

Fremsat den 25. april 2025 af justitsministeren (Peter Hummelgaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love

(Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd og kriminalisering af stealthing)

§ 1

I lov om politiets virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 29. november 2019, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 201 af 25. februar 2025, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 6 f indsættes før overskriften før § 7:

»Tryghedsskabende opholdsforbud

§ 6 g. Har en person udvist en utryghedsskabende adfærd, kan politiet meddele den pågældende forbud imod at færdes eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at det pågældende område generelt er plaget af utryghed. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter.

Stk. 2. Forbud efter stk. 1 kan meddeles mundtligt, men skal i så fald efterfølgende bekræftes skriftligt og ledsages af en begrundelse. For forbuddet skal fastsættes en tidsbegrænsning, der ikke må overstige 30 dage. Forbuddets tidsbegrænsning kan dog forlænges med indtil 30 dage ad gangen.

Stk. 3. Ved overtrædelse af forbud efter stk. 1, kan opholdsforbuddet forlænges i op til 6 måneder.«

2. I § 23, stk. 3, 2. pkt., ændres »orden« til: »orden,« og efter »sikkerhed« indsættes: », og at forholdet er begået i tilknytning til en nattelevszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5«.

3. I § 24 f, stk. 2, ændres »som« til: »der«.

4. I § 24 f indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der overtræder et opholdsforbud meddelt i medfør af § 6 g, stk. 1.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

§ 2

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1145 af 5. november 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 201 af 25. februar 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 79 c, stk. 1, ændres »191 og« til: »191,«.

2. I § 79 c, stk. 1, indsættes efter »192 a,«: »216, 225, jf. § 216, og 232,«.

3. I § 79 c, stk. 4, ændres »2 år« til: »4 år«.

4. Efter § 216 indsættes:

»§ 217. Med fængsel indtil 2 år straffes den, som har samleje med en person uden at anvende et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet, når anvendelse af et sådant præventionsmiddel var en forudsætning for personens deltagelse i samlejet.«

5. I § 291, stk. 2, indsættes efter »organiseret karakter,«: »eller mod offentlige transportmidler,«.

§ 3

I lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, jf. lov nr. 1705 af 27. december 2018, som ændret ved § 3 i lov nr. 2394 af 14. december 2021, § 6 i lov nr. 897 af 21. juni 2022, § 34 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 23 i lov nr. 754 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »tidspunkt«: »eller i et nærmere fastsat tidsrum«.

2. I § 13, stk. 1, nr. 8, ændres »godtgørelse eller« til: »godtgørelse,«.

3. I § 13, stk. 1, indsættes efter nr. 8 som nyt nummer:

»9) undlade at færdes eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område eller«.

Nr. 9 bliver herefter nr. 10.

4. I § 13, stk. 4, ændres »nr. 1, 8 og 9,« til: »nr. 1 og 8-10,«.

§ 4

I lov om tv-overvågning, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 24. februar 2023, som ændret ved § 6 i lov nr. 665 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, 1. pkt., ændres »er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse« til: »kan fremme trygheden«.

2. I § 2, stk. 2, indsættes som 3. pkt.: »Optagelser som nævnt i 1. pkt. må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.«

3. I § 2, stk. 3, 1. pkt., ændres »er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse« til: »kan fremme trygheden«.

4. I § 2, stk. 3, indsættes som 3. pkt.: »Optagelser som nævnt i 1. pkt. må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.«

5. I § 2 a ændres »et område« til: »et boligområde« og », der tv-overvåges i medfør af § 2, stk. 2« udgår.

6. I § 4 e indsættes efter »omfattet af«: »§ 2, stk. 2, 3. pkt., § 2, stk. 3, 3. pkt., og«.

§ 5

I lov nr. 112 af 3. februar 2012 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 633 af 12.

juni 2013, § 3 i lov nr. 329 af 30. marts 2019 og senest ved § 3 i lov nr. 2600 af 28. december 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »seksualforbrydelse«: », stalking, ulovlig tvang, trusler på livet eller afpresning«.

2. I § 2, stk. 2, nr. 2, indsættes efter »lovovertrædelsens«: »karakter og«.

§ 6

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 5. november 2024, som ændret senest ved § 8 i lov nr. 1687 af 30. december 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 741 a, stk. 3, 1. og 2 pkt., ændres »§§ 218-220« til: »§§ 217-220«.

§ 7

Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

§ 8

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 1 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Bestemmelserne i § 1 kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Stk. 3. §§ 4 og 5 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Bestemmelserne i §§ 4 og 5 kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Tryghedsskabende opholdsforbud
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.1.3.1. Betingelser for at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud
 - 2.1.3.2. Geografisk afgrænsning
 - 2.1.3.3. Administration og tidsmæssig udstrækning
 - 2.1.3.4. Straf for overtrædelse af et tryghedsskabende opholdsforbud
 - 2.2. Skærpelse af bødestrafen for visse overtrædelser i nattelivszoner
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.1.1. Politiloven
 - 2.2.1.2. Ordensbekendtgørelsen
 - 2.2.1.2.1. Voldelig optræden eller slagsmål samt gadeuorden
 - 1.
 - 2.2.1.2.2. Uanstændig optræden
 - 2.
 - 2.2.1.2.3. Spiritus- eller narkopåvirkethed
 - 3.
 - 2.2.1.2.4. Gadeuorden samtidig med sammenstimlen
 - 4.
 - 2.2.1.2.5. Gadeuorden og sammenstimlen i forbindelse med grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted
 - 5.
 - 2.2.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2.3.1. Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af visse bestemmelser i ordensbekendtgørelsen
 - 2.2.3.2. Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af påbud i nattelivszone
 - 2.3. Udvidelse og forlængelse af nattelivsforbuddet

- 2.3.1. Gældende ret
- 2.3.2. Justitsministeriets overvejelser
- 2.3.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3.3.1. Mulighed for nattelivsforbud ved visse seksualforbrydelser
 - 2.3.3.2. Længere nattelivsforbud
- 2.4. Kriminalisering af stealthing
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.4.3. Den foreslåede ordning
- 2.5. Skærpet straf for hærværk mod offentlige transportmidler
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.5.3. Den foreslåede ordning
- 2.6. Målrettede pålæg til børn og unge
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.6.3. Den foreslåede ordning
 - 2.6.3.1. Præcisering af pålæg om hjemmetidspunkt
 - 2.6.3.2. Indførelse af nyt pålæg om færden og ophold
- 2.7. Udvidelse af mulighederne for tv-overvågning
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.7.3. Den foreslåede ordning
 - 2.7.3.1. Tv-overvågning foretaget af boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg
 - 2.7.3.2. Tv-overvågning foretaget af kommuner
- 2.8. Øget brug af tilhold
 - 2.8.1. Gældende ret
 - 2.8.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.8.3. Den foreslåede ordning

- 2.9. Beskikkelse af bistandsadvokat, vederlagsfri samtale m.v. til ofre for stealthing
 - 2.9.1. Gældende ret
 - 2.9.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.9.3. Den foreslåede ordning
- 3. Forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser
 - 3.1. Grundloven
 - 3.2. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention
 - 3.2.1. Tryghedsskabende opholdsforbud
 - 3.2.2. Pålæg om færden og ophold til børn og unge
- 4. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
 - 4.1. Generelt
 - 4.2. Konsekvensanalyse
 - 4.2.1. Tv-overvågning foretaget af boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg
 - 4.2.2. Tv-overvågning foretaget af kommuner
- 5. Ligestillingsmæssige konsekvenser
- 6. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål
- 7. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 9. Administrative konsekvenser for borgerne
- 10. Klimamæssige konsekvenser
- 11. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
- 12. Forholdet til EU-retten
- 13. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 14. Sammenfattende skema

1. Indledning

Danmark er generelt et trygt samfund. Ifølge Justitsministeriets seneste tryghedsundersøgelse ("Tryghedsundersøgelse 2023") føler 88 pct. af borgerne sig grundlæggende trygge i deres nabolag. Samme tryghedsundersøgelse viser imidlertid, at der fortsat er ulighed i tryghed i Danmark, f.eks. mellem køn og geografiske områder. Blandt borgere i særligt udsatte boligområder angiver 70 pct., at de grundlæggende

føler sig trygge i deres nabolag, mens 20 pct. grundlæggende føler sig utrygge i deres nabolag, og 10 pct. hverken føler sig trygge eller utrygge.

Tryghedsundersøgelsen viser desuden, at borgerne særligt føler sig utrygge i baggårde, gyder og tunneller, på parkeringspladser og i parkeringskældre, i fælles loftsrum og kældre, på stier samt på stationer og ved stoppesteder. Andelen af kvinder, der føler sig utrygge de nævnte steder, er i de

fleste tilfælde større end den tilsvarende andel for mænd – i flere tilfælde dobbelt så stor som for mænd. F.eks. er 56 pct. af kvinder utrygge i baggårde, gyder og tunneller, mens det gælder 24 pct. af mænd. Trygfondens tryghedsmåling ("Tryghed og utryghed i Danmark 2021") har vist, at andelen af kvinder, som frygter at blive udsat for seksuelle overgreb steg fra 11 pct. i 2017 til 19 pct. i 2021. Kvinders frygt for seksuelle overgreb var i 2023 på samme niveau som i 2021.

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) lancerede den 10. marts 2025 tryghedspakken "Et trygt Danmark for alle", som indeholder en række initiativer, der skal sætte ind over for utryghedsskabende adfærd. Nærværende lovforslag har på den baggrund til formål at gennemføre de dele af regeringens tryghedspakke "Et trygt Danmark for alle", som kræver lovændring.

Lovforslaget indeholder for det første tiltag mod utryghedsskabende adfærd, idet politiet gives mulighed for at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud til personer, der udviser utryghedsskabende adfærd i et område. Desuden indføres et nyt redskab i form af et pålæg til børn og unge, således Ungdomskriminalitetsnævnet som led i en afgørelse kan meddele pålæg om, at barnet eller den unge i en begrænset tidsperiode ikke må færdes eller opholde sig i et afgrænset område, f.eks. en bestemt plads, et boligområde, en S-togstation eller et storcenter.

Lovforslaget indeholder for det andet tiltag målrettet utryghed på togstationer og i boligområder. Det foreslås, at udvide mulighederne i tv-overvågningsloven for tv-overvågning foretaget af boligorganisationer m.v. og af kommuner. Det foreslås også, at graffitihærværk begået mod togsæt, busser m.v. som udgangspunkt fremover skal medføre fængselsstraf.

Lovforslaget indeholder for det tredje initiativer mod utryghed i nattelivet, idet der bl.a. lægges op til at styrke opholdsforbuddet i nattelivet efter straffelovens § 79 c ved at udvide listen over lovovertrædelser, der kan give opholdsforbud, til at omfatte visse bestemmelser i straffelovens kapitel 24 om seksualforbrydelser, herunder voldtægt. Det foreslås også at forlænge den tidsmæssige udstrækning af et opholdsforbud i nattelivet fra to år til fire år. Det foreslås herudover, at bødestrafen for overtrædelser af visse bestemmelser i ordensbekendtgørelsen og politiloven skærpes, når overtrædelser er sket i en nattelivszone.

Lovforslaget indeholder for det fjerde forslag om at indføre nye bestemmelser i tilholdsloven, således at adgangen til at meddele tilhold og opholdsforbud efter tilholdsloven udvides.

Endelig foreslås det, at såkaldt stealthing kriminaliseres, dvs. aftagning af kondom under samleje, uden at partneren har samtykket heri eller er bekendt med det, når beskyttelse var en forudsætning for samlejet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Tryghedsskabende opholdsforbud

2.1.1. Gældende ret

Politiet har i dag i medfør af bl.a. § 6 i bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed m.v. samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger med senere ændringer (herefter ordensbekendtgørelsen) en række muligheder for at give tidsbestemte påbud eller forbud til bestemte personer mod at opholde sig i et bestemt område, hvis personen enten udøver en strafbar handling, eller hvis personen udviser en særligt utryghedsskabende adfærd, herunder ved at bidrage til og udgøre et væsentligt led i den organiserede narkotikahandel på gadeplan.

I medfør af § 6, stk. 2, i ordensbekendtgørelsen kan politiet således, når en person flere gange har overtrådt bekendtgørelsens § 3, stk. 1-3 eller 5, om visse former for forstyrrelse af den offentlige orden, meddele den pågældende et zoneforbud på 100 meter fra det sted, hvor den seneste overtrædelse er begået.

Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at der er grund til at tro, at den pågældende ellers vil gentage forseelserne inden for det område, som forbuddet vil omfatte. Det følger herudover af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4, at bestemmelsen i § 6, stk. 2, for så vidt angår veje, tilsvarende finder anvendelse med hensyn til den, over for hvem § 6, stk. 1, i oftere gentagne tilfælde er bragt i anvendelse. Efter § 6, stk. 1, kan politiet påbyde enhver at undlade at stå stille på et bestemt sted eller at færdes frem og tilbage på kortere strækninger, når den pågældendes ophold eller færd medfører ulempe for de omkringboende eller forbi-passerende, eller når der er begrundet formodning om, at den pågældende på dette sted udøver en strafbar adfærd.

Ifølge ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 6, skal der fastsættes en frist for zoneforbud efter § 6, stk. 2 eller 4. Fristen kan ikke overstige 2 år.

Efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3, kan politiet meddele en person, der har overtrådt bekendtgørelsens § 3, stk. 4, om forbud mod at etablere og opholde sig i lejre af permanent karakter, en advarsel eller forbud imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for den kommune, hvor overtrædelser er begået. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at der er grund til at tro, at den pågældende ellers vil gentage overtrædelser inden for det område, som forbuddet vil omfatte.

Efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, kan politiet meddele en person, der har udvist en særligt utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd har bidraget til at skabe særlig utryghed, et zoneforbud på 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der meddeles et zoneforbud på indtil 1.000 meter.

Ved vurderingen af, om en person har udvist en særligt utryghedsskabende adfærd, forudsættes den konkrete adfærd sammenholdt med den generelle situation i området, herunder om adfærden formodes at have tilknytning til et verse-rende opgør mellem kriminelle grupper eller til en aktuell kriminalitetstendens i det offentlige rum, f.eks. åbenlys handel med narkotika. Der henvises til afsnit 2.1. i vejledning nr. 9319 af 31. marts 2017 om meddelelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4 (nu § 6, stk. 5).

Det er en betingelse for meddelelse af et zoneforbud, at der er grund til at tro, at den pågældende ellers vil gentage den særligt utryghedsskabende adfærd eller fortsat bidrage til at skabe eller opretholde særlig utryghed inden for det område, som forbuddet vil omfatte – f.eks. på grundlag af den pågældendes tilhørsforhold til en bande og den generelle situation i området. Det er derimod ikke en betingelse for meddelelse af zoneforbud, at der er meddelt forudgående advarsel, påbud eller lignende, eller at eventuelle strafbare forhold forinden skal være afgjort ved dom eller bødevedtagelse. Der skal imidlertid foreligge en vis tidsmæssig sammenhæng mellem den særligt utryghedsskabende adfærd eller bidrag hertil, som ligger til grund for forbuddet, og selve afgørelsen om meddelelse af forbuddet. Der henvises til afsnit 2.3. i vejledning nr. 9319 af 31. marts 2017 om meddelelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4 (nu § 6, stk. 5).

Ifølge ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 7, skal der fastsættes en frist for zoneforbud efter § 6, stk. 5. Fristen kan ikke overstige 3 måneder. Den kan forlænges med indtil 3 måneder ad gangen.

Overtrædelse af bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen eller de i medfør af bekendtgørelsen udstedte regler og bestemmelser samt overtrædelse af eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud, herunder zoneforbud, meddelt i medfør af bekendtgørelsen, straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 1.

Dette gælder dog ikke overtrædelse af zoneforbud meddelt efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3 og 5. Det følger således af bekendtgørelsens § 18, stk. 2, at manglende efterkommelse af forbud udstedt i medfør af § 6, stk. 3 og 5, straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, under særligt formildende omstændigheder dog med bøde. Straffen fastsættes som udgangspunkt til 7 dages fængsel i førstegangstilfælde, 14 dages fængsel i andengangstilfælde og 40 dages fængsel i tredje gangstilfælde, jf. Folketingstidende 2013-14, A, L 112 som fremsat, side 33.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Regeringen finder det utilstadeligt, at der er områder i Danmark, der er plaget af hårdkogte kriminelle og grupper af unge, der skaber utryghed.

Det er et problem, at grupper af ofte unge mænd samles på bestemte steder i det offentlige rum og med deres adfærd skaber utryghed blandt beboere og forbipasserende i områ-

det. Det er helt centralt, at vi som samfund kommer denne utryghedsskabende adfærd til livs, så borgerne kan færdes trygt overalt, herunder i parker, på bytorve og på tog- og rutebilstationer.

Politiet har ikke i dag mulighed for at meddele påbud eller forbud til bestemte personer, der udviser en utryghedsskabende adfærd. For at sikre, at politiet har de nødvendige redskaber til at gribe ind over for utryghedsskabende adfærd, vurderer Justitsministeriet, at der er behov for at give politiet et bredere værktøj til at sætte ind over for den type adfærd.

Justitsministeriet finder derfor, at der skal etableres hjemmel for politiet til at meddele en person, der har udvist utryghedsskabende adfærd, et forbud imod at færdes eller tage ophold inden for det område, hvor adfærden har fundet sted.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indføres en ordning, hvorefter politiet til en person kan meddele et forbud imod at færdes eller tage ophold inden for et afgrænset område, hvis den pågældende inden for området har udvist en utryghedsskabende adfærd (tryghedsskabende opholdsforbud).

Det foreslås således med lovforslagets § 1, nr. 1, at der i politiloven indsættes en ny bestemmelse i § 6 g, stk. 1, hvorefter politiet kan meddele en person et forbud imod at færdes eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor den pågældende har udvist en utryghedsskabende adfærd. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter.

Det foreslås endvidere, at forbud efter stk. 1 kan meddeles mundtligt, men skal i så fald efterfølgende bekræftes skriftligt og ledsages af en begrundelse. For forbuddet skal fastsættes en tidsbegrænsning, der ikke må overstige 30 dage. Forbuddets tidsbegrænsning kan dog forlænges med indtil 30 dage ad gangen, jf. den foreslåede § 6 g, stk. 2.

Formålet med opholdsforbuddet er at skabe tryghed i områder, der er plaget af utryghed. Forbuddet skal således sikre, at politiet på en effektiv måde kan sætte ind over for personer, der udviser utryghedsskabende adfærd i et område.

Der henvises generelt til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.1.3.1. Betingelser for at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud

Det lægges med den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 g, stk. 1, op til, at har en person udvist en utryghedsskabende adfærd, kan politiet meddele den pågældende forbud mod at færdes eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at den pågældende område generelt er plaget af utryghed. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter

For at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud i medfør af den foreslåede § 6 g, stk. 1, i politiloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, skal to kriterier være opfyldt.

For det første skal politiet kunne godtgøre, at det pågældende område generelt er plaget af utryghed. Det vil bero på en samlet politifaglig vurdering, om et område kan anses for at være plaget af utryghed. Det afgørende for politiets vurdering er, om aktiviteterne har en sådan karakter, at de bliver egentligt tryghedsskabende.

Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis politiet har oplysninger om, at en eller flere grupper af personer i et nærmere geografisk afgrænset område – f.eks. i et udsat boligområde – skaber utryghed for beboere eller forbipasserende i området ved brug af trusler, vold, afpresning, udøvelse af hærværk eller åbenlyst salg af narkotika. Det er dog ikke et krav, at der er begået kriminalitet i området. Der vil også kunne lægges vægt på, om personer i området har et åbenlyst tilhørsforhold til en rocker- eller bandegruppering eller til en aktuel kriminalitetstendens i det pågældende område, f.eks. åbenlys handel med narkotika. Der vil herunder også kunne lægges vægt på, om personer i området bærer rygmærker eller andre kendetegn, der kan give den opfattelse, at de pågældende personer er en del af eller associeret med en bande eller kriminel gruppering mv.

Der vil efter omstændighederne også kunne lægges vægt på, at der i området tidligere er begået alvorlig kriminalitet, der fortsat vurderes at være egnet til at skabe betydelig utryghed for personer, der bor eller færdes i det pågældende område – f.eks. drab/drabsforsøg, grov vold eller voldtægt.

Der vil også kunne lægges vægt på politiets oplysninger om, at personer i området medfører støjgener og/eller trafikale gener f.eks. ved at køre uforsvarligt på knallert, indtager eller er påvirkede af alkohol eller andre rusmidler, medbringer aggressive eller tryghedsskabende hunde som f.eks. kamp-hunde eller verbalt overfuser, henvender sig til eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller tryghedsskabende m.v.

Det vil også kunne indgå i vurderingen af, om området generelt set er plaget af utryghed, om der er tale om et særligt udsat boligområde eller et område, der generelt set opleves som mere utrygt for borgerne end andre steder, f.eks. baggårde, tunneller, parkeringsområder, stier og stationer. Det vil dog ikke i sig selv være tilstrækkeligt, at der er tale om et sådant område.

Henvendelser til politiet eller lignende fra beboere i området, lokale erhvervsdrivende, handelsstandsforeninger, beboersammenslutninger, boligorganisationer, medarbejdere tilknyttet en boligsocial helhedsplan, trafikselskaber m.v., der oplever, at der er personer, der skaber utryghed i et område, eller at et område i øvrigt er utrygt, vil ligeledes kunne indgå i politiets samlede vurdering af, om området generelt er plaget af utryghed.

For det andet vil det være et krav, at den pågældende person,

der meddeles et tryghedsskabende opholdsforbud i et nærmere bestemt område, har udvist utryghedsskabende adfærd i det pågældende område.

Ved vurderingen af, om en person har udvist en tryghedsskabende adfærd, kan der lægges vægt på, om personen har udvist en intimiderende, dominerende eller chikanerende adfærd i området. Adfærden behøver ikke nødvendigvis at have karakter af strafbare handlinger, men adfærden skal være af en vis grovhed, dvs. den skal være egnet til at skabe utryghed for beboere og forbipasserende.

Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis personen – eventuelt som del af en gruppe – fremsætter konfrontatoriske eller aggressive tilråb af grovere karakter, nedsættende bemærkninger af grovere karakter, gør udfald mod eller aktivt stiller sig i vejen for forbipasserende eller andre i området på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller tryghedsskabende m.v. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at den pågældende adfærd alene medfører støjgener for omgivelserne eller i øvrigt kun giver anledning til generel irritation. Det vil dog kunne indgå som et element i vurderingen, at en person udviser støjende adfærd. Der vil også kunne lægges vægt på at personen medfører støjgener og/eller trafikale gener f.eks. ved at køre uforsvarligt på knallert, medbringer aggressive eller tryghedsskabende hunde som f.eks. kamp-hunde eller verbalt overfuser, henvender sig til eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller tryghedsskabende m.v. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at den pågældende person blot er en del af en gruppe, der udviser tryghedsskabende adfærd, hvis den pågældende person har forholdt sig passiv.

Ved vurderingen af, om der skal meddeles et tryghedsskabende opholdsforbud, vil der ikke kunne lægges vægt på, om den pågældende person er socialt udsat. Der vil således ikke skulle meddeles opholdsforbud til f.eks. en person med stærk afhængighed af hårde euforiserende stoffer som følge af et længere og vedvarende misbrug heraf, jf. § 3, stk. 4, i lov om euforiserende stoffer, hvis den tryghedsskabende adfærd afspejler dette forhold. Det er op til politiet at foretage en samlet politifaglig vurdering af, om betingelserne for at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud er opfyldt.

Det er ikke et krav efter den foreslåede bestemmelse, at politiet forinden beslutningen om at meddele et tryghedsskabende ophold skal give forudgående advarsel eller på lignende måde have forsøgt at dæmpe adfærden hos den pågældende person.

Beslutningen om at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud vil skulle træffes i tidsmæssig sammenhæng med den adfærd, der danner grundlag for beslutningen. Der skal således være en tidsmæssig sammenhæng mellem den adfærd, der danner grundlag for en beslutning om at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud, og det tidspunkt, hvor politiet træffer beslutning herom. Det vil således ikke være muligt at meddele en person et tryghedsskabende opholdsforbud alene på baggrund af en forventning om fremtidig

utryghedsskabende adfærd, og heller ikke som konsekvens af tidligere utryghedsskabende adfærd.

2.1.3.2. Geografisk afgrænsning

Der lægges med den foreslåede nye bestemmelse i politilovens § 6 g, stk. 1, op til, at et tryghedsskabende opholdsforbud vil kunne meddeles inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter.

Et tryghedsskabende opholdsforbud kan meddeles i områder, hvortil der er almindelig adgang, jf. ordensbekendtgørelsens § 2. Efter ordensbekendtgørelsens § 2, stk. 1, finder bekendtgørelsen, hvor ikke andet fremgår, anvendelse på borgernes adfærd på veje eller på andre steder, hvortil der er almindelig adgang. Bekendtgørelsen finder således f.eks. anvendelse på borgernes adfærd i offentligt tilgængelige parker, jernbane- og rutebilstationer, porte, offentlige toiletter, offentlige befordringsmidler, herunder taxier, forlystelsessteder samt i åbningstiden butikker, butikcentre og offentlige kontorer. Efter ordensbekendtgørelsens § 2, stk. 2, forstås ved en vej offentlig eller privat vej, gade, cykelsti, fortov, plads, bro, tunnel, passage, sti eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter.

Et tryghedsskabende opholdsforbud omfatter den pågældendes færden eller ophold i det omfattede område. Opholdsforbuddet omfatter dog ikke almindelig færden i området. Den pågældendes blotte passage af området er således ikke omfattet af opholdsforbuddet. Det vil sige, at en person, der er blevet meddelt et tryghedsskabende opholdsforbud, gerne må gå igennem det område, der er omfattet af forbuddet, så længe passagen ikke kan siges at have karakter af færden eller egentligt ophold i området. Det kan f.eks. tale imod, at der er tale om færden, hvis vedkommende har et ærinde i eller omkring området, hvor vedkommende er meddelt et tryghedsskabende opholdsforbud.

Hvis en person bor eller arbejder inden for det område, der er omfattet af forbuddet, vil den pågældende i øvrigt kunne bevæge sig frit til og fra sin bopæl eller arbejdsplads og ud i sit lokalområde, men vil ikke ellers kunne opholde sig i området. Dette vil i praksis betyde, at den pågældende trods et tryghedsskabende opholdsforbud vil kunne færdes i området med henblik på at foretage almindelige dagligdags gøremål, herunder indkøb, lægebesøg, biblioteksbesøg, af- og påstigning af tog m.v. Et meddelt opholdsforbud vil ikke være til hinder for, at en person opholder sig i egen eller andres private bolig, uanset at denne er placeret inden for området.

2.1.3.3. Administration og tidsmæssig udstrækning

Et tryghedsskabende opholdsforbud vil være en afgørelse i forvaltningslovens forstand, og politiets behandling af sager herom vil således være omfattet af forvaltningslovens regler om partshøring, begrundelse, klagevejledning m.v. En afgørelse om meddelelse af et tryghedsskabende opholdsforbud

vil kunne påklages til Rigspolitiet, jf. retsplejelovens § 109, stk. 1.

Et tryghedsskabende opholdsforbud vil typisk skulle meddeles mundtligt på stedet i umiddelbar tilknytning til konstateringen af den utryghedsskabende adfærd, således at opholdsforbuddet skal iagttages straks. Der vil skulle foretages en mundtlig partshøring på stedet. Et mundtligt meddelt opholdsforbud skal i så fald efterfølgende og snarest muligt bekræftes skriftligt og ledsages af en begrundelse. Politiet skal i afgørelsen begrunde, at betingelserne for at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud er opfyldt. Politiet skal i afgørelsen angive den geografiske afgrænsning af opholdsforbuddet.

Det foreslås, at et tryghedsskabende opholdsforbud meddeles for en periode på op til 30 dage, jf. den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 g, stk. 2, 2. pkt. Der lægges endvidere op til, at opholdsforbuddet kan forlænges af politiet med op til 30 dage ad gangen, jf. den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 g, stk. 2, 2. pkt., hvis betingelserne fortsat vurderes opfyldt.

Det vil navnlig kunne være relevant at forlænge opholdsforbuddet, hvis den pågældende person trods forbuddet fortsat udviser en adfærd i det pågældende område, som er egnet til at skabe utryghed for beboere eller forbipasserende i området, og politiet fortsat vurderer, at et tryghedsskabende opholdsforbud vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. Det vil også kunne være relevant at forlænge opholdsforbuddet, hvis politiet vurderer, at der er en konkret risiko for, at den pågældende person vil gentage den utryghedsskabende adfærd i området. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis den pågældende person udviser utryghedsskabende adfærd i andre områder.

Det foreslås herudover, at ved overtrædelse af et forbud meddelt efter § 6 g, stk. 1, kan opholdsforbuddet forlænges i op til 6 måneder, jf. den foreslåede bestemmelse i politilovens § 6 g, stk. 3. Det forudsættes, at opholdsforbuddet ved overtrædelse af et forbud meddelt efter § 6 g, stk. 1, i førstegangstilfælde forlænges i op til 3 måneder.

Det forudsættes endvidere, at opholdsforbuddet ved overtrædelse i gentagelsestilfælde kan forlænges i op til 6 måneder.

Det forudsættes, at gentagelsesvirkningen gælder for overtrædelse af alle meddelte tryghedsskabende opholdsforbud. Det vil således f.eks. have gentagelsesvirkning, at en person, der er meddelt opholdsforbud i to forskellige områder, overtræder første det ene opholdsforbud i det ene område og dernæst overtræder opholdsforbuddet, der er meddelt i det andet område.

2.1.3.4. Straf for overtrædelse af et tryghedsskabende opholdsforbud

Der lægges med den foreslåede bestemmelse i politilovens § 24 f, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 4, op til, at det vil

være strafbart for den person, som opholdsforbuddet retter sig imod, at opholde sig i det område, der er omfattet af opholdsforbuddet, medmindre der er tale om almindelig færden i området.

Det foreslås, at overtrædelse af et tryghedsskabende opholdsforbud efter politilovens § 6 g, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år. Strafferammen svarer herved til, hvad der gælder for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 3 og 5.

Tilregnelseskravet efter den foreslåede bestemmelse vil være uagtet.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for overtrædelse af et opholdsforbud i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsættes til bøde på 10.000 kr.

Det forudsættes, at straffen for overtrædelse i andengangstilfælde og derefter som udgangspunkt fastsættes til fængsel i 30 dage.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

2.2. Skærpelse af bødestrafen for visse overtrædelser i nattelevszoner

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Politiloven

Efter politilovens § 6 b, stk. 1, kan politiet for en nærmere bestemt periode udpege et afgrænset geografisk område (nattelevszone), hvor et opholdsforbud efter straffelovens § 79 c, stk. 1, finder anvendelse. Udpegning af nattelevszoner efter bestemmelsens stk. 1 kan ske, hvor der i det pågældende område er en tæt koncentration af natklubber, barer, caféer og lignende med åbningstid efter kl. 24, og udpegningen af en nattelevszone vurderes at være egnet til at imødegå lovovertrædelser i aften- og nattelevstimerne, jf. § 6 b, stk. 2, i politiloven.

Politolovens § 6 b blev indsat ved lov nr. 189 A af 3. juni 2021 om ændring af lov om ændring af straffeloven, lov om politiets virksomhed, retsplejeloven og udlændingeloven. Det fremgår af pkt. 2.1.3.2.2 i de almindelige bemærkninger til loven, at en nattelevszone vil skulle udpeges, så den omfatter et nærmere geografisk område, som fastlægges på baggrund af de forhold, der gør, at politiet anser det for at være en nattelevszone. En nattelevszone må ikke være større end påkrævet for at forebygge kriminalitet i nattelevet, jf.

Folketingstidende 2020-2021, tillæg A, L 189 som fremsat, side 9.

Beslutningen om at udpege en nattelevszone træffes af politidirektøren eller den, som denne bemyndiger dertil, jf. politilovens § 6 b, stk. 3, 1. pkt. Beslutningen skal offentliggøres og bl.a. indeholde en angivelse af det afgrænsede geografiske område og tidsrum, som beslutningen gælder for, jf. 2. pkt.

Efter politilovens § 6 d, stk. 1, kan politiet med henblik på at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed udstede et påbud til en person om at forlade og ikke at tage ophold eller færdes i en eller flere nattelevszoner udpeget af politiet i medfør af § 6 b, stk. 1.

Manglende efterkommelse af et påbud udstedt i medfør af politilovens § 6 d, stk. 1, straffes med bøde, jf. politilovens § 24 f, stk. 2.

Politolovens § 6 d blev indsat ved lov nr. 891 af 21. juni 2022 om ændring af lov om politiets virksomhed og lov om vagtvirksomhed. Det fremgår af pkt. 3.3.3.3 i de almindelige bemærkninger til loven, at straffen for overtrædelse af et påbud som udgangspunkt fastsættes til en bøde på 3.000 kr., jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 162 som fremsat, side 14.

2.2.1.2. Ordensbekendtgørelsen

Det fremgår af politilovens § 23, stk. 1, at justitsministeren fastsætter regler om sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, forebyggelse af fare eller ulempe for færdslen, dyr på offentligt sted, offentlige anlæg, husnumre og opslag, erhvervs- og virksomhed på veje, offentlige forlystelser, renholdelse af veje m.v.

Det fremgår af politilovens § 23, stk. 3, 1. pkt., at det i regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 kan besluttes, at overtrædelse af reglerne eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det fremgår af politilovens § 23, stk. 3, 2. pkt., at det i den forbindelse kan fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

Politolovens § 23, stk. 3, 2. pkt., blev indsat ved lov nr. 249 af 30. marts 2011 om ændring af lov om politiets virksomhed og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. Det fremgår af bemærkningerne til loven, at baggrunden for lovforslaget var, at der over for Justitsministeriet var rejst spørgsmål om, hvorvidt bødeniveauet i sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsen var fuldt tilfredsstillende. Lovforslaget bygger på Rigsadvokatens redegørelse

fra august 2010, hvori Rigsadvokaten foreslår, at bødetaksterne i almindelighed forhøjes. Der er i bemærkningerne til loven fastsat vejledende retningslinjer for bøden ved visse overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 102 som fremsat, side 12.

Ordensbekendtgørelsen er udstedt i medfør af politilovens § 23. Overtrædelse af bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen eller de i medfør af bekendtgørelsen udstedte regler og bestemmelser samt overtrædelse af eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud meddelt i medfør af bekendtgørelsen straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 1, 1. pkt.

Ved fastsættelse af straffen skal der lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, jf. § 18, stk. 1, 2. pkt.

Ordensbekendtgørelsen indeholder ikke generelle regler om strafudmålingen ved flere overtrædelser af ordensbekendtgørelsen til samtidig bedømmelse. Straffen skal derfor i sådanne tilfælde som udgangspunkt fastsættes efter de almindelige regler i straffelovens § 88.

2.2.1.2.1. Voldelig optræden eller slagsmål samt gadeuorden

Efter ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, må slagsmål, skrigen, råben eller anden støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende optræden, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden, ikke finde sted. Bestemmelsen omfatter en række forskelligartede forstyrrelser af den offentlige orden. Der er derfor forudsat forskellige bødetakster for overtrædelse af bestemmelsen.

Bødetaksten for overtrædelse af § 3, stk. 1, ved skrigen, råben eller anden støjende, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden (gadeuorden), er forudsat at være 1.500 kr., jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 102 som fremsat, side 12 og Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om ordensbekendtgørelsen, pkt. 5.1.1. Denne del af § 3, stk. 1, kan f.eks. anvendes ved højroret adfærd, der kan virke truende eller fornærmende over for andre personer, uden at forholdet bliver omfattet af f.eks. straffelovens § 266 om trusler, straffelovens § 119, stk. 1, om bl.a. trussel om vold mod tjenestemand m.v. eller straffelovens § 121 om fornærmelig optræden over for tjenestemand m.v.

Bødetaksten for overtrædelse af § 3, stk. 1, ved voldelig optræden eller slagsmål er forudsat at være til minimum 3.000 kr., jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 102 som fremsat, side 12 og Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om ordensbekendtgørelsen, pkt. 5.1.1. Denne del af § 3, stk. 1, kan f.eks. anvendes ved tumult, der ikke har udviklet sig til egentlig vold omfattet af straffelovens § 244, og ved deltagelse i slagsmål, hvor den udøvede vold er af mindre alvorlig karakter, eller hvor deltagernes indbyrdes handlinger ikke kan afklares nærmere.

2.2.1.2.2. Uanstændig optræden

Efter ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 2, er det forbudt at udvise uanstændig eller anstødelig opførsel, der er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse. Bødetaksten for overtrædelse af bestemmelsen er forudsat at være 1.000 kr., jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 102 som fremsat, side 12 og Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om ordensbekendtgørelsen, pkt. 5.1.1. Bestemmelsen anvendes i praksis bl.a. ved offentlig urinering. Grovere forhold af seksuel karakter straffes efter straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser.

2.2.1.2.3. Spiritus- eller narkopåvirkethed

Efter ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 3, er det forbudt at færdes så påvirket af alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, at det kan give anledning til ulempe for andre. Bødetaksten for overtrædelse af § 3, stk. 3, er forudsat at være 1.000 kr., jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 102 som fremsat, side 12 og Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om ordensbekendtgørelsen, pkt. 5.1.1.

2.2.1.2.4. Gadeuorden samtidig med sammenstimlen

Bødetaksten for samtidig overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, ved gadeuorden og § 4, stk. 1, om sammenstimlen er forudsat at være 2.000 kr., jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 102 som fremsat, side 12 og Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om ordensbekendtgørelsen, pkt. 5.1.1.

2.2.1.2.5. Gadeuorden og sammenstimlen i forbindelse med grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted

Det følger af ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, 2. pkt., at det ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, skal indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted. Dette gælder dog kun, hvis den pågældende har forsæt med hensyn til, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, jf. § 18, stk. 1, 3. pkt.

Ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 1, 2. og 3. pkt., blev indsat i forbindelse med vedtagelsen af lov nr. 1107 af 1. december 2009 om ændring af straffeloven og lov om politiets virksomhed (Styrket indsats mod omfattende forstyrrelse af den offentlige orden m.v.). Det fremgår under pkt. 2.3.2. i de almindelige bemærkninger til loven, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 49 som fremsat, side 7, at det i forbindelse med, at der i et område foregår grov forstyrrelse af den offentlige ro og orden som nævnt i straffelovens § 134 a kan forekomme, at personer, som ikke kan anses for deltagere i urolighederne, er til stede og optræder på en måde, som udgør en overtrædelse af bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen om gadeuorden og sammenstimlen.

Bødetaksten for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens §

3, stk. 1, eller § 4, stk. 1, når overtrædelserne bliver begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, er forudsat at være 4.000 kr., jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 102 som fremsat, side 12 og Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om ordensbekendtgørelsen, pkt. 5.1.1.

Bødetaksten for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1, i sammenstød med § 4, stk. 1, og når overtrædelserne bliver begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted er forudsat at være 6.000 kr., jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 102 som fremsat, side 12 og Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om ordensbekendtgørelsen, pkt. 5.1.1.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Alle skal trygt kunne nyde en aften i byen. Det vides fra flere internationale studier, at der er en klar sammenhæng mellem nattelivsaktivitet (målt ved koncentration af udskænkingssteder og omfanget af deres åbningstid) og forekomsten af kriminalitet – især voldskriminalitet.

Politiet har siden 2021 haft mulighed for at udpege såkaldte nattelivszoner i områder, hvor der er en tæt koncentration af natklubber, barer, caféer og lignende med åbningstid efter kl. 24. Det er politiets vurdering, at udpegning af nattelivszoner og de konsekvenser, der følger med udpegningen, herunder muligheden for at bortvise personer, der optræder utryghedsskabende, er et brugbart værktøj i den samlede indsats for at sikre tryghed i nattelivet.

Samtidig er der efter regeringens opfattelse stadig for meget støj, uro og kriminalitet i nattelivszonerne. Det er på den baggrund vurderingen, at der bør være en større konsekvens,

når personer med deres optræden skaber frygt og utryghed i nattelivet.

For at sikre, at der sættes hårdere ind over for adfærd i nattelivet, som kan være til gene og skabe utryghed, finder Justitsministeriet, at bødestraffen for overtrædelse af en række bestemmelser i ordensbekendtgørelsen og overtrædelse af politilovens § 6 d i en nattelivszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5 skal fordobles.

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1. Skærpelse af bødestraffen for overtrædelse af visse bestemmelser i ordensbekendtgørelsen

Det foreslås at ændre politilovens § 23, stk. 3, 2. pkt., hvorefter det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at det i forbindelse med fastsættelse af regler om straf for overtrædelse af regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler kan fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden, beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, og at forholdet er begået i tilknytning til en nattelivszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5.

Hvis lovforslaget vedtages, vil justitsministeren ændre ordensbekendtgørelsens straffebestemmelse i overensstemmelse hermed.

Ved den foreslåede ændring af politiloven forudsættes det, at bødestraffen for overtrædelse af bekendtgørelsen skærpes, således straffen fordobles i nattelivszoner i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5. Den tilsigtede forhøjelse af bøderne for overtrædelse af bekendtgørelsen fremgår af følgende skema:

Bestemmelse i ordensbekendtgørelsen	Gældende bødetakst	Tilsigtet bødetakst
§ 3, stk. 1 (gadeuorden/fornærmelig tiltale)	1.500 kr.	3.000 kr.
§ 3, stk. 1 (voldelig optræden/slagsmål)	Minimum 3.000 kr.	Minimum 6.000 kr.
§ 3, stk. 1, jf. § 18, stk. 1, 3. pkt. (+ grov forstyrrelse)	4.000 kr.	8.000 kr.
§ 3, stk. 2 (uanstændig opførsel)	1.000 kr.	2.000 kr.
§ 3, stk. 3 (påvirket af spiritus/narkotika)	1.000 kr.	2.000 kr.
§ 3, stk. 1, og § 4, stk. 1 (gadeuorden ifm. sammenstimlen)	2.000 kr.	4.000 kr.

§ 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, jf. § 18, stk. 1, 3. pkt. (+ grov forstyrrelse)	6.000 kr.	12.000 kr.
--	-----------	------------

Det bemærkes, at fastsættelsen af straffen – uanset angivelserne i skemaet – dog fortsat vil bero på domstolens vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

2.2.3.2. Skærpelse af bødestrafen for overtrædelse af påbud i nattelivszone

Det foreslås at ændre »som« til »der« i politilovens § 24 f, stk. 2. Der er tale om en rent sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd, der har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for straffniveauet efter bestemmelsen.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for overtrædelse af et påbud efter politilovens § 6 d i tilknytning til en nattelivszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5 som udgangspunkt fastsættes til en bøde på 6.000 kr.

Det bemærkes, at fastsættelsen af straffen dog fortsat vil bero på domstolens vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.3. Udvidelse og forlængelse af nattelivsforbuddet

2.3.1. Gældende ret

Det følger af straffelovens § 79 c, stk. 1, at den, som idømmes fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for overtrædelse af straffelovens §§ 119, 119 b, 123, 134 a, 191 og 192 a, § 244, stk. 1, §§ 245 og 246, § 252, stk. 1, § 260, stk. 1, § 261, stk. 1, og §§ 266, 288 og 291, af lovgivningen om euforiserende stoffer, af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller af lovgivningen om knive og blankvåben, ved dommen kan gives et opholdsforbud i nattelivet (nattelivsforbud), jf. straffelovens § 79 c, stk. 2.

Straffelovens § 79 c blev indført ved lov nr. 1174 af 8. juni 2021. Formålet med bestemmelsen var at sætte ind over for vold og utryghed i nattelivet ved at indføre regler, der sikrer, at personer, der er dømt for visse former for kriminalitet i

nattelivet, herunder voldelige overfald, i en periode på op til 2 år ikke kan færdes og opholde sig i nattelivet, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 7.

Ved opholdsforbud efter § 79 c, stk. 1, forstås et forbud mod at færdes og opholde sig på serveringssteder, hvorfra der foregår salg af stærke drikke til nydelse på eller ved salgsstedet, og hvortil der er offentlig adgang, og i nattelivszone udpeget i medfør § 6 b i lov om politiets virksomhed, jf. straffelovens § 79 c, stk. 2, 1. pkt.

Et opholdsforbud kan idømmes sammen med både en ubetinget og betinget fængselsstraf samt i forbindelse med en anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter. Det fremgår af forarbejderne, at der normalvis skal være tale om betinget eller ubetinget fængselsstraf på 30 dage eller derover, før et opholdsforbud er relevant, men at et opholdsforbud også efter omstændighederne kan være relevant, hvis der idømmes en lavere straf, men hvor der f.eks. er tale om, at den pågældende gentagne gange tidligere er dømt for ligeartet kriminalitet eller for kriminalitet, der er begået i nattelivet. Der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 8 og 35.

Det fremgår også af bemærkningerne til loven, at et opholdsforbud alene vil være relevant, hvor forholdet, der giver anledning til forbuddet, er begået i nattelivet eller i tilknytning til den dømtes færden i nattelivet. Det vil således være relevant at idømme et nattelivsforbud, hvis forholdet er begået i aften- og nattetimerne eller på anden vis er begået i tilknytning til den dømtes færden i nattelivet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor forholdet er begået en tidlig morgen i forlængelse af, at den pågældende har opholdt sig på en natklub, bar eller lignende. Der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 8 og 35.

Ved dom af 27. februar 2023 i sag nr. 2582-22, offentliggjort i Tidsskrift for Kriminalret 2023, side 192 ff., fastslog Vestre Landsret, at en overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, jf. § 247, stk. 1, om vold i gentagelsestilfælde, der blev straffet med fængsel i 40 dage, ikke opfyldte betingelserne for at idømme et nattelivsforbud, bl.a. fordi volden blev begået midt på eftermiddagen til Grøn Koncert.

Der kan desuden henvises til dom af 18. januar 2023 i sag nr. 2429-22, offentliggjort i Tidsskrift for Kriminalret 2023, side 122 ff., hvor Vestre Landsret fastslog, at en overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, jf. § 247, stk. 1, om vold i gentagelsestilfælde, der blev straffet med fængsel i 60 dage, opfyldte betingelserne for at idømme et nattelivsforbud, bl.a. på grund af karakteren af den udøvede vold, og fordi den blev udøvet omkring kl. 17.40 på et serveringssted.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at et opholdsforbud skal idømmes af domstolene efter en konkret vurdering af, om et opholdsforbud vil være egnet og nødvendigt for at forebygge nye lovovertrædelser af lignende beskaffenhed ved at sikre, at den dømte i en periode ikke kan færdes og opholde sig i nattelivet. Domstolene skal i den forbindelse vurdere, om det må antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet. Det vil som udgangspunkt altid være tilfældet, hvis der er tale om gentagelsestilfælde. Der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 8 og 35 f.

Ved dom af 24. februar 2023 i sag nr. 54/2022, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2023, side 2054 ff., fastslog Højesteret, at et opholdsforbud var egnet og nødvendigt for at forebygge nye overtrædelser af lignende beskaffenhed, selv om den tiltalte ikke tidligere var straffet for ligeartet kriminalitet i nattelivet eller i tilknytning til nattelivet. Den tiltalte, der blev straffet med fængsel i 60 dage for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, jf. § 247, stk. 1, om vold i gentagelsestilfælde, var imidlertid tidligere flere gange straffet for ligeartet kriminalitet uden for nattelivet, herunder for overtrædelse af straffelovens §§ 119, 123, 261 og 288.

Det fremgår dog også af forarbejderne, at et opholdsforbud kan gives i førstegangstilfælde, hvis det kan antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor forbrydelsen er af grovere karakter, hvorved den dømte har demonstreret en vis voldsparathed. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis forholdet er begået af flere i forening, er begået over for flere ofre, eller der er tale om flere voldelige overfald af samme offer. Det kan også være tilfældet, hvis den pågældende har været i besiddelse af særligt farlige våben. Der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 36.

Ved dom af 28. marts 2023 i sag nr. 1469-22, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2023, side 2826 ff., fastslog Vestre Landsret, at der var fare for, at den tiltalte, der ikke tidligere var straffet, ville begå ny kriminalitet, hvorfor vedkommende blev idømt et nattelivsforbud. Retten lagde vægt på voldens karakter sammenholdt med længden af den idømte fængselsstraf, uanset at den tiltalte ikke tidligere var straffet, og uanset at volden var begået over en periode på få minutter. Den tiltalte blev straffet med fængsel i 3 måneder for overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, jf. § 247, stk. 2, for vold mod flere personer, herunder en dørmænd.

Der kan desuden henvises til dom af 25. maj 2023 i sag nr. 0423-23, offentliggjort i Tidsskrift for Kriminalret 2023, side 294 ff., hvor Vestre Landsret fastslog, at der ikke var grundlag for at idømme et nattelivsforbud, selv om den tiltalte, der ikke var tidligere straffet for ligeartet kriminalitet, blev straffet med fængsel i 3 måneder for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, om grov vold. Retten lagde vægt på, at den tiltalte ikke tidligere var straffet for vold, og at

den aktuelle episode fremstod som enkeltstående og spontan uanset voldens omfang og karakter.

Det fremgår desuden af bemærkningerne, at et opholdsforbud skal være proportionalt med den begåede kriminalitet. Den tidsmæssige udstrækning af et forbud skal i den forbindelse indgå i proportionalitetsvurderingen. Det må antages, at et opholdsforbud meddelt for en periode på omkring 3 måneder almindeligvis vil være proportionalt, hvis der idømmes en betinget eller ubetinget fængselsstraf i omegnen af 30 dage, også i førstegangstilfælde. Vedrører en dom flere lovovertrædelser, hvoraf det ikke er alle, der er omfattet af § 79 c, stk. 1, skal der foretages en konkret vurdering af, om den overtrædelse, der er omfattet af bestemmelsen, i sig selv kan begrunde et nattelivsforbud. Der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 8, 10 og 35 ff.

Det følger af straffelovens § 79 c, stk. 2, 2. pkt., at et opholdsforbud efter 1. pkt. gælder i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5.

Det fremgår af straffelovens § 79 c, stk. 4, at et forbud efter stk. 1 gives på tid op til 2 år regnet fra endelig dom. Ved udståelse af fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter forlænges forbuddet tilsvarende.

Den tidsmæssige udstrækning af et opholdsforbud vil skulle afhænge af de konkrete omstændigheder i sagen. Forbuddets længde vil således skulle afspejle risikoen for, at den dømte begår ny ligeartet kriminalitet. Der vil i den forbindelse bl.a. skulle lægges vægt på grovheden af den begåede kriminalitet, om den dømte tidligere har begået ligeartet kriminalitet, herunder om den lovovertrædelse, der fører til forbuddet, er begået i perioden for et allerede meddelt opholdsforbud. Der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 10.

Det forudsættes i bemærkningerne, at et opholdsforbud som udgangspunkt vil være af mindst 3 måneders varighed. Ved fængsel i indtil 3 måneder må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 3 og 6 måneders varighed. Ved fængsel i indtil 6 måneder må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 6 og 12 måneders varighed og ved fængsel i mere end 1 år må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 1 til 2 års varighed. Fastsættelsen af forbuddets varighed vil dog altid bero på domstolenes konkrete vurdering af, hvad der skønnes nødvendigt med henblik på at forebygge, at den pågældende begår ny ligeartet kriminalitet, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 10.

Efter straffelovens § 124 a, stk. 2, straffes overtrædelse af et opholdsforbud efter § 79 c, stk. 1, med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Det er forudsat i bemærkningerne til straffelovens § 124 a, stk. 2, at straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt

vil skulle fastsættes til bøde på 10.000 kr. og i andengangstilfælde og derover som udgangspunkt til fængsel i 30 dage, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 40.

Politiet kan efter § 79 c, stk. 3, meddele tilladelse til færden eller ophold i nattelivszoner omfattet af stk. 1, jf. stk. 2, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet.

Der kan være særlige tilfælde, hvor en person, der er idømt et opholdsforbud, vil have et særligt anerkendelsesværdigt formål med at færdes og opholde sig i en nattelivszone. Muligheden for konkret at gøre undtagelse fra et idømt opholdsforbud administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 10.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Alle skal trygt kunne nyde en aften i byen. Den tryghed udfordres af personer, der overfalder andre eller begår seksuelle overgreb i nattelivet.

Domstolene har allerede i dag mulighed for at meddele et opholdsforbud i en tidsbegrænset periode, der sikrer, at personer, der bliver dømt for en række nærmere bestemte lovovertrædelser, herunder vold, i en bestemt periode ikke kan deltage i nattelivet. Muligheden for at meddele et opholdsforbud omfatter imidlertid ikke seksualforbrydelser, herunder straffelovens § 216 om voldtægt og straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at visse seksualforbrydelser, f.eks. voldtægt og blufærdighedskrænkelser, i lige så høj grad som f.eks. vold udgør en trussel mod trygheden i nattelivet. En person, der er dømt for at have begået voldtægt i nattelivet, f.eks. en voldtægt i forlængelse af en bytur, bør – af hensyn til trygheden i nattelivet – ikke have lov til at deltage i nattelivet umiddelbart herefter.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at straffelovens opholdsforbud efter § 79 c, stk. 1, også skal omfatte visse seksualforbrydelser, når de er begået i eller i tilknytning til nattelivet.

Justitsministeriet finder endvidere, at der skal være større konsekvens ved at begå kriminalitet og skabe utryghed i nattelivet. Det skal derfor være muligt for domstolene at meddele et opholdsforbud i en periode på op til fire år, således at det sikres, at personer, der er dømt for grovere kriminalitet i nattelivet, herunder voldelige overfald, ikke kan færdes og opholde sig i nattelivet i en længere periode.

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.3.3.1. Mulighed for nattelivsforbud ved visse seksualforbrydelser

Det foreslås at udvide anvendelsesområdet for opholdsfor-

bud efter straffelovens § 79 c, stk. 1, til at omfatte overtrædelse af straffelovens §§ 216, 225, jf. § 216, og 232.

Forslaget indebærer, at den, som idømmes fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse af straffelovens § 216 om voldtægt og straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser, ved dommen kan gives opholdsforbud i nattelivet. Der kan endvidere gives opholdsforbud i nattelivet, hvis den dømte har overtrådt straffelovens § 225, jf. § 216 om voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje.

Det forudsættes, at et opholdsforbud alene vil være relevant, hvor forholdet, der giver anledning til forbuddet, er begået i nattelivet eller i tilknytning til den dømtes færden i nattelivet. Det vil således være relevant at idømme et opholdsforbud i nattelivet, hvis forholdet er begået i aften- og nattimerne eller på anden vis er begået i tilknytning til den dømtes færden i nattelivet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor forholdet er begået en tidlig morgen i forlængelse af, at den dømte og forurettede har mødt hinanden på en natklub, bar eller lignende. Det kan også omfatte voldtægter m.v., der begås i hjemmet i umiddelbar forlængelse af, at kontakten mellem gerningspersonen og forurettede er etableret i nattelivet.

Et opholdsforbud vil, ligesom efter de gældende regler, skulle idømmes af domstolene efter en konkret vurdering af, om et opholdsforbud vil være egnet og nødvendigt for at forebygge nye lovovertrædelser af lignende beskaffenhed ved at sikre, at den dømte i en periode ikke kan færdes og opholde sig i nattelivet. Domstolene vil i den forbindelse skulle vurdere, om det må antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet.

Det vil, ligesom efter de gældende regler, som udgangspunkt altid være tilfældet, hvis der er tale om gentagelsestilfælde.

Opholdsforbud vil dog også kunne gives i førstegangstilfælde, hvis det kan antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor forbrydelsen er af grovere karakter.

I forhold til sager om voldtægt efter § 216 vil det i almindelighed være tale om en sag af grovere karakter, hvorefter der som det klare udgangspunkt skal gives et opholdsforbud efter bestemmelsen.

Politiet kan, ligesom efter de gældende regler i § 79 c, stk. 3, meddele tilladelse til færden eller ophold i nattelivszoner omfattet af stk. 1, jf. stk. 2, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

2.3.3.2. Længere nattelivsforbud

Det foreslås at forlænge den tidsmæssige udstrækning af et

opholdsforbud i nattelivet efter straffelovens § 79 c, stk. 4, fra 2 år til 4 år.

Den foreslåede ændring vil indebære, at et opholdsforbud efter straffelovens § 79 c, stk. 1, kan gives på tid op til 4 år regnet fra endelig dom. Ved udståelse af fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter forlænges forbuddet tilsvarende.

Et opholdsforbud vil skulle være proportionalt med den begåede kriminalitet. Den tidsmæssige udstrækning af et forbud vil i den forbindelse skulle indgå i proportionalitetsvurderingen.

Fastsættelsen af forbuddets varighed vil altid bero på domstolens konkrete vurdering af, hvad der skønnes nødvendigt med henblik på at forebygge, at den pågældende begår ny ligeartet kriminalitet. Der vil i den forbindelse bl.a. skulle lægges vægt på grovheden af den begåede kriminalitet, og om den dømte tidligere har begået ligeartet kriminalitet, herunder om den lovovertrædelse, der fører til forbuddet, er begået i perioden for et allerede meddelt opholdsforbud.

Et opholdsforbud vil som udgangspunkt være af mindst 3 måneders varighed. Ved fængsel i indtil 3 måneder må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 3 og 6 måneders varighed. Ved fængsel i indtil 6 måneder må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 6 og 12 måneders varighed og ved fængsel i mere end 1 år må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 1 til 2 års varighed, jf. Folketings-tidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 10.

Det forudsættes med den foreslåede ændring af straffelovens § 79 c, stk. 4, at det ved fængsel i indtil 1 år og 6 måneder i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 2 til 3 års varighed. Ved fængsel i mere end 1 år og 6 måneder må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 3 til 4 års varighed.

Et opholdsforbud vil, ligesom efter de gældende regler, skulle idømmes af domstolene efter en konkret vurdering af, om et opholdsforbud vil være egnet og nødvendigt for at forebygge nye lovovertrædelser af lignende beskaffenhed ved at sikre, at den dømte i en periode ikke kan færdes og opholde sig i nattelivet. Domstolene vil i den forbindelse skulle vurdere, om det må antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet.

Det vil, ligesom efter de gældende regler, som udgangspunkt altid være tilfældet hvis der er tale om gentagelsestilfælde.

Opholdsforbud vil dog også kunne gives i førstegangstilfælde, hvis det kan antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor forbrydelsen er af grovere karakter.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 2, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.4. Kriminalisering af stealthing

2.4.1. Gældende ret

Ved stealthing forstås, at en person under et samleje fjerner sit kondom, uden at den anden part har samtykket heri eller er bekendt med det.

Straffeloven indeholder ikke i dag en bestemmelse om stealthing, men forholdet kan dog efter omstændighederne indgå som et element i den samlede konkrete vurdering af, om der foreligger samtykke til samleje efter straffelovens § 216, stk. 1 (voldtægt), jf. herved også Vestre Landsrets dom af 9. november 2021, S-1114-21 (AM. 2021.11.09).

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

Efter Justitsministeriets opfattelse udgør stealthing en krænkelse af den seksuelle selvbestemmelsesret, idet forurettede fratages retten til selv at bestemme, om et samleje skal være beskyttet eller ej. I et frit og trykt samfund bør dette altid være op til den enkelte.

Stealthing er desuden forbundet med en potentiel sundhedsrisiko for forurettede, idet konsekvenserne af et ubeskyttet samleje efter omstændighederne – og uanset køn – kan omfatte smitte med seksuelt overførbare infektioner, ligesom der kan være fysiske konsekvenser, herunder eventuelle komplikationer, samt psykiske mén forbundet med en uønsket graviditet, som forurettede ikke har haft friheden til at fravælge eller tage højde for.

Stealthing kan i alle tilfælde være forbundet med psykiske og følelsesmæssige konsekvenser for forurettede.

Der er på denne baggrund behov for at sende et klart og entydigt signal, ikke mindst til ofre for stealthing, om, at en sådan adfærd ikke accepteres. Der lægges derfor op til at kriminalisere stealthing.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør de præventionsmidler, der beskytter mod de ovenfor nævnte fysiske konsekvenser, der er forbundet med både seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet, være omfattet af kriminaliseringen.

Selv om stealthing udgør et seksuelt overgreb af alvorlig karakter, finder Justitsministeriet ikke, at det kan sidestilles med voldtægt. Voldtægt er en alvorlig forbrydelse, der er kendetegnet ved, at forurettede ikke har givet samtykke til samleje.

I den forbindelse kan der henvises til Straffelovrådets betænkning nr. 1574/2020 om en frivillighedsbaseret voldtægtsbestemmelse. Straffelovrådets flertal anførte, at selv om en part, som har været udsat for bl.a. stealthing, kan opfatte samlejet som krænkende, vil det efter flertallets opfattelse være forkert at betragte dette som voldtægt og henhøre det under straffelovens § 216, da selve den seksuel-

le handling var frivillig. Flertallet anførte herefter, at hvis forhold af denne karakter ønskes gjort strafbare, bør det ske ved en særskilt bestemmelse. Der henvises nærmere til betænkningens side 163-164.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at stealthing bør kriminaliseres særskilt og ikke som en del af den samtykkebaserede voldtægtsbestemmelse.

Justitsministeriet er opmærksom på, at der – som i andre sager – kan være bevismæssige udfordringer i forbindelse med sager om stealthing. Ministeriet finder dog ikke, at dette er en tilstrækkelig begrundelse for ikke at kriminalisere overgrebet.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i straffeloven, hvorefter den, som har samleje med en person uden at anvende et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet, når anvendelse af et sådant præventionsmiddel var en forudsætning for personens deltagelse i samlejet, straffes med fængsel indtil 2 år.

Det vil være en forudsætning for straf, at gerningspersonen har samleje uden at anvende et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet. Herved forstås, at der enten ikke gøres brug af præventionsmidlet, eller at samlejet gennemføres ved brug af et præventionsmiddel, der åbenlyst ikke længere kan anses for at beskytte mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet.

Det vil derudover være en forudsætning for straf, at der er tale om et præventionsmiddel, som beskytter mod både seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet. Der er således tale om to kumulative betingelser. Omfattet vil eksempelvis være et kondom og et femidom. Anvendelsesområdet for den foreslåede bestemmelse vil således være bredere end den almindelige forståelse af stealthing, hvorved forstås, at en person under et samleje fjerner sit kondom, uden at den anden part har samtykket heri eller er bekendt med det.

Det vil endvidere være en forudsætning for straf, at forholdet begås over for en person, som deltager i samlejet under forudsætning af anvendelse af et sådant præventionsmiddel. Det vil kræves, at denne forudsætning etableres gennem ord eller handling. Med den foreslåede bestemmelse fastsættes dermed ikke et generelt udgangspunkt om, at et samleje altid skal være beskyttet, og der kan således ikke straffes efter den foreslåede bestemmelse, hvis den anden part er indforstået med, at samlejet er ubeskyttet.

Straf efter den foreslåede bestemmelse vil alene kunne pålægges, hvis gerningspersonen har handlet forsægtligt. Gerningspersonen skal således have forsæt til at have ubeskyttet samleje på trods af, at anvendelse af et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet var en forudsætning for den anden parts deltagelse i samlejet. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis gerningspersonen har

haft et ubeskyttet samleje på trods af at have været bevidst om, at beskyttelse var en forudsætning for den anden persons deltagelse i samlejet.

Placeringen af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 217 vil desuden indebære, at bestemmelsen vil finde tilsvarende anvendelse ved andet seksuelt forhold end samleje, jf. straffelovens § 225. Det vil efter omstændighederne eksempelvis kunne være ved oralt samleje, f.eks. hvor der benyttes et kondom, der er prikket hul i.

Der henvises nærmere til lovforslagets § 2, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

2.5. Skærpet straf for hærværk mod offentlige transportmidler

2.5.1. Gældende ret

Det følger af straffelovens § 291, stk. 1, at den, der ødelægger, beskadiger eller bortskaffer ting, der tilhører en anden, straffes for hærværk.

Den almindelige strafferamme for hærværk er bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Øves der hærværk af betydeligt omfang eller af mere systematisk eller organiseret karakter, eller er gerningspersonen tidligere fundet skyldig i hærværk m.v., kan straffen stige til fængsel i 6 år, jf. stk. 2.

Ved fastsættelsen af straf efter stk. 1 og 2 skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, eller at hærværk er begået mod ting, der tjener til at forebygge eller bekæmpe kriminalitet, jf. stk. 4.

Det fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om formueforbrydelser – de almindelige berigelsesforbrydelser, pkt. 5.7 om strafpåstande ved hærværk (§ 291), at der som udgangspunkt skal nedlægges påstand om bøde i sager om hærværk ved skadestørrelser indtil 15.000 kr., samt at bødestørrelsen i hærværkssager med skadestørrelser på 1.600 kr. og derover som udgangspunkt skal fastsættes til halvdelen af skadestørrelsen, dog oprundes beløbet til det nærmeste beløb deleligt med 100 kr. Ved skadestørrelser indtil 1.600 kr. er udgangspunktet, at der nedlægges påstand om en bøde på 800 kr. Bøden halveres i begge tilfælde, hvis erstatning er betalt, dog ikke til beløb under 500 kr.

I grove hærværkssager og i gentagelsestilfælde er straffen efter retspraksis som udgangspunkt fængsel. Der er stor variation i de konkrete straffe, som afhænger af omstændighederne i den enkelte sag, herunder værdien af det ødelagte (som kan variere betydeligt fra sag til sag), gerningspersonens eventuelle forstraffe, og om der er tale om organiseret eller systematisk hærværk.

Simpelt hærværk efter § 291, stk. 1 og 3, er undergivet betinget offentlig påtale, jf. straffelovens § 305, stk. 1, hvilket indebærer, at et hærværksforhold kun kan følges som

en straffesag, hvis en påtaleberettiget (typisk forurettede) fremsætter begæring herom. I praksis sker dette oftest ved anmeldelse til politiet. Groft hærværk efter straffelovens § 291, stk. 2, er derimod undergivet offentlig påtale.

Det bemærkes, at en person, der begår hærværk, ved siden af straffen skal betale erstatning for det ødelagte efter dansk rets almindelige erstatningsretlige regler.

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Graffiti kan være en utryghedsskabende faktor, der gør det mindre attraktivt at bruge kollektiv transport. Flere trafiksskaber oplever stigende udgifter til afrensning af graffiti på deres ejendom, bl.a. var DSB's direkte udgifter til afrensning af ind- og udvendig graffiti på DSB's tog i 2024 ca. 24 mio. kr. Dertil kommer, at DSB også har omkostninger forbundet med at tage tog ud af drift, imens de bliver afrenset.

DSB har desuden oplyst, at DSB ser eksempler på, at der er "graffititurisme" til Danmark, hvor graffitimalere rejser til Danmark for at male graffiti, fordi der angiveligt er et lavere strafniveau for graffitihærværk i Danmark sammenlignet udlandet.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at straffen for hærværk, herunder graffiti, bør skærpes, når det begås mod offentlige transportmidler, således at straffen som udgangspunkt er betinget fængselsstraf.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der efter »organiseret karakter,« indsættes »eller øves der hærværk mod offentlige transportmidler,« i straffelovens § 291, stk. 2, således det fremgår at bestemmelsen, at øves der hærværk mod offentlige transportmidler, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Det indebærer, at hærværk, herunder graffiti, på offentlige transportmidler, fremover vil være karakteriseret som groft hærværk, der som udgangspunkt i førstegangstilfælde skal medføre en fængselsstraf uagtet at skadestørrelsen er 15.000 kr. eller derunder. Der lægges med forslaget ikke op til at ændre på strafniveauet for hærværk med skadestørrelser over 15.000 kr.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen som udgangspunkt fastsættes til fængselsstraf på 7 dage.

Udtrykket »offentlige transportmidler« skal forstås i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser i straffeloven, hvor begrebet bliver brugt, herunder straffelovens § 197, stk. 2. Straffelovens § 197, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 753 af 19. juni 2017 om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for utryghedsskabende tiggeri). Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at ved offentlige transportmidler forstås transportmidler, der benyttes til offentlig personbefordring, herunder tog, letbaner, busser og færger, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 215 som fremsat, side 4.

I de tilfælde, hvor hærværket er begået i tilknytning til grov forstyrrelse af ro og orden i området, således at forholdet er omfattet af den gældende strafskærpelsesregel i § 291, stk. 4, vil der skulle ske en yderligere skærpelse af strafniveauet.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

2.6. Målttede pålæg til børn og unge

2.6.1. Gældende ret

Efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, jf. lov nr. 1705 af 27. december 2018 om bekæmpelse af ungdomskriminalitet med senere ændringer (herefter ungdomskriminalitetsloven), er der oprettet et Ungdomskriminalitetsnævn, der behandler sager vedrørende børn og unge i alderen 10 til 17 år, som er mistænkt eller dømt for personfarlig eller anden alvorlig kriminalitet.

Ungdomskriminalitetslovens § 2 fastsætter lovens anvendelsesområde. Det følger af ungdomskriminalitetslovens § 2, stk. 1, at loven finder anvendelse for unge i alderen 15 til 17 år, som har opholdstilladelse eller i øvrigt fast, lovligt ophold i Danmark, og som er 1) idømt fængselsstraf for personfarlig kriminalitet, eller 2) idømt fængselsstraf for anden alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, og som samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet.

Endvidere følger det af lovens § 2, stk. 2, at ungdomskriminalitetsloven ligeledes finder anvendelse for børn og unge i alderen 10 til 14 år, som har opholdstilladelse eller i øvrigt fast, lovligt ophold i Danmark, og som er 1) mistænkt for personfarlig kriminalitet eller 2) mistænkt for anden alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven, og som samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet.

Formålet med nævnprocessen i Ungdomskriminalitetsnævnet er at bringe barnet eller den unge ud af sin kriminelle løbebane og ikke at placere et strafferetligt ansvar. Ungdomskriminalitetsnævnet har i den forbindelse en række reaktionsmuligheder, herunder mulighed for at fastsætte et forbedringsforløb efter ungdomskriminalitetslovens § 13. Det fremgår af bestemmelsens stk. 1, at Ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte et forbedringsforløb i form af en handleplan med en varighed af op til 2 år. For børn og unge i alderen 10 til 14 år kan handleplanen i helt særlige tilfælde have en varighed af op til 4 år.

Det følger af § 13, stk. 1, 3. pkt., at handleplanen skal angive en eller flere konkrete foranstaltninger for barnet eller den unge, som vurderes egnede i forhold til barnets eller den unges problemer og behov. Sammensætningen af foranstaltninger i de enkelte sager vil bero på en konkret og individuel vurdering af sagens omstændigheder og oplysningerne om barnets eller den unges forhold i øvrigt. Det kan være foranstaltninger efter § 13, stk. 1, nr. 1-9. Der kan også indgås andre aftaler med barnet eller den unge.

Efter § 13, stk. 1, nr. 1, kan det indgå i forbedringsforløbet, at barnet eller den unge pålægges at være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt. Formålet er bl.a. at sikre, at et barn eller en ung, der i fritiden er en del af et kriminelt eller andet negativt miljø, ikke længere vil have fast gang i det miljø. Faste hjemmetider kan endvidere medvirke til at give et barn eller en ung mere rolige og faste rammer.

Afgørelse om foranstaltningen efter § 13, stk. 1, nr. 1, kræver ikke samtykke fra barnet eller den unge. Afgørelse om foranstaltningen kan endvidere træffes uden forældremyndighedsindehavernes samtykke, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer, jf. stk. 4.

Det fremgår under pkt. 2.1.2.7.2 i de almindelige bemærkninger til loven, jf. Folketingstidende 2018-19, 1. samling, A, L 84 som fremsat, side 37f, at det er afgørende, at forbedringsforløbet sammensættes af foranstaltninger og pålæg, som er egnede til at understøtte barnets eller den unges vej ud af kriminalitet og tilbage i travlhed, og at foranstaltningerne ikke er mere indgribende, end formålet tilsiger.

At foranstaltningerne og pålæggene skal være egnede indebærer, at der skal være en sammenhæng mellem pålæggenes indhold og den ændring af adfærd, som ønskes hos barnet eller den unge. Det kan i den forbindelse generelt anføres, at et forbedringsforløb altid bør indeholde pålæg om, at barnet eller den unge afholder sig fra at begå kriminalitet under forløbet, da dette i sagens natur vil være egnet til at understøtte formålet med at få den unge bragt ud af kriminalitet.

At foranstaltningerne og pålæggene i forbedringsforløbet ikke må være mere indgribende, end formålet tilsiger, indebærer bl.a., at den tidsmæssige udstrækning af forbedringsforløbet, herunder de indeholdte foranstaltninger og pålæg, skal stå i rimeligt forhold til de problemer hos barnet eller den unge, som forløbet tilsigter at løse. Forbedringsforløbet skal derfor indeholde en beskrivelse af den forventede varighed eller det forventede omfang af de enkelte foranstaltninger og pålæg.

Barnets lov indeholder bestemmelser om børne- og ungepålæg, jf. § 39 i lovbekendtgørelse nr. 282 af 17. marts 2025

(herefter barnets lov). Bestemmelsen viderefører de hidtidige regler i servicelovens § 57 b.

Efter § 39, stk. 1, 1. pkt., i barnets lov, skal kommunen træffe afgørelse om at meddele et barn eller en ung i alderen 10 til 17 år et børne- eller ungepålæg, når den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at den unges udvikling er i fare, og når det vurderes, at et frivilligt samarbejde med den unge og forældremyndighedsindehaverne om støtte efter § 32 i barnets lov ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer. Afgørelsen om et børne- og ungepålæg kan træffes uden forældremyndighedsindehaverens samtykke, jf. barnets lov § 39, stk. 1, 2. pkt.

Det fremgår af § 39, stk. 3, i barnets lov, at et børne- og ungepålæg skal angive en eller flere konkrete handlepligter for barnet eller den unge, som vurderes at være egnede til at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og som står i rimeligt forhold til formålet.

En opstilling af mulige handlepligter fremgår af § 39, stk. 3, nr. 1-5, i barnets lov.

Efter § 39, stk. 3, nr. 2, kan det fastsættes, at barnet eller den unge skal undlade at færdes eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område.

Efter § 39, stk. 3, nr. 3, kan det fastsættes, at barnet eller den unge skal være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt eller i et nærmere fastsat tidsrum.

2.6.2. Justitsministeriets overvejelser

Det er afgørende, at samfundet har de rette redskaber til at yde en hurtig og effektiv indsats over for de børn og unge, der viser tegn på at være på vej til at vende fællesskabet ryggen. Hvis vi skal modvirke kriminalitet og utryghedsskabende adfærd hos børn og unge, er en tidlig og målrettet indsats fra myndighederne af afgørende betydning.

Det er i dag muligt for kommunerne at gribe ind med et børne- og ungepålæg, hvis barnets eller den unges udvikling er i fare. Kommunerne kan således efter § 39, stk. 3, nr. 2 og 3, i barnets lov, fastsætte, at barnet eller den unge skal undlade at færdes frem og tilbage eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område, eller fastsætte, at barnet eller den unge skal være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt eller i et nærmere fastsat tidsrum. Ungdomskriminalitetsnævnet har peget på, at der ikke er ensretning mellem reglerne i barnets lov og i ungdomskriminalitetsloven med hensyn til mulighederne for at fastsætte disse foranstaltninger.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at der er behov for yderligere tiltag, der kan understøtte barnet eller den unge i at bryde ud af det utryghedsskabende og antisociale adfærdsmønster, og at Ungdomskriminalitetsnævnet bør gives mulighed for at fastsætte, at barnet eller den unge i en begrænset tidsperiode ikke må opholde sig eller færdes i et

afgrænset område, f.eks. en bestemt plads, en S-togsstation eller et storcenter, som kommunerne kan i dag.

Justitsministeriet finder desuden, at der skal foretages en præcisering af det eksisterende pålæg i § 13, stk. 1, nr. 1, således at der over for et barn eller en ung kan stilles krav om, at barnet eller den unge kan pålægges at være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt eller i et nærmere fastsat tidsrum. Ungdomskriminalitetsnævnet har som nævnt peget på, at der ikke er ensretning mellem reglerne i barnets lov og i ungdomskriminalitetsloven med hensyn til muligheden for at fastsætte denne foranstaltning.

Begge initiativer har dels til formål at tilstræbe en ensretning mellem reglerne i barnets lov og i ungdomskriminalitetsloven, dels at understøtte en positiv udvikling for barnet og den unge bl.a. ved at give barnet eller den unge hjælp til at bryde med miljøer, der ikke er gavnlige for deres udvikling.

2.6.3. Den foreslåede ordning

2.6.3.1. Præcisering af pålæg om hjemmetidspunkt

Det foreslås, at der foretages en præcisering af pålægget i § 13, stk. 1, nr. 1, i ungdomskriminalitetsloven, således at barnet eller den unge kan pålægges at være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt eller i et nærmere fastsat tidsrum.

Ændringen indebærer en præcisering af § 13, stk. 1, nr. 1, således at barnet eller den unge kan pålægges at være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt eller i et nærmere fastsat tidsrum.

Afgørelse om foranstaltningen kræver ikke samtykke fra barnet eller den unge. Afgørelse om foranstaltningen kan endvidere træffes uden forældremyndighedsindehavernes samtykke, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer, jf. ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 4.

Det er Ungdomskriminalitetsnævnet, der i forbindelse med afgørelsen om foranstaltningen vurderer, hvilket tidsrum pålægget skal strække sig over. Ved vurderingen kan der lægges vægt på, hvilke problemstillinger hos barnet eller den unge, der giver anledning til pålægget. Pålægget kan f.eks. gå ud på, at barnet eller den unge skal være hjemme fredag og lørdag mellem kl. 21 om aftenen til kl. 6 om morgenen dagen efter.

Efter de gældende regler skal pålægget vurderes til at være egnet til at understøtte barnets eller den unges vej ud af kriminalitet og tilbage i travsel, og pålægget må ikke være mere indgribende, end formålet tilsiger. Det forudsættes, at den tidsmæssige udstrækning af pålægget ikke er længere, end hvad der er påkrævet for at bidrage til en løsning af barnets

eller den unges problemer, og den tidsmæssige udtrækning står i rimeligt forhold til formålet.

Bestemmelsen indebærer ikke, at den unge i enhver henseende skal opholde sig på den fysisk afgrænsede enhed, som familiens bopæl udgør, i det tidsrum, der er fastsat i Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse. Hvis familien f.eks. skal på familieudflugt eller besøg hos venner eller familie, vil det være naturligt, at den unge deltager i disse aktiviteter. Endvidere vil barnet eller den unge fortsat have mulighed for inden for det fastsatte tidsrum at deltage i eventuelle fritidsaktiviteter, klubtilbud eller aktiviteter med genoprettende formål i øvrigt. Det afgørende er, at barnet eller den unge ikke hænger ud på gaden eller opholder sig i miljøer, der ansporer den unge til negativ adfærd.

Det er ikke en forudsætning, at barnet eller den unge har udvist en utryghedsskabende adfærd for at anvende pålægget om ophold i hjemmet i et nærmere afgrænset tidsrum.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.6.3.2. Indførelse af nyt pålæg om færden og ophold

Det foreslås, at der i ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, indsættes et nyt nummer som nr. 9, hvorefter Ungdomskriminalitetsnævnet som led i en afgørelse kan meddele pålæg om, at barnet eller den unge skal undlade at færdes eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område.

Det foreslåede pålæg vil have til formål at sikre, at barnet eller den unge i en periode ikke færdes eller opholder sig i et område, hvor barnet eller den unge f.eks. har været involveret i utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet. Utryghedsskabende adfærd vil f.eks. være en adfærd, der er egnet til at skabe utryghed hos andre mennesker. Det er således ikke et krav, at der skal være givet udtryk for en følelse af utryghed i forhold til den udviste adfærd, idet adfærden alene skal være egnet til at skabe utryghed.

Pålægget har således til formål at forhindre, at barnet eller den unge deltager i lignende aktiviteter i samme område. Endvidere vil pålægget kunne understøtte barnet eller den unge i at bryde med personer eller grupper, der er kendt for at hænge ud i bestemte områder, og som har en negativ indflydelse på barnets eller den unges udvikling.

Det forudsættes, at adfærden, der giver anledning til pålægget, er udvist eller begået i det område, som pålægget afgrænses til at omfatte.

Efter de gældende regler skal pålægget vurderes til at være egnet til at understøtte barnets eller den unges vej ud af kriminalitet og tilbage i travsel, og pålægget må ikke være mere indgribende, end formålet tilsiger. Det forudsættes, at pålægget alene fastsættes, når der er grund til at tro, at barnet eller den unge vil gentage sin utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet på stedet eller i området, og at pålægget derfor er nødvendigt for at undgå den pågældende adfærd

fremadrettet. Et pålæg vil f.eks. kunne fastsættes, hvis der er fare for at adfærden eller kriminaliteten gentages eller hvor adfærden eller kriminaliteten af grovere karakter.

Pålægget vil f.eks. kunne anvendes i en situation, hvor der foreligger oplysninger om, at et barn eller en ung gentagne gange har udvist utryghedsskabende adfærd i det lokale bycenter. Pålægget vil herefter kunne gå ud på, at barnet eller den unge i en periode ikke må færdes eller tage ophold i det pågældende bycenter. Pålægget vil imidlertid ikke kunne afgrænses til også at omfatte, at barnet eller den unge ikke må færdes eller opholde sig f.eks. på den lokale togstation, hvis barnet eller den unges utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet ikke i øvrigt kan knyttes til den pågældende togstation.

Pålægget kræver ikke samtykke fra barnet eller den unge. Efter den foreslåede § 3, nr. 3, kan pålægget endvidere fastsættes uden forældremyndighedsindehavernes samtykke, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer, jf. ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 4.

Pålægget omfatter »et nærmere geografisk afgrænset område«. Det kan f.eks. være en bestemt plads, en station, et by- eller storcenter, et bestemt boligkvarter eller lignende. Pålægget kan omfatte steder, hvortil der er almindelig adgang, jf. ordensbekendtgørelsens § 2. Pålægget vil imidlertid ikke kunne omfatte steder, hvor der ikke er almindelig adgang, f.eks. private hjem.

Det forudsættes, at Ungdomskriminalitetsnævnet i forbindelse med meddelelse af pålægget tydeligt afgrænser det område, som pålægget omfatter, således at det står klart for barnet eller den unge, hvor den pågældende ikke må færdes eller opholde sig. Det kan være ved at angive navnet på stedet eller området, f.eks. ved at fastsætte at barnet eller den unge ikke må færdes frem eller tilbage eller tage ophold på en bestemt togstation, i et bestemt bycenter eller lignende. Pålægget kan også afgrænses til en bestemt vej eller boligkvarter. Den geografiske afgrænsning vil kunne markeres på et kort for at illustrere over for barnet eller den unge, hvor pålægget gælder.

Det geografisk afgrænsede område må ikke være større end det, som er påkrævet for at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og det skal stå i rimeligt forhold til formålet. Der skal være en sammenhæng mellem det afgrænsede geografiske område og det sted, hvor barnet eller den unge har været involveret i utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet. Udstrækningen af det geografisk afgrænsede område skal være proportionalt med karakteren af kriminaliteten eller den utryghedsskabende adfærd.

Pålægget kan begrænses til at gælde et bestemt tids-

rum. Hvis den adfærd eller problemstilling, som barnet eller den unge udviser, finder sted på bestemte tidspunkter, vil pålægget kunne begrænses til at gælde i et nærmere angivet tidsrum. Som eksempel kan nævnes den situation, hvor den utryghedsskabende adfærd, som barnet eller den unge udviser, alene er sket i aften timerne på den lokale togstation. Pålægget, hvorefter barnet eller den unge ikke må færdes eller tage ophold på den pågældende togstation, kan herefter begrænses til at gælde alle ugens dage i tidsrummet fra f.eks. kl. 18 til kl. 6 næste morgen.

Den tidsmæssige udstrækning af pålægget må ikke være større end det, som er påkrævet for at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og det skal stå i rimeligt forhold til formålet. Den tidsmæssige udstrækning af pålægget skal være proportionalt med karakteren af kriminaliteten eller den utryghedsskabende adfærd. Pålægget fastsættes som led i en handleplan med en varighed op til 2 år, eller i helt særlige tilfælde op til 4 år. Pålægget kan fastsættes med en kortere tidsmæssig udstrækning end handleplanen.

Det foreslåede pålæg vil indebære, at barnet eller den unge ikke må færdes frem eller tilbage eller tage ophold i det nærmere geografisk afgrænsede område. Barnet eller den unge vil dog kunne passere igennem området. Det vil sige, at et barn eller en ung, der er pålagt ikke at færdes eller tage ophold i området, godt må gå igennem området, så længe passagen ikke kan siges at have karakter af færden eller egentlige ophold i området. Det vil endvidere betyde, at barnet eller den unge vil kunne foretage almindelige dagligdags gøremål i området. Hvis barnet eller den unge f.eks. bor, går i skole eller arbejder i det pågældende område, vil barnet eller den unge kunne bevæge sig frit til og fra sin bopæl, skole m.v. og ud i sit lokalområde, men vil ellers ikke kunne tage ophold i området. Hvis barnet eller den unge har fået pålagt ikke at opholde sig eller færdes på den lokale togstation, vil barnet eller den unge fortsat kunne tage toget til og fra skole eller til fritidsaktiviteter. Barnet eller den unge vil dog ikke i øvrigt kunne tage ophold eller færdes på stationen.

Der henvises til lovforslagets § 3, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

2.7. Udvidelse af mulighederne for tv-overvågning

2.7.1. Gældende ret

Efter tv-overvågningslovens § 1, stk. 2, er tv-overvågning defineret som vedvarende eller regelmæssigt gentagen personovervågning ved hjælp af fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera, fotografiapparat eller lignende apparat. Tv-overvågning i lovens forstand omfatter både tilfælde, hvor overvågningen er forbundet med optagelse af billeder på videobånd, film eller lignende, og tilfælde, hvor sådan billedoptagelse ikke finder sted, og hvor overvågningen alene har karakter af en umiddelbar iagttagelse på tv-skærm eller lignende.

Efter tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, må private ikke

foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Forbuddet mod privates tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, gælder både for private enkeltpersoner og for private juridiske personer, herunder private virksomheder og foreninger, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 185 som fremsat, side 2.

Efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, kan politiet uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Det fremgår af pkt. 3.2.1 i de almindelige bemærkninger til tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, at det vil bero på en samlet vurdering af forholdene i det pågældende område, om tv-overvågningen kan anses for væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. I den forbindelse vil der bl.a. skulle lægges vægt på oplysninger om karakteren og omfanget af det pågældende boligområdes kriminalitetsproblemer m.v. Er der alene tale om helt enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller er der tale om kriminalitet, som ligger lang tid tilbage, kan der ikke gives tilladelse til tv-overvågning, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 185 som fremsat, side 7.

Efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, kan politiet uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Det fremgår af pkt. 3.3.2 i de almindelige bemærkninger til tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, at det ikke er en betingelse, at der foreligger konkrete oplysninger om, at der planlægges eller i øvrigt er optræk til uroligheder i forbindelse med bestemte kommende begivenheder, men det kan også være tilstrækkeligt, at der f.eks. tidligere på det pågældende idrætsanlæg har været væsentlige problemer med vold, hærværk og uroligheder i forbindelse med arrangementer. Det vil i alle tilfælde bero på en samlet konkret vurdering, om der er grundlag for at tillade tv-overvågning ved idrætsarenaen. I vurderingen heraf kan både indgå oplysninger, som idrætsanlægget selv fremlægger, og oplysninger, som politiet i forvejen er i besiddelse af, om risikoen i forbindelse med de pågældende idrætsbegivenheder m.v., jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 185 som fremsat, side 9.

Efter tv-overvågningslovens § 2 a kan en kommunalbestyrelse efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig

færdsel, og som ligger i nær tilknytning til et område, der tv-overvåges i medfør af § 2, stk. 2.

Det fremgår af pkt. 3.1.2 i de almindelige bemærkninger til tv-overvågningslovens § 2 a, at en kommune vil kunne tv-overvåge områder, hvor der efter kommunens opfattelse er behov for tryghedsskabende tiltag – f.eks. i gader eller på arealer, der plages af uro og hærværk. Det er således en betingelse, at tv-overvågning efter kommunens nærmere vurdering vil fremme trygheden for borgere, som færdes i det pågældende område, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 145 som fremsat, side 8.

Det er en betingelse, at kommunen inden iværksættelse af tv-overvågningen drøfter behovet herfor med politiet, som kan bidrage med særlige synspunkter f.eks. med hensyn til, hvor der især kan være anledning til en særlig tryghedsskabende indsats.

Det er desuden en betingelse, at de offentlige arealer ligger i nær tilknytning til et område, der allerede tv-overvåges af en boligorganisation m.v. i henhold til en tilladelse fra politidirektøren, jf. tv-overvågningslovens § 2, stk. 2.

Det vil indebære, at kommunen kun kan foretage tv-overvågning i medfør af § 2 a, hvis der må formodes at være en vis tættere sammenhæng mellem på den ene side de kriminalitetsproblemer, der er i det pågældende boligområde, og på den anden side en utryghedsskabende adfærd på nærtliggende offentlige arealer uden for boligområdet. Som eksempel kan navnlig nævnes den situation, hvor en boligorganisation har fået tilladelse til at tv-overvåge et område med henblik på at bekæmpe kriminalitet, og hvor de personer, der formodes at begå denne kriminalitet, tillige skaber utryghed på nærtliggende offentlige arealer. Det kan således være tilfældet, hvor de pågældende personer udøver en utryghedsskabende adfærd i f.eks. et nærtliggende offentligt parkareal ved at optræde truende, chikanøst eller lignende over for andre tilstedeværende, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 145 som fremsat, side 14.

Med udtrykket »i nær tilknytning« til et område, som boligorganisationen m.v. tv-overvåger, sigtes der til offentlige arealer, som geografisk ligger rimeligt tæt på det pågældende område. I den forbindelse forudsættes det, at områder, som ligger mere end 500 meter fra det område, hvor en boligorganisation m.v. foretager tv-overvågning, ikke i almindelighed kan anses for at ligge »i nær tilknytning« hertil, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 145 som fremsat, side 8.

Ophører boligorganisationen – enten af egen drift eller fordi politiet trækker boligorganisationens tilladelse tilbage eller afviser at forny tilladelsen – med at foretage tv-overvågning, er kommunen således forpligtet til også at ophøre med eventuel tv-overvågning af områder i nær tilknytning til de områder, hvor boligorganisationen tidligere foretog tv-overvågning, jf. Folketingstidende 2010-11, tillæg A, L 145 som fremsat, side 9.

Det følger af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed, kun må videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, videregivelsen følger af lov, eller videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed.

Det følger endvidere af stk. 4, at sådanne optagelser som udgangspunkt skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget, medmindre optagelserne kan opbevares i et længere tidsrum i medfør af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5.

Det følger af tv-overvågningslovens § 4 d, stk. 1, at en kommune kun må behandle billedoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning omfattet af §§ 2 a eller 2 c, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til behandlingen eller behandlingen sker med henblik på at fremme trygheden for personer, som færdes i det tv-overvågede område. Det følger af § 4 d, stk. 2, at optagelser som nævnt i stk. 1 må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1. Det følger endelig af § 4 d, stk. 3, at optagelser som nævnt i stk. 1 skal slettes, senest 30 dage efter at optagelserne er foretaget.

Det fremgår af tv-overvågningslovens § 4 e, at Datatilsynet fører tilsyn med enhver behandling af personoplysninger omfattet af §§ 4 c og 4 d.

2.7.2. Justitsministeriets overvejelser

Tv-overvågning kan øge antallet af sager, der kommer til politiets kendskab, og forbedre politiets mulighed for at handle hurtigt. Det er et redskab, som politiet kan bruge ved opklaringen af forbrydelser, og som derved kan være med til at styrke indsatsen for at bekæmpe kriminalitet. Billeder fra tv-overvågning kan i mange tilfælde være helt afgørende for politiets mulighed for hurtigt at kunne identificere og lokalisere potentielle gerningspersoner. Derfor kan muligheden for, at private og kommuner må foretage tv-overvågning, have stor betydning i forhold til politiets opklaring af forbrydelser.

Det vides fra internationale undersøgelser, at tv-overvågning kan være et nyttigt værktøj til at reducere kriminalitet, når den bruges målrettet. De samme undersøgelser peger på, at tv-overvågning kan være med til at mindske borgernes bekymring for at blive udsat for kriminalitet og øge følelsen af tryghed. I forhold til muligheden for boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg for at foretage tv-overvågning efter tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, 1. pkt., er det i dag en forudsætning, at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Dette vil ikke være tilfældet, hvis der alene er tale om helt enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller der er tale om kriminalitet, som ligger langt tilbage i tiden.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at også enkeltstående hændelser eller hændelser af mere bagatelagtig karakter kan

være med til at skabe stor utryghed i et boligområde. Tv-overvågning kan i den forbindelse være med til at skabe en øget følelse af tryghed og sikkerhed for borgerne. En udvidet mulighed for boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg til at foretage tv-overvågning kan således være med til at øge følelsen af tryghed og sikkerhed blandt de personer, der færdes i det pågældende område.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at det er nødvendigt, at boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg gives mulighed for at opsætte tv-overvågning af hensyn til at fremme trygheden.

Justitsministeriet finder desuden, at der er behov for mere lempelige rammer i tv-overvågningsloven for kommunernes tv-overvågning af arealer, der ligger i nær tilknytning til et boligområde.

Efter de gældende regler er kommunernes mulighed for at opsætte tv-overvågning efter § 2 a afhængig af, at boligorganisationer og foreninger m.v. har tilladelse til at overvåge, ligesom kommunerne er forpligtet til at ophøre med at overvåge, hvis boligorganisationen f.eks. af egen drift ophører med at foretage tv-overvågning.

Efter Justitsministeriets opfattelse forekommer det uhenigtsmæssigt, at kommunernes mulighed for at opsætte tv-overvågning er afhængig af, at en boligorganisation eller en forening har opsat tv-overvågning. Der kan således være tilfælde, hvor en boligorganisation eller en forening ikke selv har de fornødne midler til at opsætte tv-overvågning, eller hvor der fra boligorganisationens eller foreningens side ikke er taget initiativ til at indgive en ansøgning til politiet, men hvor kommunerne ud fra et tryghedsskabende perspektiv vurderer, at der er behov for at opsætte tv-overvågning.

2.7.3. Den foreslåede ordning

2.7.3.1. Tv-overvågning foretaget af boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg

Det foreslås at ændre tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, 1. pkt., således at boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, efter tilladelse fra politiet kan foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, med henblik på at fremme trygheden i området.

Det foreslås desuden at ændre tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, 1. pkt., således at ejere af idrætsanlæg efter tilladelse fra politiet kan foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, med henblik på at fremme trygheden i området.

Det foreslås endvidere at indsætte et nyt punktum i § 2, stk. 2, og § 2, stk. 3, hvorefter optagelser som nævnt i bestemmelsesens 1. pkt. må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.

Det foreslås tillige, at ændre tv-overvågningslovens § 4 e, således at Datatilsynet skal føre tilsyn med enhver behandling af personoplysninger omfattet af §§ 2, stk. 2, 3. pkt., 2, stk. 3, 3. pkt.

Det foreslås således at udvide mulighederne for, at boligorganisationer og foreninger m.v. samt ejere af idrætsanlæg efter tilladelse fra politiet kan foretage tv-overvågning. Det vil indebære, at disse aktører i videre omfang end i dag efter tilladelse fra politiet kan opsætte overvågningskameraer som led i en tryghedsskabende indsats, da den foreslåede ordning vil indebære, at det ikke længere vil være en betingelse for at få tilladelse til at foretage tv-overvågning ved boligområder og idrætsanlæg, at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Det er, ligesom efter de gældende regler, et krav, at boligorganisationer og foreninger m.v. samt ejere af idrætsanlæg har opnået forudgående tilladelse fra politiet.

Da der er tale om en udvidelse af mulighederne for at foretage tv-overvågning, vil politiet fortsat kunne meddele tilladelse, hvis det vurderes, at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Herudover kan politiet meddele tilladelse, hvis der er et behov for at fremme trygheden. Det vil bero på en samlet vurdering af forholdene i det pågældende område, om der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden. Det kan f.eks. være på gader eller arealer, der plages af uro og utryghedsskabende adfærd.

Ved vurderingen af, om der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden kan der bl.a. lægges vægt på, om der er tale om en type område, der generelt set opleves som mere utrygt for borgerne end andre steder, f.eks. baggårde, tunneller, parkeringsområder m.v.

Der vil også kunne lægges vægt på henvendelser politiet har modtaget fra kommunen, boligorganisationen eller foreninger m.v. fra beboere i området, lokale erhvervsdrivende, trafikelskaber m.v., der oplever, at der er personer, der skaber utryghed i et område, eller at et område i øvrigt er utrygt. Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt, at der er tale om én enkeltstående episode med utryghed, medmindre der i forbindelse med episoden er begået kriminalitet, jf. nedenfor.

Der vil også kunne lægges vægt på oplysninger om, at personer i området gentagne gange har medført støjgener og/eller trafikale gener, indtager eller er påvirkede af alkohol eller andre rusmidler, har henvendt sig til eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende m.v.

Kriminalitetsbekæmpelse vil fortsat kunne indgå som et moment i politiets samlede vurdering af, hvorvidt boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg kan gives tilladelse til at opsætte tv-overvågning. Der kan efter en samlet vurdering f.eks. gives tilladelse til tv-overvågning,

selvom der er tale om enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller kriminalitet, som ligger lang tid tilbage. Der vil således efter omstændighederne kunne gives tilladelse, hvis der forekommer graffiti og hærværk i området.

Det vil fortsat være en forudsætning for at foretage tv-overvågning, at overvågningen indrettes på en sådan måde, at der i videst muligt omfang tages hensyn til beboernes privatliv, ligesom det skal sikres, at personer ikke kan blive tv-overvåget, når de befinder sig private hjem, herunder navnlig i eget hjem.

De foreslåede bestemmelser, jf. lovforslagets § 4, nr. 2 og 4, vil endvidere indebære, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages for at fremme trygheden, kun må videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, hvis videregivelsen følger af lov, eller hvis videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed, og optagelser må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5. Det vil endvidere indebære, at optagelser som udgangspunkt skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget, jf. tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, medmindre optagelserne kan opbevares i et længere tidsrum i medfør af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5.

Den foreslåede ændring af § 4 e, jf. lovforslagets § 4, nr. 6, vil indebære, at Datatilsynet skal føre tilsyn med enhver behandling af personoplysninger omfattet af §§ 2, stk. 2, 3. pkt., 2, stk. 3, 3. pkt.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 4, nr. 1-4 og 6, og bemærkningerne hertil.

2.7.3.2. Tv-overvågning foretaget af kommuner

Det foreslås at ændre tv-overvågningslovens § 2 a, således at en kommune efter drøftelse med politiet med henblik på at fremme trygheden kan foretage tv-overvågning i nær tilknytning til boligområder, uanset om det pågældende boligområde overvåges af en boligorganisation eller forening m.v.

Forslaget indebærer, at det – i modsætning til i dag – ikke er en betingelse for kommunernes tv-overvågning af et område i nær tilknytning til et boligområde, at område overvåges i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2.

Der lægges op til, at udtrykket »boligområde« skal forstås således, at det omfatter områder, hvor en boligorganisation m.v. vil kunne få tilladelse til at foretage tv-overvågning i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2.

Det forudsættes, at kommunernes opsætning af tv-overvågning i tilknytning til boligområder kun må finde sted, hvis der er en vis sammenhæng mellem forholdene i boligområdet og kommunens begrundelse for at opsætte tv-overvågningen.

Forslaget indebærer, at kommunerne i videre omfang end

i dag får mulighed for at foretage tv-overvågning i nær tilknytning til boligområder som led i en tryghedsskabende indsats.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 4, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

2.8. Øget brug af tilhold

2.8.1. Gældende ret

Efter tilholdslovens § 1 kan en person ved tilhold forbydes at opsøge en anden ved personlig, mundtlig eller skriftlig henvendelse, herunder ved elektronisk kommunikation, eller på anden måde kontakte eller følge efter den anden.

Det følger af bemærkningerne til lovens § 1, at enhver kontakt som udgangspunkt er en overtrædelse af tilholdet. Bestemmelsen forbyder ligeledes forfølgelse, f.eks. at den pågældende følger efter en person uden helt at nærme sig, således at adfærden ikke eller ikke med sikkerhed kan betegnes som kontakt, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 10 som fremsat, side 34-35.

Førend et tilhold kan gives, er der en række betingelser, der skal være opfyldt, jf. lovens § 2, stk. 1-3.

Et tilhold kan således gives, hvis der er begrundet mistanke om, at en person har krænket en andens fred ved at forfølge eller genere den anden ved kontakt m.v. som anført i § 1 eller mod den anden har begået strafbart forhold, der kan sidestilles med en sådan fredskrænkelse, og der er bestemte grunde til at antage, at den pågældende fortsat vil krænke den anden som anført i nr. 1, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 1 og 2.

Et tilhold kan endvidere gives, hvis der er begrundet mistanke om, at en person har begået en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om drab, røveri, frihedsberøvelse, vold, psykisk vold, brandstiftelse, voldtægt eller anden seksualforbrydelse eller forsøg på en af de nævnte forbrydelser, og den forurettede eller dennes nærmeste efter lovovertrædelsens grovhed ikke findes at skulle tåle kontakt m.v. med den pågældende som anført i § 1, jf. lovens § 2, stk. 2, nr. 1 og 2.

Det fremgår af bemærkningerne til tilholdslovens § 2, at vurderingen af dette spørgsmål vil afhænge af en konkret vurdering af forbrydelsens beskaffenhed og de omstændigheder, hvorunder den er begået, herunder navnlig hvilken belastning forurettede eller dennes nærmeste har været udsat for, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 10 som fremsat, side 36.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at det forudsættes ved bestemmelsens anvendelse, at der er tale om lovovertrædelser, der i sig selv medfører ubetinget fængselsstraf af en ikke helt kort varighed, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 10 som fremsat, side 36.

Et tilhold kan derudover gives, hvis en person med rimelig grund mistænkes for at have begået eller forsøgt at begå en overtrædelse af straffelovens bestemmelse om ulovlig tvang

ved at tvinge en anden til ægteskab eller en religiøs vielse uden borgerlig gyldighed, jf. tilholdslovens § 2, stk. 3, 1. pkt.

Et tilhold gives for et bestemt tidsrum på indtil 5 år, jf. tilholdslovens § 5, 1. pkt.

En person kan ved opholdsforbud forbydes at opholde sig eller færdes i et nærmere afgrænset område i nærheden af en anden persons bolig eller arbejds-, uddannelses- eller opholdssted eller andet område, hvor denne ofte færdes, jf. § 3 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Betingelserne for, at et opholdsforbud kan gives, fremgår af lovens § 4. Et opholdsforbud kan således gives, hvis betingelserne for tilhold efter § 2 er opfyldt, når mistanken angår oftere gentagen krænkelse efter § 2, stk. 1, nr. 1, forsætlig overtrædelse af et tilhold efter § 1 eller en lovovertrædelse omfattet af § 2, stk. 2 eller 3, eller § 8, nr. 1, og et tilhold efter § 1 ikke kan anses for tilstrækkeligt til at beskytte den anden person, jf. lovens § 4, stk. 1, nr. 1 og 2.

2.8.2. Justitsministeriets overvejelser

Den omstændighed, at et offer risikerer at stå ansigt til ansigt med gerningspersonen i nærheden af sin bopæl, i det lokale supermarked eller på sin arbejdsplads kort tid efter f.eks. et overfald, kan være en psykisk belastning for offeret. Det er derfor vigtigt med et system, der værner om ofre for personfarlig kriminalitet, og som skåner dem for uønsket kontakt med gerningspersonerne.

Det er langt fra i alle sager om personfarlig kriminalitet, at gerningspersonen bliver varetægtsfængslet, dømt og sendt til afsoning i umiddelbar forlængelse af den strafbare handling. Hvis betingelserne for varetægtsfængsling ikke er opfyldt, vil der i de fleste sager gå en vis tid fra den strafbare gerning, til sagen bliver behandlet ved domstolene og eventuelt ender med domfældelse og afsoning. Det efterlader ofret i en periode, hvor der er mulighed for, at ofret ufrivilligt opsøges af eller møder gerningspersonen.

Justitsministeriet finder derfor, at der er behov for at styrke beskyttelsesværnet over for bl.a. stalking og partnervold og forbedre mulighederne for at meddele tilhold og opholdsforbud.

For at forbedre mulighederne for at meddele tilhold og opholdsforbud udvides oplystningen af de straffelovsovertrædelser, der efter tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 1, og § 4, kan føre til tilhold og opholdsforbud, til at omfatte begrundet mistanke om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om stalking, ulovlig tvang, trusler på livet og afpresning.

Der er efter Justitsministeriets opfattelse tale om kriminalitetstyper, som har en sådan karakter, at der – i tråd med de straffelovsovertrædelser, der er omfattet af bestemmelsen i dag – er et særligt hensyn at tage til offeret i forhold til at værne mod uønsket kontakt fra den formodede gerningsperson.

Justitsministeriet finder endvidere, at grovhedskriteriet i tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 2, bør lempes. Det fremgår af bemærkningerne til § 2, stk. 2, nr. 2, at meddelelse af et tilhold vil afhænge af en konkret vurdering af forbrydelsens beskaffenhed og de omstændigheder, hvorunder den er begået, herunder navnlig hvilken belastning forurettede eller dennes nærmeste har været udsat for, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 10 som fremsat, side 36. Det forudsættes ved bestemmelsens anvendelse, at der er tale om lovovertrædelser, der i sig selv medfører ubetinget fængselsstraf af en ikke helt kort varighed. Rigsadvokaten har i den forbindelse oplyst, at ”ubetinget fængselsstraf af en ikke helt kort varighed” i politikredsene i dag fortolkes som et krav om en ubetinget fængselsstraf på 2-3 måneders varighed.

Justitsministeriet finder, at grovhedskriteriet i tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 2, bør lempes således at tilhold og opholdsforbud vil kunne meddeles i situationer, hvor der er tale om lovovertrædelser, der medfører ubetinget fængselsstraf af kortere varighed på 20-30 dage.

2.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at udvide listen af de straffelovsovertrædelser, der efter tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 1, og § 4, kan føre til tilhold og opholdsforbud, til at omfatte begrundet mistanke om overtrædelse af straffelovens bestemmelser om stalking, ulovlig tvang, trusler på livet og afpresning. Det foreslås konkret, at tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 1, ændres, så straffelovens § 242 om stalking, straffelovens § 260 om ulovlig tvang, straffelovens § 266 om trusler på livet og straffelovens § 281 om afpresning tilføjes bestemmelsen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at et tilhold efter tilholdslovens § 2, stk. 2, kan gives, hvis der er begrundet mistanke om, at en person har begået en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om drab, røveri, frihedsberøvelse, vold, psykisk vold, brandstiftelse, voldtægt eller anden seksualforbrydelse, stalking, ulovlig tvang, trusler på livet eller afpresning eller forsøg på en af de nævnte forbrydelser, og den forurettede eller dennes nærmeste efter lovovertrædelsens grovhed ikke findes at skulle tåle kontakt m.v. med den pågældende som anført i § 1.

Det foreslås desuden, at tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 2, ændres, således at »karakter og« tilføjes bestemmelsen. Der er tale om en rent sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd, der har til formål at give mulighed for i bemærkningerne nærmere at beskrive nærmere retningslinjer for vurderingen af grovhedskriteriet efter bestemmelsen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at vurderingen af, om en lovovertrædelse har en sådan grovhed, at der kan gives tilhold, vil afhænge af en konkret vurdering af forbrydelsens karakter og beskaffenhed og de omstændigheder, hvorunder den er begået, herunder navnlig hvilken belastning forurettede eller dennes nærmeste har været udsat for. Det forudsættes ved bestemmelsens anvendelse, at der kan være tale om overtrædelser også af kortere varighed, f.eks. overtræ-

delser, der medfører ubetinget fængselsstraf af en varighed på 20-30 dage.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 5, nr. 1 og 2, og bemærkningerne hertil.

2.9. Beskikkelse af bistandsadvokat, vederlagsfri samtale m.v. til ofre for stealthing

2.9.1. Gældende ret

Retsplejelovens § 741 a indeholder regler om beskikkelse af bistandsadvokat samt vederlagsfri samtale med advokat forud for eventuel anmeldelse til politiet til forurettede i sager om bl.a. seksuelle overgreb.

Efter retsplejelovens § 741 a, stk. 1, beskikker retten i en række nærmere opregnede sager en advokat for den, der er forurettet ved lovovertrædelsen, når den pågældende fremsætter begæring om det, jf. dog stk. 2 og 3. Det drejer sig om sager, der vedrører overtrædelse af straffelovens §§ 118 c-118 i (folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser), § 118 j, jf. §§ 118 c-118 i (overtrædelse af de nævnte bestemmelser ved kommandoansvar), § 118 l (tortur), § 119 (vold m.v. mod person i offentlig tjeneste eller hverv), § 119 b (angreb med genstande mod person i offentlig tjeneste eller hverv), § 123 (vidnetrusler), § 210 (incest), §§ 216-223 (voldtægt m.v.), § 225, jf. §§ 216-223 (voldtægt m.v. ved andet seksuelt forhold end samleje), §§ 231 (grooming) og 232 (blufærdighedskrænkelser), § 237, jf. § 21 (forsøg på drab), §§ 242-246 (stalking, psykisk vold, fysisk vold), §§ 249 (uagtsom legemsbeskadigelse) og 250 (hensættelse i hjælpeløs tilstand), § 252, stk. 2 (hensynsløs fareforvoldelse), §§ 260-262 b (tvang, frihedsberøvelse, menneskehandel m.v.) eller § 288 (røveri).

Det følger af retsplejelovens § 741 a, stk. 2, at i sager om overtrædelse af straffelovens § 210 (incest), § 216 (voldtægt), § 222, stk. 2 (samleje med person under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed), eller § 223, stk. 1 (samleje med en person under 18 år, der er stedbarn, plejebarn eller betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse), skal beskikkelse ske, medmindre den pågældende efter at være vejledt om retten til beskikkelse af advokat frabeder sig det. Den forurettede skal have lejlighed til at tale med en advokat før politiets afhøring af forurettede, medmindre den pågældende efter at være blevet vejledt frabeder sig det. Det samme gælder i sager om overtrædelse af straffelovens § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1 (overtrædelse af de nævnte bestemmelser ved andet seksuelt forhold end samleje). Det samme gælder endvidere i sager om overtrædelse af §§ 118 c-118 e (folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser mod personer) eller 118 g (krigsforbrydelser mod humanitære indsatser eller kendemærker), § 118 j, jf. §§ 118 c-118 e (overtrædelse af de nævnte bestemmelser ved kommandoansvar) eller 118 g (kommandoansvar for krigsforbrydelser mod humanitære indsatser eller kendemærker), eller § 118

I (tortur), som indebærer en handling, der er omfattet af de bestemmelser, der er nævnt i 1. og 3. pkt.

Det følger derudover af retsplejelovens § 741 a, stk. 3, at beskikkelse af advokat i visse sager dog kan afslås, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendig. Det gælder i sager om overtrædelse af straffelovens § 119 (vold m.v. mod person i offentlig tjeneste eller hverv), § 119 b (angreb med genstande mod person i offentlig tjeneste eller hverv), § 123 (vidnetrusler), §§ 218-220 (udnyttelse af en persons sindssygdhed eller mentale retardering, samleje med personer, der er i gerningspersonens varetægt og groft misbrug af en persons arbejdsmæssige, økonomiske, behandlings- eller plejemæssige afhængighed), § 222, stk. 1 (samleje med barn under 15 år), § 223, stk. 2 (om seksuelt forhold til en person under 18 år ved groft misbrug af en på alder og erfaring beroende overlegenhed), §§ 231 (grooming) og 232 (blufærdighedskrænkelser), § 237, jf. § 21 (forsøg på drab), §§ 242-246 (stalking, psykisk vold, fysisk vold), §§ 249 (uagtsom legemsbeskadigelse) og 250 (hensættelse i hjælpeløs tilstand), § 252, stk. 2 (hensynsløs fareforvoldelse), §§ 260-262 b (tvang, frihedsberøvelse, menneskehandel m.v.) eller § 288 (røveri). Det samme gælder i sager, der vedrører overtrædelse af straffelovens § 225, jf. §§ 218-220, § 222, stk. 1, eller § 223, stk. 2 (overtrædelse af de nævnte bestemmelser ved andet seksuelt forhold end samleje).

I sager om overtrædelse af straffelovens §§ 210 (incest) eller 216-223 (voldtægt m.v.), § 225, jf. §§ 216-223 (voldtægt m.v. ved andet seksuelt forhold end samleje), eller §§ 231 (grooming) eller 232 (blufærdighedskrænkelser) har den forurettede ret til en vederlagsfri samtale med en advokat forud for eventuel anmeldelse til politiet, jf. retsplejelovens § 741 a, stk. 4, 1. pkt. Det samme gælder i sager om overtrædelse af §§ 118 c-118 e (folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser mod personer) eller 118 g (krigsforbrydelser mod humanitære indsatser eller kendemærker), § 118 j, jf. §§ 118 c-118 e (overtrædelse af de nævnte bestemmelser ved kommandoansvar) eller 118 g (kommandoansvar for krigsforbrydelser mod humanitære indsatser eller kendemærker), eller § 118 l (tortur), som indebærer en handling, der er omfattet af de bestemmelser, der er nævnt i 1. pkt.

Når særlige omstændigheder taler for det, kan retten efter anmodning beskikke en advokat for den forurettede, selv om lovovertrædelsen ikke er omfattet af stk. 1, jf. retsplejelovens § 741 a, stk. 5.

Det følger af retsplejelovens § 741 a, stk. 7, at fremsætter den forurettede ikke begæring om beskikkelse af advokat, kan der efter politiets begæring beskikkes en advokat for den forurettede under efterforskningen. Det samme gælder, når der ikke sker beskikkelse efter stk. 2.

Retsplejelovens § 741 c indeholder bl.a. regler om vederlagsfri samtale med advokaten efter en sags eller retshand-

lings afslutning til forurettede i sager om bl.a. seksuelle overgreb.

Det følger således af retsplejelovens § 741 c, stk. 4, 3. pkt., at den forurettede i sager om overtrædelse af straffelovens §§ 210 (incest) eller 216-223 (voldtægt m.v.), § 225, jf. §§ 216-223 (voldtægt m.v. ved andet seksuelt forhold end samleje), eller §§ 231 (grooming) eller 232 (blufærdighedskrænkelser) har ret til en vederlagsfri samtale med den beskikkede advokat efter sagens eller retshandlingens afslutning.

2.9.2. Justitsministeriets overvejelser

Som det nærmere fremgår af pkt. 2.4.3 ovenfor, forslås det, at der indsættes en ny bestemmelse om stealthing som straffelovens § 217.

Justitsministeriet finder, at den nye bestemmelse om stealthing bør omfattes af retsplejelovens § 741 a, stk. 1, hvorefter retten beskikker en advokat for den, der er forurettet ved lovovertrædelsen, når den pågældende fremsætter begæring om det. Beskikkelse af en bistandsadvokat bør dog kunne afslås, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendig, jf. § 741 a, stk. 3, 1. pkt. Hermed sidestilles sager om stealthing med eksempelvis sager om grooming og blufærdighedskrænkelser for så vidt angår den forurettedes adgang til at få beskikket en bistandsadvokat.

Justitsministeriet finder endvidere, at forurettede i sager om stealthing – i lighed med forurettede i andre sager om seksuelle overgreb – bør gives ret til en vederlagsfri samtale med en advokat forud for eventuel anmeldelse til politiet samt ret til en vederlagsfri samtale med den beskikkede advokat efter sagens eller retshandlingens afslutning.

Justitsministeriet lægger i den forbindelse vægt på, at de særlige forhold, som gør sig gældende i sager om andre seksuelle overgreb, også gør sig gældende i sager om stealthing. Adgangen til at få vejledning fra en advokat forud for anmeldelse til politiet skal således ses i lyset af, at forurettede kan være tilbageholdende med at anmelde overgrebet til politiet, fordi overgrebet kan være forbundet med skyld og skam, og fordi forurettede måske tror, at overgrebet kunne være undgået, hvis vedkommende havde handlet på anden vis.

2.9.3. Den foreslåede ordning

Der lægges op til, at den foreslåede bestemmelse om stealthing skal være omfattet af retsplejelovens § 741 a, stk. 1 og 3, hvilket vil indebære, at retten efter begæring fra den forurettede i sager om stealthing vil skulle beskikke en bistandsadvokat for den pågældende, medmindre retten finder, at lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, og bistandsadvokat må anses for åbenbart unødvendig.

Derudover lægges der op til, at bestemmelsen om stealthing skal være omfattet af retsplejelovens § 741 a, stk. 4, 1. pkt., og § 741 c, stk. 4, 3. pkt., hvilket vil indebære, at

forurettede i sager om stealthing får ret til en vederlagsfri samtale med en advokat forud for eventuel politianmeldelse og efter sagens eller retshandlingens afslutning.

Den henvises nærmere til lovforslagets § 6, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

3. Forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser

3.1. Grundloven

Ifølge grundlovens § 79 har borgerne ret til uden forudgående tilladelse at samle sig ubevæbnede. Offentlige forsamlinger har politiet ret til at overvære. Forsamlinger under åben himmel kan forbydes, når der af dem kan befrygtes fare for den offentlige fred.

Det er almindeligt antaget i den forfatningsretlige litteratur, at grundlovens § 79, 3. pkt., ikke udtømmende gør op med de indgrebsmuligheder, der er over for forsamlinger. Det er således bl.a. antaget, at der – i det omfang der er hjemmel hertil i anden lovgivning - uafhængigt af grundlovens § 79, 3. pkt., kan foretages indgreb af hensyn til andre væsentlige offentlige eller private interesser, forudsat at der ikke dermed er tilsigtet et indgreb i forsamlingsens ytringstilkendegivelse som sådan, jf. bl.a. Poul Andersen, *Dansk Statsforfatningsret* (1954), side 700 ff. og 706 ff., Alf Ross, *Dansk Statsforfatningsret* (3. udgave v. Ole Espersen, 1980), side 773 ff., og Henrik Zahle, *Dansk Forfatningsret* 3 (3. udg., 2003), side 131 f.

Højesteret tog ved dom af 16. august 1999 (optrykt i *Ugeskrift for Retsvæsen* 1999, side 1798) stilling til bestemmelsen i § 1 i lov nr. 907 af 15. oktober 1996 om forbud mod ophold i bestemte ejendomme (rockerloven), der indeholder hjemmel for politiet til at forbyde en person at opholde sig i en bestemt ejendom under nærmere angivne betingelser.

Højesteret anfører i dommens præmisser bl.a., at grundlovens § 79 om forsamlingsfrihed af hensyn til muligheden for gennem forsamlinger at befordre meningstilkendegivelser sikrer, at forsamlinger kan afholdes uden forudgående tilladelse fra en offentlig myndighed og ikke vilkårligt kan forbydes. Bestemmelsen hindrer imidlertid ikke, at der ved lov fastsættes regler, som - uden at være rettet mod en forsamlings meningstilkendegivelser - begrænser forsamlingsfriheden, når dette sker til beskyttelse af andre væsentlige interesser, herunder andres liv og velfærd, idet sådanne begrænsninger dog ikke må gå videre end, hvad der er nødvendigt for en sådan beskyttelse, jf. herved også EMRK artikel 11.

Højesteret anfører desuden bl.a., at lovens forbudsordning er begrundet i hensynet til beskyttelse af omkringboende og forbipasserende og ikke er rettet mod gruppens forsamling som sådan eller dens adgang til meningstilkendegivelse. En afskæring af vedkommende gruppe fra ophold på den pågældende ejendom medfører, at den bliver uegnet som angrebsmål. På den baggrund anføres det bl.a., at lovens

forbudsordning må anses for egnet til at opnå det formål, den forfølger, og at ordningens betydning for grupper, som gennem deltagelse i gensidigt væbnet opgør har gjort sig til angrebsmål, er beskeden i forhold til den tilstræbte beskyttelse af omkringboende og forbipasserende, der uforskyldt udsættes for fare, hvorfor Højesteret ikke fandt forbudsordningen stridende mod grundlovens § 79.

Det foreslåede påbud efter politilovens § 6 g, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, indebærer et forbud imod at færdes eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor den utryghedsskabende adfærd har fundet sted. Formålet med påbuddet er at skabe tryghed i områder, der er plaget af utryghed. Påbuddet skal således sikre, at politiet på en effektiv måde kan sætte ind over for personer, der udviser en adfærd i området, der er egnet til at skabe utryghed.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil den foreslåede ordning ikke udgøre et indgreb i strid med forsamlingsfriheden efter grundlovens § 79. Der er herved lagt vægt på, at den foreslåede ordning ikke giver mulighed for at foretage indgreb rettet mod meningstilkendegivelser, men at indgrebet vil blive fastsat af hensyn til at beskytte et vægtigt hensyn til den offentlige orden, herunder hensynet til at borgere skal kunne færdes trygt overalt, herunder i parker, på bytorve og på tog- og rutebilstationer, uden at blive udsat for utryghedsskabende adfærd. Der er endvidere lagt vægt på, at det forudsættes, at indgreb foretaget efter den foreslåede bestemmelse alene vil blive fastsat i det omfang og den tidsmæssige udstrækning m.v., som efter en konkret vurdering er nødvendigt for at beskytte hensynet til den offentlige orden.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning ikke udgør et indgreb i strid med forsamlingsfriheden efter grundlovens § 79.

3.2. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Efter artikel 2, stk. 1, i 4. tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) skal enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, have ret til inden for dette område at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted.

Denne ret er imidlertid ikke absolut. Efter artikel 2, stk. 3, kan der gøres indgreb i retten, når indgrebet er i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund (krav om proportionalitet) af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed, for at opretholde den offentlige orden, for at forebygge forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Det foreslåede tryghedsskabende opholdsforbud, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, den foreslåede udvidelse og forlængelse af opholdsforbuddet i nattelivet, jf. lovforslagets § 2, nr. 2 og 3, og det foreslåede pålæg til børn og unge om færden og ophold, jf. lovforslagets § 3, nr. 3, vil udgøre et indgreb i

personers ret til bevægelses- og opholdsfrihed efter artikel 2 i 4. tillægsprotokol til EMRK.

3.2.1. Tryghedsskabende opholdsforbud

Den foreslåede tryghedsskabende opholdsforbud efter politilovens § 6 g, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, indebærer, at en person, der har udvist utryghedsskabende adfærd, kan meddeles et forbud mod at færdes eller tage ophold inden for en radius af indtil 1.000 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Det er i den forbindelse en betingelse for meddelelse af forbud, at det pågældende område generelt er plaget af utryghed.

Formålet med opholdsforbuddet er at skabe tryghed i områder, der er plaget af utryghed. Opholdsforbuddet skal således sikre, at politiet på en effektiv måde kan sætte ind over for personer, der udviser en adfærd i området, der er egnet til at skabe utryghed. Forslaget vil således varetage hensynene til den offentlige tryghed, opretholdelse af den offentlige orden, forebyggelse af forbrydelse og hensynet til beskyttelse af andres rettigheder og friheder.

Justitsministeriet vurderer, at forslaget ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn.

Ministeriet har herved lagt vægt på, at opholdsforbuddet vil skulle meddeles af politiet på baggrund af en konkret vurdering af, om et område generelt er plaget af utryghed og, at den pågældende person, der meddeles et opholdsforbud, har udvist utryghedsskabende adfærd i det pågældende område. Der er herudover lagt vægt på, at der er en direkte sammenhæng mellem forbuddets geografiske område og det område, hvor en person har udvist en adfærd, der er egnet til at skabe utryghed for beboere og forbipasserende i området. Endelig har ministeriet lagt vægt på, at det forudsættes, at beslutningen om at meddele et opholdsforbud vil skulle træffes i tidsmæssig sammenhæng med den adfærd, der danner grundlag for beslutningen.

Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at opholdsforbuddet ikke forhindrer almindelig færden i området, og at opholdsforbuddet dermed ikke indskrænker personers muligheder for at gå i området i det omfang, tilstedeværelsen er nødvendig i forbindelse med et ærinde i området eller for at nå frem til et bestemmelsessted i eller i nær tilknytning til området m.v., ligesom et opholdsforbud ikke vil være til hinder for, at en person opholder sig i egen eller andres private bolig, uanset at denne er placeret inden for området. Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning kan gennemføres inden for rammerne af artikel 2 i 4. Tillægsprotokol til EMRK.

3.2.2. Pålæg om færden og ophold til børn og unge

Det foreslåede pålæg til børn og unge om færden og ophold efter ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, nr. 10, jf. lovforslagets § 3, nr. 3, indebærer, at Ungdomskriminalitetsnævnet som led i et forbedringsforløb vil kunne meddele

pålæg om, at barnet eller den unge skal undlade at færdes eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område.

Formålet med pålægget er at sikre, at barnet eller den unge i en periode ikke færdes eller opholder sig i et område, hvor barnet eller den unge f.eks. har været involveret i utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet. Pålægget har således til formål at forhindre, at barnet eller den unge deltager i lignende aktiviteter i samme område. Endvidere vil pålægget kunne understøtte barnet eller den unge i at bryde med personer eller grupper, der er kendt for at hænge ud i bestemte områder, og som har en negativ indflydelse på barnets eller den unges udvikling. Forslaget vil således varetage hensynene til den offentlige tryghed, opretholdelse af den offentlige orden, forebyggelse af forbrydelse og hensynet til beskyttelse af andres rettigheder og friheder.

Justitsministeriet vurderer, at forslaget ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn.

Justitsministeriet har herved lagt vægt på, at pålægget om færden og ophold, herunder den tidsmæssige udstrækning, meddeles af Ungdomskriminalitetsnævnet som led i et forbedringsforløb. Der er endvidere lagt vægt på, at det forudsættes, at pålægget alene fastsættes, når der er grund til at tro, at barnet eller den unge vil gentage sin adfærd på stedet eller i området, og at pålægget derfor er nødvendigt for at undgå den pågældende adfærd fremadrettet. Derudover er der lagt vægt på, at det forudsættes, at pålægget skal vurderes egnet til at understøtte barnets eller den unges vej ud af kriminalitet og tilbage i travlhed, at adfærden, der giver anledning til pålægget, er udvist eller begået i det område, som pålægget afgrænses til at omfatte, og at pålægget ikke må være mere indgribende, end formålet tilsiger.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at den foreslåede ordning kan gennemføres inden for rammerne af artikel 2 i 4. Tillægsprotokol til EMRK.

4. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

4.1. Generelt

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for enhver form for behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning, jf. databeskyttelseslovens § 2, stk. 4. Dette medfører, at behandlingen af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel, er omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Dette gælder både for private og offentlige myndigheder, herunder kommuners behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågning.

Med lovforslagets §§ 3, nr. 1-3, udvides boligorganisationer og foreningers m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, ejere af idrætsanlægs samt kommuners adgang til at foretage tv-overvågning af visse områder. For nærmere

herom henvises til pkt. 2.7.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det er Justitsministeriets vurdering, at behandlingen af ikke-følsomme personoplysninger i medfør af de foreslåede bestemmelser vil kunne ske i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3, idet behandlingen vurderes at være nødvendig af hensyn til opgaver i samfundets interesse.

Det er endvidere vurderingen, at behandlingen af særlige kategorier af personoplysninger i medfør af de foreslåede bestemmelser kan ske i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, jf. artikel 6, stk. 1, litra e, idet behandlingen vil være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser og har hjemmel i national ret. Det vurderes, at behandlingen af personoplysninger står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser, jf. nærmere herom i pkt. 4.2. nedenfor.

Det er endelig vurderingen, at behandlingen af personoplysninger om strafbare forhold i medfør af de foreslåede bestemmelser kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 10. Det er vurderingen, at de foreslåede bestemmelser giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, jf. nærmere herom i pkt. 4.2. nedenfor.

Justitsministeriet skal afslutningsvis bemærke, at det forudsættes, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningen også iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af de foreslåede bestemmelser. Det gælder bl.a. databeskyttelsesforordningens artikel 5, litra c, hvorefter personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles.

4.2. Konsekvensanalyse

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 1, at hvis en type behandling, navnlig ved brug af nye teknologier og i medfør af sin karakter, omfang, sammenhæng og formål, sandsynligvis vil indebære en høj risiko for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, foretager den dataansvarlige forud for behandlingen en analyse af de påtænkte behandlingsaktiviteters konsekvenser for beskyttelse af personoplysninger.

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 3, litra c, at en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse navnlig er påkrævet i tilfælde, som indebærer en systematisk overvågning af et offentligt tilgængeligt område i stort omfang.

Artikel 35, stk. 7, beskriver de nærmere krav til indholdet af en konsekvensanalyse.

Af artikel 35, stk. 10, følger det, at hvis en behandling i henhold til artikel 6, stk. 1, litra c eller e, har et retsgrundlag i EU-retten eller i den medlemsstats nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og denne ret regulerer den eller de pågældende specifikke behandlingsaktiviteter, finder stk. 1-7 ikke anvendelse, hvis medlemsstaten allerede har foretaget en generel konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse i forbindelse med vedtagelsen af dette retsgrundlag. Dette medfører, at det ikke vil være nødvendigt for hver enkelt dataansvarlig at foretage en særskilt konsekvensanalyse, når der er foretaget en generel konsekvensanalyse i forbindelse med vedtagelsen af loven.

4.2.1. Tv-overvågning foretaget af boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg

Med lovforslagets § 4, nr. 1, foreslås det at ændre formuleringen i tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, 1. pkt., således at boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, efter tilladelse fra politiet kan foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, med henblik på at fremme trygheden i området. Det foreslås endvidere, at optagelser må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.

Med lovforslagets § 4, nr. 3, foreslås det at ændre formuleringen i tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, 1. pkt., således at ejere af idrætsanlæg efter tilladelse fra politiet kan foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, med henblik på at fremme trygheden i området. Det foreslås endvidere, at optagelser må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.

Justitsministeriet har foretaget en generel konsekvensanalyse på linje med artikel 35, stk. 10, af de ændringer i adgangen til at foretage tv-overvågning, som lovforslaget indebærer. Justitsministeriet har ved vurderingen taget udgangspunkt i kravene fastsat i artikel 35, stk. 7.

For så vidt angår de planlagte behandlingsaktiviteter og formålene med behandlingen, herunder de legitime interesser der forfølges af den dataansvarlige, indebærer lovforslaget, at der kan indsamles personoplysninger i form af tv-overvågning i et større omfang end efter de gældende bestemmelser, så længe betingelserne derfor er opfyldt, jf. nærmere herom nedenfor. Der ændres med lovforslaget ikke på de muligheder, som de dataansvarlige har for yderligere behandling af overvågningsmaterialet i form af eksempelvis opbevaring og videregivelse m.v.

Formålet med indsamlingen af personoplysninger er overordnet at fremme tryghed. Indsamlingen giver således efter Justitsministeriets opfattelse boligorganisationer, foreninger m.v. samt ejere af idrætsanlæg yderligere redskaber, der kan bidrage til tryghed og sikkerhed for borgerne i områ-

det. Herudover kan billeder fra tv-overvågning i mange tilfælde være helt afgørende for politiets mulighed for hurtigt at kunne identificere og lokalisere potentielle gerningspersoner. Indsamlingen giver således også efter Justitsministeriets opfattelse politiet yderligere redskaber, der kan lede til en hurtigere og mere effektiv opklaring af kriminalitet, hvilket samlet set bidrager til et trygt og sikkert samfund. Det er Justitsministeriets opfattelse, at der er tale om legitime formål, jf. artikel 35, stk. 7, litra a, og artikel 5, litra b.

For så vidt angår, om behandlingsaktiviteterne er nødvendige og står i rimeligt forhold til formålene, jf. artikel 35, stk. 7, litra b, bemærkes, at en udvidet mulighed for tv-overvågning, der foretages af boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg, kan øge følelsen af tryghed og sikkerhed blandt de personer, der færdes i et tv-overvåget område. Efter de gældende regler kan boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg foretage tv-overvågning af visse områder, hvis overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. Det vil ikke være tilfældet, hvis der alene er tale om helt enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller der er tale om kriminalitet, som ligger langt tilbage i tiden.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at også enkeltstående hændelser eller hændelser af mere bagatelagtig karakter kan være med til at skabe utryghed i et boligområde eller ved et idrætsanlæg. Tv-overvågning kan i den forbindelse skabe en øget følelse af tryghed og sikkerhed for borgerne. Udvidelse af muligheden for tv-overvågning, der foretages af boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg, er nødvendig for at øge følelsen af tryghed og sikkerhed blandt de personer, der færdes i et tv-overvåget område.

Herudover er billeder fra tv-overvågning i mange tilfælde helt afgørende for politiets mulighed for hurtigt at kunne identificere og lokalisere potentielle gerningspersoner. Tv-overvågningsloven blev af denne grund heller ikke udformet som et absolut forbud mod privates tv-overvågning, da der, som det fremgår af lovens forarbejder, jf. Folketingstidende 1981-82 (2. samling), tillæg A, spalte 3832, som fremsat, i en række tilfælde vil være legitime modhensyn, herunder af kriminalpræventiv art, som kan begrunde, at tv-overvågning bør kunne finde sted.

Det er vurderingen, at det er nødvendigt at udvide adgangen til tv-overvågning for boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg i visse situationer, da dette vil kunne være med til at øge trygheden for borgerne og bidrage til politiets efterforskning og opklaring af kriminalitet. De foreslåede ændringer af tv-overvågningsloven vil ikke alene kunne bidrage til øget følelse af tryghed, men kan også være et effektivt værktøj til at bekæmpe kriminalitet, når det anvendes målrettet. Den foreslåede udvidelse af mulighederne for at foretage tv-overvågning kan indebære indsamling af en øget mængde personoplysninger. Det er dog Justitsministeriets opfattelse, at risikoen herved må vige til fordel for den nytteværdi, som det yderligere overvågningsmateriale vil kunne have, og at afvejningen af hensynet til privatlivets

fred over for ønsket om at fremme trygheden samt at kunne forebygge og opklare kriminalitet kan begrunde den foreslåede udvidelse.

Samlet er det vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse med forordningens artikel 5, litra c, hvorefter personoplysninger bl.a. skal være begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles, og at behandlingsaktiviteterne er nødvendige og står i rimeligt forhold til formålene, jf. forordningens artikel 35, stk. 7, litra b.

For så vidt angår risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder og foranstaltninger, der skal begrænse de risici, der kan være forbundet med øget indsamling af personoplysninger som følge af den udvidede mulighed for tv-overvågning, herunder sikkerhedsforanstaltninger og mekanismer, som kan sikre beskyttelse af personoplysninger, bemærkes indledningsvis, at de foreslåede bestemmelser ikke indebærer nye former for risici, men at der som følge af øget mulighed for at foretage tv-overvågning i et område også vil være mulighed for at overvåge flere personer, hvilket kan øge risikoen for behandling af personoplysninger i strid med databeskyttelsesreglerne, herunder for ulovlig videregivelse af og uretmæssig adgang til overvågningsmaterialet m.v. Det bemærkes i denne sammenhæng, at der ikke med forslaget ændres på de foranstaltninger, som de dataansvarlige skal iværksætte for at imødegå risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. De dataansvarlige skal således fortsat sikre sig, at behandlingsaktiviteterne er i overensstemmelse med reglerne i tv-overvågningsloven og databeskyttelsesreglerne generelt.

Det bemærkes yderligere vedrørende foranstaltninger, der skal begrænse de risici, der kan være forbundet med øget indsamling af personoplysninger som følge af den udvidede mulighed for tv-overvågning, at der både i de bestemmelser, som foreslås ændret, og i tv-overvågningsloven, databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen mere generelt er fastsat begrænsninger for (behandling af personoplysninger i forbindelse med) tv-overvågning.

Det vil således fortsat være sådan, at boligorganisationerne, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg vil skulle foretage en vurdering af, om tv-overvågning er nødvendig for at fremme trygheden forud for, at der kan foretages tv-overvågning. Det vil være en betingelse, at tv-overvågning efter en konkret vurdering kan fremme trygheden for borgere, som færdes i det pågældende område. Herudover forudsætter adgang til at foretage tv-overvågning for boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg, at der opnås tilladelse fra politidirektøren. Politiet vil i den forbindelse bl.a. skulle påse, at tv-overvågningen ikke udstrækkes videre, end hvad hensynet til at fremme trygheden kan begrunde.

Der er i øvrigt fastsat klare rammer for, hvilke boligorganisationer, foreninger m.v. og ejere af idrætsanlæg, der har mulighed for at foretage tv-overvågning. For så vidt angår tv-overvågning i boligområder bemærkes, at overvågningen

alene vil kunne foretages af almene boligorganisationer eller andre organisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i området. Det sikres hermed, at beboerne er inddraget i beslutningen om at foretage tv-overvågningen. For så vidt angår tv-overvågning ved idrætsanlæg bemærkes, at bestemmelsen omfatter private idrætsanlæg som navnlig anvendes som ramme om idrætsbegivenheder m.v., som er åbne for publikum. Motionscentre og lignende er således ikke omfattet af forslaget.

Med de foreslåede bestemmelser fastsættes begrænsninger for hvor længe tv-overvågningsoptagelser må opbevares. Det fastsættes, at optagelser må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5. Det følger af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, at optagelser som udgangspunkt skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget, medmindre optagelserne kan opbevares i et længere tidsrum i medfør af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5. Enhver behandling af tv-overvågningsoptagelser skal – i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens princip om dataminimering og opbevaringsbegrænsning, jf. forordningens artikel 5, stk. 1, litra c og litra e – i øvrigt begrænses til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles, hvilket væsentligt begrænser risikoen for de berørte fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder. Der er med de foreslåede bestemmelser og databeskyttelsesforordningen i øvrigt således sat begrænsninger for, hvornår der må foretages overvågning, og hvor længe overvågningen må opbevares.

Med de foreslåede bestemmelser fastsættes endvidere begrænsninger i forhold til, hvornår billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages i forbindelse med tv-overvågning, må videregives. Det fastsættes, at optagelser må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1. Ifølge tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, nr. 3, må tv-overvågningsoptagelser f.eks. videregives til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed. Der er således fastsat helt klare regler for, i hvilke tilfælde der vil kunne ske en videregivelse af personoplysningerne.

Der er med tv-overvågningslovens § 3, stk. 1, fastsat krav om, at private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, ved skiltning eller på anden tydelig måde skal oplyse derom. Skiltningskravet i tv-overvågningsloven vil fortsat skulle iagttages, når der tv-overvåges efter de foreslåede bestemmelser.

Derudover gælder der en række pligter for den dataansvarlige og rettigheder for de registrerede efter databeskyttelsesforordningen, som ligeledes gælder, når der indsamles personoplysninger efter tv-overvågningsloven, herunder oplysningspligten og indsigt retten.

Justitsministeriet har generelt tillagt det vægt, at den yderligere behandling af personoplysninger, der vil kunne finde sted som følge af de foreslåede ændringer af loven, i det hele vil være omfattet af databeskyttelsesforordningen og

databeskyttelsesloven. Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at det forudsættes, at de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningen iagttages i forbindelse med enhver behandling af personoplysninger, der måtte ske i medfør af udvidelsen. De pågældende oplysninger, der behandles, skal således bl.a. være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til formålet med behandlingen af oplysningerne.

Justitsministeriet har endvidere tillagt det vægt, at enhver behandling af personoplysninger indsamlet ved brug af tv-overvågning er underlagt Datatilsynets uafhængige tilsyn, jf. databeskyttelseslovens kapitel 10. Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 77, at enhver registreret har ret til at klage til Datatilsynet, hvis den registrerede finder, at behandlingen af personoplysninger vedrørende vedkommende overtræder denne forordning. Datatilsynet vil endvidere kunne føre tilsyn med enhver tv-overvågning omfattet af de foreslåede ændringer og efter omstændighederne benytte de beføjelser, der er tillagt Datatilsynet efter databeskyttelsesforordningens artikel 58, over for en dataansvarlig.

Det er Justitsministeriets samlede vurdering, at risikoen for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, som de foreslåede ændringer af tv-overvågningsloven medfører, når de vurderes i lyset af de garantier m.v., der er beskrevet ovenfor (den såkaldte residualrisiko), generelt er begrænset til et acceptabelt niveau. Justitsministeriet finder således ikke, at der generelt vil foreligge en høj residualrisiko for de berørte fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder som konsekvens af de foreslåede ændringer.

4.2.2. Tv-overvågning foretaget af kommuner

Med lovforslagets § 4, nr. 5, foreslås det at ændre formuleringen i tv-overvågningslovens § 2 a, således at en kommune efter drøftelse med politiet med henblik på at fremme trygheden kan foretage tv-overvågning i nær tilknytning til boligområder, uanset om det pågældende boligområde allerede overvåges af en boligorganisation eller forening m.v.

Justitsministeriet har foretaget en generel konsekvensanalyse på linje med artikel 35, stk. 10, af de ændringer i adgangen til at foretage tv-overvågning, som lovforslaget indebærer. Justitsministeriet har ved vurderingen taget udgangspunkt i kravene fastsat i artikel 35, stk. 7.

For så vidt angår de planlagte behandlingsaktiviteter og formålene med behandlingen, herunder de legitime interesser der forfølges af den dataansvarlige, indebærer lovforslaget, at der kan indsamles personoplysninger i form af tv-overvågning i et større omfang end efter de gældende bestemmelser, så længe betingelserne derfor er opfyldt, jf. nærmere herom nedenfor. Der ændres med lovforslaget ikke på de muligheder, som de dataansvarlige har for yderligere behandling af overvågningsmaterialet i form af eksempelvis opbevaring og videregivelse m.v.

Formålet med indsamlingen af personoplysninger er overordnet at fremme tryghed. Indsamlingen giver således efter

Justitsministeriets opfattelse kommunerne yderligere redskaber, der kan bidrage til tryghed og sikkerhed for borgerne i området. Herudover kan billeder fra tv-overvågning i mange tilfælde være helt afgørende for politiets mulighed for hurtigt at kunne identificere og lokalisere potentielle gerningspersoner. Indsamlingen giver således også efter Justitsministeriets opfattelse politiet yderligere redskaber, der kan lede til en hurtigere og mere effektiv opklaring af kriminalitet, hvilket samlet set bidrager til et trygt og sikkert samfund. Det er Justitsministeriets opfattelse, at der er tale om legitime formål, jf. artikel 35, stk. 7, litra a, og artikel 5, litra b.

For så vidt angår, om behandlingsaktiviteterne er nødvendige og står i rimeligt forhold til formålene, jf. artikel 35, stk. 7, litra b, bemærkes, at en udvidet mulighed for tv-overvågning, der foretages af kommunerne, kan være med til at øge følelsen af tryghed og sikkerhed blandt de personer, der færdes i et tv-overvåget område. Efter de gældende regler er kommunens mulighed for at opsætte tv-overvågning efter § 2 a afhængig af, at boligorganisationer og foreninger m.v. har tilladelse til at overvåge, ligesom kommunen er forpligtet til at ophøre med at overvåge, hvis boligorganisationen eller forening f.eks. af egen drift ophører med at foretage tv-overvågning.

Efter Justitsministeriets opfattelse forekommer det uhenigtsmæssigt, at kommunens mulighed for at opsætte tv-overvågning er afhængig af, at en boligorganisation eller en forening m.v. har opsat tv-overvågning. Der kan således være tilfælde, hvor en boligorganisation eller en forening m.v. ikke selv har opsat tv-overvågning, men hvor kommunen ud fra et tryghedsskabende perspektiv vurderer, at der er behov for at opsætte tv-overvågning. Ved at udvide muligheden for tv-overvågning, der foretages af kommuner, kan det være med til at øge følelsen af tryghed og sikkerhed blandt de personer, der færdes i et tv-overvåget område.

Herudover kan billeder fra tv-overvågning i mange tilfælde være helt afgørende for politiets mulighed for hurtigt at kunne identificere og lokalisere potentielle gerningspersoner.

Det er vurderingen, at det er nødvendigt at udvide adgangen til tv-overvågning for kommunerne i visse situationer, idet dette vil kunne være med til at skabe tryghed for borgerne og bidrage til politiets efterforskning og opklaring af kriminalitet. Den foreslåede ændring af tv-overvågningsloven vil ideelt set ikke alene kunne bidrage til øget følelse af tryghed, men kan også være et effektivt værktøj til at bekæmpe kriminalitet, når det anvendes målrettet.

Den foreslåede udvidelse af mulighederne for tv-overvågning kan indebære indsamling af en øget mængde personoplysninger. Det er dog Justitsministeriets opfattelse, at risikoen herved må vige til fordel for den nytteverdi, som det yderligere overvågningsmateriale vil kunne have, og at afvejningen af hensynet til privatlivets fred over for ønsket om at kunne forebygge og opklare kriminalitet kan begrunde den foreslåede udvidelse.

Samlet er det vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse med forordningens artikel 5, litra c, hvorefter personoplysninger bl.a. skal være begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles, og at behandlingsaktiviteterne er nødvendige og står i rimeligt forhold til formålene, jf. forordningens artikel 35, stk. 7, litra b.

For så vidt angår risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder og foranstaltninger, der skal begrænse de risici, der kan være forbundet med øget indsamling af personoplysninger som følge af den udvidede mulighed for tv-overvågning, herunder sikkerhedsforanstaltninger og mekanismer, som kan sikre beskyttelse af personoplysninger, bemærkes indledningsvis, at de foreslåede bestemmelser ikke indebærer nye former for risici, men at der som følge af øget mulighed for at foretage tv-overvågning i et område også vil være mulighed for at overvåge flere personer, hvilket kan øge risikoen for behandling af personoplysninger i strid med databeskyttelsesreglerne, herunder for ulovlig videregivelse af og uretmæssig adgang til overvågningsmaterialet m.v. Det bemærkes i denne sammenhæng, at der ikke med forslaget ændres på de foranstaltninger, som de dataansvarlige skal iværksætte for at imødegå risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. De dataansvarlige skal således fortsat sikre sig, at behandlingsaktiviteterne er i overensstemmelse med reglerne i tv-overvågningsloven og databeskyttelsesreglerne generelt.

Det bemærkes yderligere vedrørende foranstaltninger, der skal begrænse de risici, der kan være forbundet med øget indsamling af personoplysninger som følge af den udvidede mulighed for tv-overvågning, at der både i de bestemmelser, som foreslås ændret, og i tv-overvågningsloven, databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen mere generelt er fastsat begrænsninger for (behandling af personoplysninger i forbindelse med) tv-overvågning.

Det vil således fortsat være sådan, at kommunerne vil skulle foretage en vurdering af, om tv-overvågning er nødvendig for at fremme trygheden forud for, at der kan foretages tv-overvågning. Det vil – ligesom tilfældet er i dag – være en betingelse, at tv-overvågning efter en nærmere vurdering kan fremme trygheden for borgere, som færdes i det pågældende område. Herudover forudsætter adgang til at foretage tv-overvågning at spørgsmålet drøftes med politidirektøren, som kan bidrage med særlige synspunkter f.eks. med hensyn til, hvor der især kan være anledning til en særlig tryghedsskabende indsats.

Der er i øvrigt fastsat klare rammer for, at det alene er kommuner, der har mulighed for at foretage tv-overvågning. Det er alene en mulighed for kommunerne, men kommunerne er ikke forpligtede til at bruge muligheden.

I forhold til begrænsninger i tv-overvågningsloven, databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen mere generelt, fastsætter tv-overvågningslovens § 4 d, stk. 3, en grænse for hvor længe tv-overvågningsoptagelser foretaget af en

kommune i medfør af lovens §§ 2 a og 2 c må opbevares. Af bestemmelsen fremgår det således, at optagelser skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget. Enhver behandling af tv-overvågningsoptagelser skal – i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens princip om dataminimering og opbevaringsbegrænsning, jf. forordningens artikel 5, stk. 1, litra c og litra e – i øvrigt begrænses til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles, hvilket væsentligt begrænser risikoen for de berørte fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder. Der er således grænser for, i hvilke tilfælde der må foretages overvågning, og hvor længe overvågningen må opbevares.

Tv-overvågningsloven fastsætter endvidere begrænsninger i forhold til, hvornår tv-overvågningsoptagelser foretaget af en kommune i medfør af lovens §§ 2 a og 2 c må videregives, jf. lovens § 4 d, stk. 2, hvoraf det fremgår, at sådanne tv-overvågningsoptagelser må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1. Ifølge tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 1, nr. 3, må tv-overvågningsoptagelser f.eks. videregives til politiet i kriminalitetsopklarende øjemed. Der er således med tv-overvågningsloven fastsat helt klare regler for, i hvilke tilfælde der vil kunne ske en videregivelse af personoplysningerne.

Der er med tv-overvågningslovens § 3 a, stk. 1, fastsat krav om, at offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, ved skiltning eller på anden tydelig måde skal oplyse derom. Skiltningskravet i tv-overvågningsloven vil fortsat skulle iagttages.

Derudover gælder der en række pligter for den dataansvarlige og rettigheder for de registrerede efter databeskyttelsesforordningen, som ligeledes gælder, når der indsamles personoplysninger efter tv-overvågningsloven, herunder oplysningspligten og indsichtsretten.

Justitsministeriet har generelt tillagt det vægt, at de bestemmelser, som foreslås ændret, knytter sig til tv-overvågningsloven, der indeholder begrænsninger for anvendelse af optagelser fra tv-overvågning foretaget af kommunerne, og at den yderligere behandling af personoplysninger, der vil kunne finde sted som følge af de foreslåede ændringer af loven, i det hele vil være omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at det forudsættes, at de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningen iagttages i forbindelse med enhver behandling af personoplysninger, der måtte ske i medfør af udvidelsen. De pågældende oplysninger, der behandles, skal således bl.a. være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til formålet med behandlingen af oplysningerne.

Justitsministeriet har endvidere tillagt det vægt, at enhver behandling af personoplysninger indsamlet ved brug af tv-overvågning er underlagt Datatilsynets uafhængige tilsyn, jf. databeskyttelseslovens kapitel 10. Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 77, at enhver registreret har ret til

at klage til Datatilsynet, hvis den registrerede finder, at behandlingen af personoplysninger vedrørende vedkommende overtræder denne forordning. Datatilsynet vil endvidere kunne føre tilsyn med enhver tv-overvågning omfattet af de foreslåede ændringer og efter omstændighederne benytte de beføjelser, der er tillagt Datatilsynet efter databeskyttelsesforordningens artikel 58, over for en dataansvarlig.

Det er Justitsministeriets samlede vurdering, at risikoen for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, som den foreslåede ændring af tv-overvågningsloven medfører, når de vurderes i lyset af de garantier m.v., der er beskrevet ovenfor (den såkaldte residualrisiko), generelt er begrænset til et acceptabelt niveau. Justitsministeriet finder således ikke, at der generelt vil foreligge en høj residualrisiko for de berørte fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder som konsekvens af den foreslåede ændring.

5. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Den foreslåede udvidelse af straffelovens § 79 c om opholdsforbud i nattelivet til at omfatte visse seksualforbrydelser (pkt. 2.3.3.1) og den foreslåede kriminalisering af stealthing (pkt. 2.4.3) omfatter alle køn. Der er imidlertid flere mænd end kvinder, der begår seksuelle overgreb, og lovforslaget vurderes på den baggrund at indeholde ligestillingsmæssige aspekter.

6. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Indførelsen af en selvstændig bestemmelse om stealthing i straffeloven (pkt. 2.4.3) vurderes at understøtte verdensmål nr. 5 om ligestilling mellem kønnene, herunder navnlig delmål 5.2 om elimination af alle former for vold mod alle kvinder og piger i de offentlige og private rum, herunder seksuel og andre former for udnyttelse, samt delmål 5.6 om sikring af universel adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og reproduktive rettigheder i overensstemmelse med handlingsprogrammet fra den Internationale Konference om Befolkning og Udvikling samt Beijing-handlingsplanen og slutdokumenterne fra opfølgingskonferencen.

7. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at medføre økonomiske og administrative konsekvenser på 6,5 mio. kr. i 2025, 14,3 mio. kr. årligt i 2026 og frem. Merudgifterne for politiet, anklagemyndigheden og kriminalforsorgen finansieres af regeringens afsatte ramme til tryghed. De økonomiske konsekvenser i 2025 indarbejdes på forslag til lov om tillægsbevilling for 2025, mens de økonomiske konsekvenser i 2026 og frem søges indarbejdet finanslovsforslaget for 2026.

Lovforslagets § 1, nr. 1, om et tryghedsskabende opholdsforbud forventes at medføre udgifter for politiet og anklagemyndigheden på 4,7 mio. kr. i 2025 og 9,3 mio. kr. årligt i 2026 og frem. Lovforslagets § 1, nr. 1, medfører endvidere udgifter til 2,7 administrative årsværk varigt i politiet, der afholdes inden for politiets eksisterende rammer.

Lovforslagets § 2, nr. 4, om kriminalisering af stealthing forventes at medføre udgifter for politiet, anklagemyndigheden og kriminalforsorgen på 0,6 mio. kr. i 2025 og 2,8 mio. kr. årligt i 2026 og frem.

Lovforslagets § 2, nr. 5, om skærpelse af straffen for graffitihærværk forventes at medføre udgifter for anklagemyndigheden på 0,2 mio. kr. i 2025 og 0,3 mio. kr. årligt i 2026 og frem.

Lovforslagets § 5, nr. 1 og 2, om øget brug af tilhold forventes at medføre udgifter for politiet og anklagemyndigheden på 1,0 mio. kr. i 2025 og 1,9 mio. kr. årligt i 2026 og frem.

Lovforslagets § 2, nr. 4, og § 2, nr. 5, forventes at forventes ville medføre udgifter for domstolene på ca. 0,6 mio. kr. i 2025 og ca. 1,3 mio. kr. årligt i 2026 og frem, der afholdes indenfor domstolenes eksisterende rammer. Lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, § 2, nr. 1-3, §§ 3-4 og § 6, vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for staten af betydning.

Lovforslaget vurderes ikke i øvrigt at have implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning, herunder princip 5 om tryk og sikker datahåndtering, der er nærmere beskrevet under lovforslagets pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor det fremgår, at behandlingen af oplysninger kan finde sted inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

8. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

10. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

11. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

12. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

13. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 12. marts 2025 til den 9. april 2025 (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Vestre Landsret, Østre Landsret, samtlige byretter, Sø- og Handelsretten, Advokatrådet, Advokatsamfundet, AIDS-Fondet, Akademikerne, AmiAmi, Amnesty International, BUPL, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Voldtægtsofre i København, Aarhus, Odense, Aalborg, Herning, Center mod Menneskehandel, Copenhagen Business School (CBS) – CBS LAW, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danner, Dansk Erhverv, Dansk Kvindesamfund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Selskab for Retsmedicin, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Det Kriminalpræventive Råd, DI, Dialog mod vold, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, Domstolsstyrelsen, Everyday Sexism Project, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Foreningen af Offentlige Anklagere, Fængselsforbundet, Gadejuristen, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Politiet og Anklagemyndigheden, Institut for Menneskerettigheder, Joan-Søstrene, Justitia, Kommunernes Landsforening (KL), Kraka, Kriminalforsorgsforeningen, Kvinderådet, Kvinno, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen for Voldsramte Kvinder, Landsforeningen KRIM, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsorganisationen mod seksuelle overgreb, Lev Uden Vold, LGBT+ Danmark, Offerrådgivningen i Danmark, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Red Barnet, Reden i København, Aarhus, Odense og Aalborg, Reden International, Retspolitisk Forening, Seksualpolitisk Forum, Sex & Samfund, Sexarbejdernes Interesseorganisation, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Ungdommens Røde Kors, Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

14. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre økonomiske og administrative konsekvenser på 6,5 mio. kr. i 2025, 14,3 mio. kr. i 2026-2028.

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Politiet har i dag ikke mulighed for at meddele et forbud til en person imod at færdes eller tage ophold inden for et afgrænset område, hvis den pågældende inden for området har udvist en utryghedsskabende adfærd (tryghedsskabende opholdsforbud).

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i politiloven som § 6 g, hvoraf det af *stk. 1*, følger, at har en person udvist en utryghedsskabende adfærd, kan politiet meddele den pågældende forbud mod at færdes eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at det pågældende område generelt er plaget af utryghed. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter.

Den foreslåede § 6 g, stk. 1, vil indebære, at der for at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud skal være to kriterier være opfyldt.

For det første skal politiet kunne godtgøre, at det pågældende område generelt er plaget af utryghed. Det vil bero på en samlet politifaglig vurdering, om et område kan anses for at være plaget af utryghed. Det afgørende for politiets vurdering er, om aktiviteterne har en sådan karakter, at de bliver egentligt utryghedsskabende.

Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis politiet har oplysninger om, at en eller flere grupper af personer i et nærmere geografisk afgrænset område – f.eks. i et udsat boligområde – skaber utryghed for beboere eller forbipasserende i

området ved brug af trusler, vold, afpresning, udøvelse af hærværk eller åbenlyst salg af narkotika. Det er dog ikke et krav, at der er begået kriminalitet i området. Der vil også kunne lægges vægt på, om personer i området har et åbenlyst tilhørsforhold til en rocker- eller bandegruppering eller til en aktuel kriminalitetstendens i det pågældende område, f.eks. åbenlys handel med narkotika. Der vil herunder også kunne lægges vægt på, om personer i området bærer rygmærker eller andre kendetegn, der kan give den opfattelse, at de pågældende personer er en del af eller associeret med en bande eller kriminel gruppering mv.

Der vil efter omstændighederne også kunne lægges vægt på, at der i området tidligere er begået alvorlig kriminalitet, der fortsat vurderes at være egnet til at skabe betydelig utryghed for personer, der bor eller færdes i det pågældende område – f.eks. drab/drabsforsøg, grov vold eller voldtægt.

Der vil også kunne lægges vægt på politiets oplysninger om, at personer i området medfører støjgener og/eller trafikale gener f.eks. ved at køre uforsvarligt på knallert, indtager eller er påvirkede af alkohol eller andre rusmidler, medbringer aggressive eller utryghedsskabende hunde som f.eks. kamp-hunde eller verbalt overfuser, henvender sig til eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende m.v.

Det vil også kunne indgå i vurderingen af, om området generelt set er plaget af utryghed, om der er tale om et særligt udsat boligområde eller et område, der generelt set opleves som mere utrygt for borgerne end andre steder, f.eks. baggårde, tunneller, parkeringsområder, stier og stationer. Det vil dog ikke i sig selv være tilstrækkeligt, at der er tale om et sådant område.

Henvendelser til politiet eller lignende fra beboere i området, lokale erhvervsdrivende, handelsstandsforeninger, bebo-

ersammenslutninger, boligorganisationer, medarbejdere tilknyttet en boligsocial helhedsplan, trafikskoler m.v., der oplever, at der er personer, der skaber utryghed i et område, eller at et område i øvrigt er utrygt, vil ligeledes kunne indgå i politiets samlede vurdering af, om området generelt er plaget af utryghed.

Der vil efter omstændighederne samtidig kunne lægges vægt på, om en eller flere af de tilstedeværende personer er tidligere dømt for kriminalitet i det pågældende område, som er egnet til at skabe betydelig utryghed for personer, der bor eller færdes i det pågældende område, og som kan medvirke til at fastholde området i utryghed.

For det andet vil det være et krav, at den pågældende person, der meddeles et tryghedsskabende opholdsforbud i et nærmere bestemt område, har udvist utryghedsskabende adfærd i det pågældende område.

Ved vurderingen af, om en person har udvist en utryghedsskabende adfærd, kan der lægges vægt på, om personen har udvist en intimiderende, dominerende eller chikanerende adfærd i området. Adfærden behøver ikke nødvendigvis at have karakter af strafbare handlinger, men adfærden skal være af en vis grovhed, dvs. den skal være egnet til at skabe utryghed for beboere og forbipasserende.

Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis personen – eventuelt som del af en gruppe – fremsætter konfrontatoriske eller aggressive tilråb af grovere karakter, nedsættende bemærkninger af grovere karakter, gør udfald mod eller aktivt stiller sig i vejen for forbipasserende eller andre i området på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende m.v. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at den pågældende adfærd alene medfører støjgener for omgivelserne eller i øvrigt kun giver anledning til generel irritation. Det vil dog kunne indgå som et element i vurderingen, at en person udviser støjende adfærd. Der vil også kunne lægges vægt på at personen medfører støjgener og/eller trafikale gener f.eks. ved at køre uforvarsomt på knallert, medbringer aggressive eller utryghedsskabende hunde som f.eks. kamp-hunde eller verbalt overfuser, henvender sig til eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende m.v. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at den pågældende person blot er en del af en gruppe, der udviser utryghedsskabende adfærd, hvis den pågældende person har forholdt sig passiv.

Ved vurderingen af, om der skal meddeles et tryghedsskabende opholdsforbud, skal der lægges vægt på, om den pågældende person er socialt udsat. Der vil således ikke skulle meddeles opholdsforbud til f.eks. en person med stærk afhængighed af hårde euforiserende stoffer som følge af et længere og vedvarende misbrug heraf, jf. § 3, stk. 4, i lov om euforiserende stoffer, hvis den utryghedsskabende adfærd afspejler dette forhold. Det er op til politiet at foretage en samlet politifaglig vurdering af, om betingelserne for at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud er opfyldt.

Det er ikke et krav efter den foreslåede bestemmelse, at politiet forinden beslutningen om at meddele et tryghedsskabende ophold skal give forudgående advarsel eller på lignende måde have forsøgt at dæmpe adfærden hos den pågældende person.

Beslutningen om at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud vil skulle træffes i tidsmæssig sammenhæng med den adfærd, der danner grundlag for beslutningen. Der skal således være en tidsmæssig sammenhæng mellem den adfærd, der danner grundlag for en beslutning om at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud, og det tidspunkt, hvor politiet træffer beslutning herom. Det vil således ikke være muligt at meddele en person et tryghedsskabende opholdsforbud alene på baggrund af en forventning om fremtidig utryghedsskabende adfærd, og heller ikke som konsekvens af tidligere utryghedsskabende adfærd.

Et tryghedsskabende opholdsforbud kan meddeles i områder, hvortil der er almindelig adgang, jf. ordensbekendtgørelsens § 2. Efter ordensbekendtgørelsens § 2, stk. 1, finder bekendtgørelsen, hvor ikke andet fremgår, anvendelse på borgernes adfærd på veje eller på andre steder, hvortil der er almindelig adgang. Bekendtgørelsen finder således f.eks. anvendelse på borgernes adfærd i offentligt tilgængelige parker, jernbane- og rutebilstationer, porte, offentlige toiletter, offentlige befordringsmidler, herunder taxier, forlystelsessteder samt i åbningstiden butikker, butikcentre og offentlige kontorer. Efter ordensbekendtgørelsens § 2, stk. 2, forstås ved en vej offentlig eller privat vej, gade, cykelsti, fortov, plads, bro, tunnel, passage, sti eller lignende, som benyttes til almindelig færdsel af en eller flere færdselsarter.

Et tryghedsskabende opholdsforbud omfatter den pågældendes færden eller ophold i det omfattede område. Opholdsforbuddet omfatter dog ikke almindelig færden i området. Den pågældendes blotte passage af området er ikke omfattet af opholdsforbuddet. Det vil sige, at en person, der er blevet meddelt et tryghedsskabende opholdsforbud, gerne må gå gennem det område, der er omfattet af forbuddet, så længe passagen ikke kan siges at have karakter af færden eller egentligt ophold i området. Det kan f.eks. tale imod, at der er tale om færden, hvis vedkommende har et ærinde i eller omkring området, hvor vedkommende er meddelt et tryghedsskabende opholdsforbud.

Hvis en person bor eller arbejder inden for det område, der er omfattet af forbuddet, vil den pågældende i øvrigt kunne bevæge sig frit til og fra sin bopæl eller arbejdsplads og ud i sit lokalområde, men vil ikke ellers kunne opholde sig i området. Dette vil i praksis betyde, at den pågældende trods et tryghedsskabende opholdsforbud vil kunne færdes i området med henblik på at foretage almindelige dagligdags gøremål, herunder f.eks. indkøb, lægebesøg, biblioteksbesøg, af- og påstigning af tog m.v. Et meddelt opholdsforbud vil ikke være til hinder for, at en person opholder sig i egen eller andres private bolig, uanset at denne er placeret inden for området.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at forbud efter *stk. 1*, kan meddeles mundtligt, men skal i så fald efterfølgende bekræftes skriftligt og ledsages af en begrundelse. For forbuddet skal fastsættes en tidsbegrænsning, der ikke må overstige 30 dage. Forbuddets tidsbegrænsning kan dog forlænges med indtil 30 dage ad gangen.

Et tryghedsskabende opholdsforbud vil være en afgørelse i forvaltningslovens forstand, og politiets behandling af sager herom vil således være omfattet af forvaltningslovens regler om partshøring, begrundelse, klagevejledning m.v. En afgørelse om meddelelse af et tryghedsskabende opholdsforbud vil kunne påklages til Rigspolitiet, jf. retsplejelovens § 109, *stk. 1*.

Et tryghedsskabende opholdsforbud vil typisk skulle meddeles mundtligt på stedet i umiddelbar tilknytning til konstateringen af den utryghedsskabende adfærd, således at opholdsforbuddet skal iagttages straks. Der vil skulle foretages en mundtlig partshøring på stedet. Et mundtligt meddelt opholdsforbud skal i så fald efterfølgende og snarest muligt bekræftes skriftligt og ledsages af en begrundelse. Politiet skal i afgørelsen begrunde, at betingelserne for at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud er opfyldt. Politiet skal i afgørelsen angive den geografiske afgrænsning af opholdsforbuddet.

Det vil indebære, at en beslutning om at meddele et tryghedsskabende opholdsforbud meddeles for en periode på op til 30 dage. Et opholdsforbud kan forlænges af politiet med op til 30 dage ad gangen, hvis betingelserne fortsat vurderes opfyldt.

Det vil navnlig kunne være relevant at forlænge opholdsforbuddet, hvis den pågældende person trods forbuddet fortsat udviser en adfærd i det pågældende område, som er egnet til at skabe utryghed for beboere eller forbipasserende i området, og politiet fortsat vurderer, at et tryghedsskabende opholdsforbud vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. Det vil også kunne være relevant at forlænge opholdsforbuddet, hvis politiet vurderer, at der er en konkret risiko for, at den pågældende person vil gentage den utryghedsskabende adfærd i området. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis den pågældende person udviser utryghedsskabende adfærd i andre områder.

Det foreslås herudover i *stk. 3*, at ved overtrædelse af § 6 g, *stk. 1*, kan opholdsforbuddet forlænges i op til 6 måneder.

Det forudsættes, at opholdsforbuddet ved overtrædelse af forbud meddelt efter § 6 g, *stk. 1*, i førstegangstilfælde kan forlænges i op til 3 måneder. Det forudsættes endvidere, at opholdsforbuddet ved overtrædelse i gentagelsestilfælde kan forlænges i op til 6 måneder.

Det forudsættes, at gentagelsesvirkningen gælder for overtrædelse af alle meddelte tryghedsskabende opholdsforbud. Det vil således f.eks. have gentagelsesvirkning, at en

person, der er meddelt opholdsforbud i to forskellige områder, overtræder første det ene opholdsforbud i det ene område og dernæst overtræder opholdsforbuddet, der er meddelt i det andet område.

Til nr. 2

Det fremgår af politilovens § 23, *stk. 1*, at justitsministeren fastsætter regler om sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, forebyggelse af fare eller ulempe for færdslen, dyr på offentligt sted, offentlige anlæg, husnumre og opslag, erhvervsvirksomhed på veje, offentlige forlystelser, renholdelse af veje m.v.

Det fremgår af politilovens § 23, *stk. 3, 1. pkt.*, at det i regler fastsat i medfør af *stk. 1* og *2* kan besluttes, at overtrædelse af reglerne eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det fremgår af politilovens § 23, *stk. 3, 2. pkt.*, at det i den forbindelse kan fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.2.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås i politilovens § 23, *stk. 3, 2. pkt.*, at »orden og« ændres til »orden,« og der efter »sikkerhed« indsættes », og at forholdet er begået i tilknytning til en nattelevszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at det i forbindelse med fastsættelse af regler om straf for overtrædelse af regler fastsat i medfør af *stk. 1* og *2* eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler kan fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden, beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed og at forholdet er begået i tilknytning til en nattelevszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5.

Bestemmelsen gør det muligt for justitsministeren at ændre ordensbekendtgørelsen, således at bødestrafen for visse overtrædelser af ordensbekendtgørelsen og politiloven fordobles.

Det forudsættes, at bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen skærpes, således straffen fordobles i nattelevszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5. Den tilsigtede forøgelse af bøderne for overtrædelse af bekendtgørelsen fremgår af følgende skema:

Bestemmelse i ordensbekendtgørelsen	Gældende bødetakst	Tilsigtet bødetakst
§ 3, stk. 1 (gadeorden/fornærmelig tiltale)	1.500 kr.	3.000 kr.
§ 3, stk. 1 (voldelig optræden/slagsmål)	Minimum 3.000 kr.	Minimum 6.000 kr.
§ 3, stk. 1, jf. § 18, stk. 1, 3. pkt. (+ grov forstyrrelse)	4.000 kr.	8.000 kr.
§ 3, stk. 2 (uanstændig opførsel)	1.000 kr.	2.000 kr.
§ 3, stk. 3 (påvirket af spiritus/narkotika)	1.000 kr.	2.000 kr.
§ 3, stk. 1, og § 4, stk. 1 (gadeorden ifm. sammenstimlen)	2.000 kr.	4.000 kr.
§ 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, jf. § 18, stk. 1, 3. pkt. (+ grov forstyrrelse)	6.000 kr.	12.000 kr.

Fastsættelsen af straffen vil – uanset angivelserne i skemaet – dog fortsat bero på domstolens vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det tilsigtede straffniveau er for § 3, stk. 1 (voldelig optræden/slagsmål) i skemaet angivet som et minimumsniveau. Dette minimumsniveau forudsættes – ud over hvad der følger af det ovennævnte – fraveget i opadgående retning, hvis omstændighederne i den konkrete sag taler herfor.

Der er i skemaet og i lovforslaget i øvrigt henvist til en række konkrete bestemmelser og typer af overtrædelser i den gældende ordensbekendtgørelse. I det omfang ordensbekendtgørelsen måtte blive ændret, således at indholdet af de pågældende bestemmelser i det væsentlige videreføres, men kommer til at fremgå af andre paragraffer eller stykker, forudsættes det straffniveau, som er angivet i skemaet, tillige videreført.

Den skærpelse, som tilsigtes ved den foreslåede bestemmelse, vedrører de overtrædelser, som er nævnt i skemaet ovenfor. Det forudsættes således ikke, at den nævnte skærpelse får afsmittende virkning på bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens øvrige bestemmelser.

Til nr. 3

Det fremgår af politilovens § 6 d, stk. 1, at politiet med henblik på at afværge fare for forstyrrelse af den offentlige orden og fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed kan udstede påbud til en person om at forlade og ikke at tage ophold eller færdes i en eller flere nattelevszone. Påbuddet efter 1. pkt. kan udstedes, når den adfærd, der begrundes

påbuddet, er udvist i en nattelevszone og har tilknytning til nattelevet.

Det fremgår af politilovens § 24 f, stk. 2, at med bøde straffes endvidere den, som overtræder et påbud udstedt efter § 6 d, stk. 1.

Politilovens § 6 d blev indsat ved lov nr. 891 af 21. juni 2022 om ændring af lov om politiets virksomhed og lov om vagtvirksomhed. Det fremgår af pkt. 3.3.3.3 i de almindelige bemærkninger til loven, at straffen for overtrædelse af et påbud som udgangspunkt fastsættes til en bøde på 3.000 kr., jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 162 som fremsat, side 14.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.2.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås at ændre »som« til »der« i politilovens § 24 f, stk. 2.

Der er tale om en rent sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd, der har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for straffniveauet efter bestemmelsen.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for overtrædelse af et påbud efter politilovens § 6 d i tilknytning til en nattelevszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5 som udgangspunkt fastsættes til en bøde på 6.000 kr.

Fastsættelsen af straffen vil dog fortsat vil bero på domstolens vurdering i det enkelte tilfælde, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor,

jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Til nr. 4

Politiet har i dag ikke mulighed for at meddele et forbud til en person imod at færdes eller tage ophold inden for et afgrænset område, hvis den pågældende inden for området har udvist en utryghedsskabende adfærd.

Det foreslås at indsætte et nyt stykke i politilovens § 24 f, stk. 3, hvoraf det følger, at med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der overtræder et opholdsforbud meddelt i medfør af § 6 g, stk. 1.

Tilregnelseskravet efter den foreslåede bestemmelse vil være uagtsomhed.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen for overtrædelse af et opholdsforbud i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsættes til bøde på 10.000 kr.

Det forudsættes, at straffen for overtrædelse i andengangstilfælde og derefter som udgangspunkt fastsættes til fængsel i 30 dage.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises nærmere til lovforslagets § 1, nr. 1 og bemærkningerne hertil.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af straffelovens § 79 c, stk. 1, at den, som idømmes fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse af §§ 119, 119 b, 123, 134 a, 191 og 192 a, § 244, stk. 1, §§ 245 og 246, § 252, stk. 1, § 260, stk. 1, § 261, stk. 1, og §§ 266, 288 og 291, af lovgivningen om euforiserende stoffer, af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller af lovgivningen om knive og blankvåben, ved dommen kan gives opholdsforbud efter stk. 2.

Det fremgår af straffelovens § 79 c, stk. 2, at ved opholdsforbud efter stk. 1 forstås et forbud mod at færdes og opholde sig på serveringssteder, hvorfra der foregår salg af stærke drikke til nydelse på eller ved salgsstedet, og hvortil der er offentlig adgang, og i nattelivszoner udpeget i medfør § 6 b i lov om politiets virksomhed. Et opholdsforbud efter 1. pkt. gælder i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5. Serveringssteder efter 1. pkt. omfatter ikke servering i tog, busser, fly eller skibe i fart, herunder i international rutefart, eller servering ved enkeltstående arrangementer.

Det foreslås i straffelovens § 79 c, stk. 1, at ændre »191 og« til »191,«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 2, nr. 2.

Til nr. 2

Det fremgår af straffelovens § 79 c, stk. 1, at den, som idømmes fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse af §§ 119, 119 b, 123, 134 a, 191 og 192 a, § 244, stk. 1, §§ 245 og 246, § 252, stk. 1, § 260, stk. 1, § 261, stk. 1, og §§ 266, 288 og 291, af lovgivningen om euforiserende stoffer, af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller af lovgivningen om knive og blankvåben, ved dommen kan gives opholdsforbud efter stk. 2.

Det fremgår af straffelovens § 79 c, stk. 2, at ved opholdsforbud efter stk. 1 forstås et forbud mod at færdes og opholde sig på serveringssteder, hvorfra der foregår salg af stærke drikke til nydelse på eller ved salgsstedet, og hvortil der er offentlig adgang, og i nattelivszoner udpeget i medfør § 6 b i lov om politiets virksomhed. Et opholdsforbud efter 1. pkt. gælder i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5. Serveringssteder efter 1. pkt. omfatter ikke servering i tog, busser, fly eller skibe i fart, herunder i international rutefart, eller servering ved enkeltstående arrangementer.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.3.1 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås, at der i straffelovens § 79 c, stk. 1, efter »192 a,« indsættes »216, 225, jf. § 216, og 232«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at den, som idømmes fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse af straffelovens § 216 om voldtægt og straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser, ved dommen kan gives opholdsforbud i nattelivet. Der kan endvidere gives opholdsforbud i nattelivet, hvis den dømte har overtrådt straffelovens § 225, jf. § 216 om voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje.

Det forudsættes, at et opholdsforbud alene vil være relevant, hvor forholdet, der giver anledning til forbuddet, er begået i nattelivet eller i tilknytning til den dømtes færden i nattelivet. Det vil således være relevant at idømme et opholdsforbud i nattelivet, hvis forholdet er begået i aften- og nattetimerne eller på anden vis er begået i tilknytning til den dømtes færden i nattelivet. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor forholdet er begået en tidlig morgen i forlængelse af, at den dømte og forurettede har mødt hinanden på en natklub, bar eller lignende. Det kan også omfatte voldtægter m.v., der begås i hjemmet i umiddelbar forlængelse af, at kontakten mellem gerningspersonen og forurettede er etableret i nattelivet.

Et opholdsforbud vil imidlertid ikke være relevant i situationer, hvor kontakten er etableret på de sociale medier, f.eks.

mens gerningspersonen eller den forurettede eller begge to befandt sig i nattelivet, og hvor forholdet er begået efterfølgende i hjemmet.

Et opholdsforbud vil, ligesom efter de gældende regler, skulle idømmes af domstolene efter en konkret vurdering af, om et opholdsforbud vil være egnet og nødvendigt for at forebygge nye lovovertrædelser af lignende beskaffenhed ved at sikre, at den dømte i en periode ikke kan færdes og opholde sig i nattelivet. Domstolene vil i den forbindelse skulle vurdere, om det må antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet.

Det vil, ligesom efter de gældende regler, som udgangspunkt altid være tilfældet, hvis der er tale om gentagelsestilfælde.

Opholdsforbud vil dog også kunne gives i førstegangstilfælde, hvis det kan antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor forbrydelsen er af grovere karakter.

I forhold til sager om voldtægt efter § 216 vil det i almindelighed være tale om en sag af grovere karakter, hvorefter der som det klare udgangspunkt skal gives et opholdsforbud efter bestemmelsen.

Politiet kan, ligesom efter de gældende regler i § 79 c, stk. 3, meddele tilladelse til færden eller ophold i nattelivszoner omfattet af stk. 1, jf. stk. 2, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet.

Til nr. 3

Det fremgår af straffelovens § 79 c, stk. 1, at den, som idømmes fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse af §§ 119, 119 b, 123, 134 a, 191 og 192 a, § 244, stk. 1, §§ 245 og 246, § 252, stk. 1, § 260, stk. 1, § 261, stk. 1, og §§ 266, 288 og 291, af lovgivningen om euforiserende stoffer, af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller af lovgivningen om knive og blankvåben, ved dommen kan gives opholdsforbud efter stk. 2.

Det fremgår af straffelovens § 79 c, stk. 2, at ved opholdsforbud efter stk. 1 forstås et forbud mod at færdes og opholde sig på serveringssteder, hvorfra der foregår salg af stærke drikke til nydelse på eller ved salgsstedet, og hvortil der er offentlig adgang, og i nattelivszoner udpeget i medfør § 6 b i lov om politiets virksomhed. Et opholdsforbud efter 1. pkt. gælder i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5. Serveringssteder efter 1. pkt. omfatter ikke servering i tog, busser, fly eller skibe i fart, herunder i international rutefart, eller servering ved enkeltstående arrangementer.

Det fremgår af straffelovens § 79 c, stk. 4, at et forbud efter stk. 1 gives på tid op til 2 år regnet fra endelig dom. Ved udståelse af fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter forlænges forbuddet tilsvarende.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.3.1 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås i straffelovens § 79 c, stk. 4, at ændre »2 år« til »4 år«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at et opholdsforbud efter straffelovens § 79 c, stk. 1, kan gives på tid op til 4 år regnet fra endelig dom. Ved udståelse af fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter forlænges forbuddet tilsvarende.

Et opholdsforbud vil skulle være proportionalt med den begåede kriminalitet. Den tidsmæssige udstrækning af et forbud vil i den forbindelse skulle indgå i proportionalitetsvurderingen.

Et opholdsforbud vil som udgangspunkt være af mindst 3 måneders varighed. Ved fængsel i indtil 3 måneder må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 3 og 6 måneders varighed. Ved fængsel i indtil 6 måneder må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 6 og 12 måneders varighed og ved fængsel i mere end 1 år må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 1 til 2 års varighed, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 189 som fremsat, side 10.

Det forudsættes med den foreslåede ændring af straffelovens § 79 c, stk. 4, at det ved fængsel i indtil 1 år og 6 måneder i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 2 til 3 års varighed. Ved fængsel i mere end 1 år og 6 måneder må det antages, at det i almindelighed vil være proportionalt, hvis der idømmes et opholdsforbud på mellem 3 til 4 års varighed.

Et opholdsforbud vil, ligesom efter de gældende regler, skulle idømmes af domstolene efter en konkret vurdering af, om et opholdsforbud vil være egnet og nødvendigt for at forebygge nye lovovertrædelser af lignende beskaffenhed ved at sikre, at den dømte i en periode ikke kan færdes og opholde sig i nattelivet. Domstolene vil i den forbindelse skulle vurdere, om det må antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet.

Det vil, ligesom efter de gældende regler, som udgangspunkt altid være tilfældet hvis der er tale om gentagelsestilfælde.

Opholdsforbud vil dog også kunne gives i førstegangstilfælde, hvis det kan antages, at der er fare for, at den dømte vil begå ny ligeartet kriminalitet. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvor forbrydelsen er af grovere karakter.

Til nr. 4

Straffeloven indeholder ikke i dag en bestemmelse om stealthing, men forholdet kan dog efter omstændighederne indgå som et element i den samlede konkrete vurdering af, om der foreligger samtykke til samleje efter straffelovens §

216, stk. 1 (voldtægt), jf. herved også Vestre Landsrets dom af 9. november 2021, S-1114-21 (AM. 2021.11.09).

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i straffeloven som § 217, hvorefter den, som har samleje med en person uden at anvende et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet, når anvendelse af et sådant præventionsmiddel var en forudsætning for personens deltagelse i samlejet, straffes med fængsel indtil 2 år.

Begrebet »samleje« vil skulle forstås på samme måde som i straffelovens § 216, stk. 1. Det indebærer, at den foreslåede bestemmelse vil omfatte såvel vaginalt som analt samleje, og uanset om det anale samleje foregår mellem personer af modsat eller af samme køn.

Ved formuleringen »uden at anvende et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet« forstås, at gerningspersonen enten ikke gør brug af et præventionsmiddel, eller at samlejet sker ved brug af et præventionsmiddel, der åbenlyst ikke længere beskytter mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet.

Det vil således være uden betydning, om der i det konkrete tilfælde faktisk er en risiko for seksuelt overførbare infektioner og for uønsket graviditet. Eksempelvis vil der kunne straffes efter bestemmelsen, selv om en gerningsmand ikke har infektioner, der kan overføres seksuelt, og er steril.

At der ikke gøres brug af et præventionsmiddel vil omfatte tilfælde, hvor der allerede ved samlejets påbegyndelse ikke anvendes et præventionsmiddel, eller hvor præventionsmidlet først anvendes, men herefter fjernes under samlejet, hvorefter samlejet fortsættes uden anvendelse af præventionsmidlet.

At præventionsmidlet åbenlyst ikke længere beskytter mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet vil eksempelvis omfatte det tilfælde, at der inden samlejet prikkes hul i præventionsmidlet med en nål. Bestemmelsen vil endvidere omfatte det tilfælde, at gerningspersonen under samlejet opdager, at præventionsmidlet er beskadiget, men hvor den pågældende alligevel fortsætter samlejet.

Bestemmelsen vil også finde anvendelse, hvor det er den anden part end personen, der er iført præventionsmidlet, der har påført skaden. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvor en af parterne prikker hul i præventionsmidlet, inden den anden part tager det på, og hvor samlejet gennemføres, uden at parten, der har iført sig præventionsmidlet, er bekendt med, at det er beskadiget.

Formuleringen indebærer endvidere, at alene præventionsmidler, der både yder en generel beskyttelse mod uønsket graviditet og samtidig yder beskyttelse mod seksuelt overførbare infektioner, vil være omfattet af bestemmelsen. Der vil således være tale om to kumulative betingelser.

Bestemmelsen vil dermed eksempelvis omfatte et kondom,

der kan anvendes af mænd, eller et femidom, der kan anvendes af kvinder. Omvendt vil præventionsmidler såsom p-piller, pessar, p-stav eller p-ring ikke være omfattet af bestemmelsen, da disse præventionsmidler ikke yder beskyttelse mod seksuelt overførbare infektioner, men alene mod uønsket graviditet.

Forholdet vil skulle begås over for en person, som deltager i samlejet under forudsætning af anvendelse af et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare sygdomme og uønsket graviditet.

Udtrykket »deltager i« skal forstås sådan, at det er tilstrækkeligt, at et samleje er påbegyndt.

Med bestemmelsen fastsættes der ikke et generelt udgangspunkt om, at et samleje altid skal være beskyttet.

At anvendelse af præventionsmidlet var »en forudsætning for« forurettedes deltagelse i samlejet indebærer, at anvendelsen af præventionsmidlet skal kunne anses for at have været af afgørende betydning for forurettedes deltagelse, hvilket gerningspersonen skal have været vidende om.

Denne forudsætning vil kunne etableres ved, at forurettede udtrykkeligt siger det til gerningspersonen i forbindelse med samlejet. Forudsætningen vil dog også kunne etableres på anden vis, f.eks. hvis gerningspersonen inden samlejet ifører sig præventionsmiddel, men under samlejet fjerner dette uden at forurettede er bekendt hermed. Det vil således ikke være en betingelse, at det er forurettede, som bringer spørgsmålet om beskyttelse op.

Det må imidlertid kræves, at forudsætningen etableres gennem ord eller handling, f.eks. ved at forurettede rækker et kondom til gerningspersonen, hvorved det konkret tilkendes, at samlejet skal være beskyttet.

Spørgsmålet om tilstedeværelsen af en sådan forudsætning hos forurettede skal vurderes objektivt ud fra oplysningerne om parternes deltagelse i det ubeskyttede samleje, herunder parternes ord og handlinger, og ikke ud fra forurettedes indre overbevisning. Dette indebærer, at der ikke vil kunne straffes i tilfælde, hvor forurettede, som efter sin indre overbevisning ikke ønsker et ubeskyttet samleje, alligevel deltager i ubeskyttet samleje, uden at der er etableret en forudsætning om beskyttet samleje.

Der vil ikke kunne straffes efter bestemmelsen, hvis forurettede er indforstået med, at samlejet er ubeskyttet.

Forudsætningen om det beskyttede samleje må antages typisk at blive etableret før samlejet. Bestemmelsen vil dog efter omstændighederne også omfatte tilfælde, hvor spørgsmålet om beskyttelse bringes op under samlejet, hvorefter forudsætningen om anvendelse af præventionsmiddel bliver etableret, og hvor gerningspersonen herefter fortsætter samlejet uden at anvende præventionsmiddel.

Det er en forudsætning for straf efter den foreslåede bestem-

melse, at gerningspersonen har handlet forsætligt. Gerningspersonen skal således have forsæt til at have ubeskyttet samleje på trods af, at anvendelse af et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet var en forudsætning for den anden part deltagelse i samlejet. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis gerningspersonen har haft et ubeskyttet samleje på trods af at have været bevidst om, at beskyttelse var en forudsætning for den anden persons deltagelse i samlejet.

Placeringen af den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 217 vil desuden indebære, at bestemmelsen vil finde tilsvarende anvendelse ved andet seksuelt forhold end samleje, jf. straffelovens § 225. Det vil efter omstændighederne eksempelvis kunne være ved oralt samleje, hvor der benyttes et kondom, der er prikket hul i.

Den foreslåede bestemmelse vil have en strafferamme på fængsel indtil 2 år. Det forudsættes, at der i førstegangstilfælde som udgangspunkt udmåles en straf på 60 dages fængsel.

Strafudmålingen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil derfor kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Til nr. 5

Det fremgår af straffelovens § 291, stk. 1, at den, der ødelægger, beskadiger eller bortskaffer ting, der tilhører en anden, straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det fremgår af § 291, stk. 2, at øves der hærværk af betydeligt omfang, eller af mere systematisk eller organiseret karakter, eller er gerningsmanden tidligere fundet skyldig efter nærværende paragraf eller efter § 180, § 181, § 183, stk. 1 og 2, § 184, stk. 1, § 193 eller § 194, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.5.1 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås, at der i straffelovens § 291, stk. 2, efter »organiseret karakter,« indsættes »eller mod offentlige transportmidler,«.

Det vil indebære, at øves der hærværk mod offentlige transportmidler kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at hærværk, herunder graffiti, på offentlige transportmidler, fremover vil være karakteriseret som groft hærværk, der som udgangspunkt i førstegangstilfælde skal medføre en kort betinget fængselsstraf uagtet at skadestørrelsen er 15.000 kr. eller derunder.

Der lægges med forslaget ikke op til at ændre på straffniveauet for hærværk med skadestørrelser over 15.000 kr.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen som udgangspunkt fastsættes til fængselsstraf på 7 dage.

Udtrykket »offentlige transportmidler« skal forstås i overensstemmelse med de øvrige bestemmelser i straffeloven, hvor begrebet bliver brugt, herunder straffelovens § 197, stk. 2. Straffelovens § 197, stk. 2, blev indsat ved lov nr. 753 af 19. juni 2017 om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for utryghedsskabende tiggeri). Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at ved offentlige transportmidler forstås transportmidler, der benyttes til offentlig personbefordring, herunder tog, letbaner, busser og færger, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 215 som fremsat, side 4.

I de tilfælde, hvor hærværket er begået i tilknytning til grov forstyrrelse af ro og orden i området, således at forholdet er omfattet af den gældende strafskærpelsesregel i § 291, stk. 4, vil der skulle ske en yderligere skærpelse af straffniveauet.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Til § 3

Til nr. 1

Det følger af ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, at ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte et forbedringsforløb i form af en handleplan med en varighed af op til 2 år. For børn og unge i alderen 10 til 14 år kan handleplanen i helt særlige tilfælde have en varighed af op til 4 år. Handleplanen skal angive en eller flere konkrete foranstaltninger for barnet eller den unge, som vurderes egnede i forhold til barnets eller den unges problemer og behov. Ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte foranstaltninger efter § 13, stk. 1, nr. 1-9, eller andre aftaler med barnet eller den unge.

Det følger af ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, nr. 1, at det kan fastsættes, at barnet eller den unge skal være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.6.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås i § 13, stk. 1, nr. 1, efter »tidspunkt« at indsætte »eller i et nærmere fastsat tidsrum«. Ændringen indebærer en præcisering af pålægget, således at barnet eller den unge kan pålægges at være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt eller i et nærmere fastsat tidsrum.

Den foreslåede ændring vil indebære, at Ungdomskriminali-

tetsnævnet kan stille krav om, at barnet eller den unge skal være hjemme i et bestemt tidsrum, f.eks. i aften timerne.

Formålet er at præcisere § 13, stk. 1, nr. 1, således at det fremgår klart af loven, at barnet eller den unge kan pålægges at blive hjemme i et nærmere afgrænset tidsrum, f.eks. i aften timerne.

Det er Ungdomskriminalitetsnævnet, der i forbindelse med meddelelsen af pålægget vurderer, hvilket tidsrum pålægget skal strække sig over. Ved vurderingen kan der lægges vægt på, hvilke problemstillinger hos barnet eller den unge, der giver anledning til pålægget. Hvis der f.eks. foreligger oplysninger om, at barnet eller den unge ofte udviser eller deltager i utryghedsskabende adfærd i weekenden i aften- og nattetimerne, kan pålægget f.eks. gå ud på, at barnet eller den unge skal være hjemme fredag og lørdag mellem kl. 21 om aftenen til kl. 6 om morgenen dagen efter.

Pålægget skal vurderes til at være egnet til at understøtte barnets eller den unges vej ud af kriminalitet og tilbage i trivsel, og pålægget må ikke være mere indgribende, end formålet tilsiger. Det forudsættes, at den tidsmæssige udstrækning af pålægget ikke er længere, end hvad der er påkrævet for at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og den tidsmæssige udtrækning står i rimeligt forhold til formålet.

Bestemmelsen indebærer ikke, at den unge i enhver henseende skal opholde sig på den fysisk afgrænsede enhed, som familiens bopæl udgør, i det tidsrum, der er fastsat i Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse. Hvis familien f.eks. skal på familieudflugt eller besøg hos venner eller familie, vil det være naturligt, at den unge deltager i disse aktiviteter. Endvidere vil barnet eller den unge fortsat have mulighed for inden for det fastsatte tidsrum at deltage i eventuelle fritidsaktiviteter, klubtilbud eller aktiviteter med genoprettende formål i øvrigt. Det afgørende er, at barnet eller den unge ikke hænger ud på gaden eller opholder sig i miljøer, der ansporer den unge til negativ adfærd.

Det er ikke en forudsætning, at barnet eller den unge har udvist en utryghedsskabende adfærd for at anvende pålægget om ophold i hjemmet i et nærmere afgrænset tidsrum.

Til nr. 2

Det følger af ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, at Ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte et forbedringsforløb i form af en handleplan med en varighed af op til 2 år. For børn og unge i alderen 10 til 14 år kan handleplanen i helt særlige tilfælde have en varighed af op til 4 år. Handleplanen skal angive en eller flere konkrete foranstaltninger for barnet eller den unge, som vurderes egnede i forhold til barnets eller den unges problemer og behov. Ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte foranstaltninger efter § 13, stk. 1, nr. 1-9, eller andre aftaler med barnet eller den unge.

Det kan efter § 13, stk. 1, nr. 8, fastsættes, at barnet eller den unge skal have formidlet praktiktilbud hos en offentlig

eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse modtage udbetaling af godtgørelse.

Det foreslås i ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, nr. 8, at ændre »godtgørelse eller« til: »godtgørelse,«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den lovforslagets § 3, nr. 3.

Til nr. 3

Det følger af ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, at ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte et forbedringsforløb i form af en handleplan med en varighed af op til 2 år. For børn og unge i alderen 10 til 14 år kan handleplanen i helt særlige tilfælde have en varighed af op til 4 år. Handleplanen skal angive en eller flere konkrete foranstaltninger for barnet eller den unge, som vurderes egnede i forhold til barnets eller den unges problemer og behov. Ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte foranstaltninger efter § 13, stk. 1, nr. 1-9, eller andre aftaler med barnet eller den unge.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.6.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås, at i ungdomskriminalitetsloven der indsættes et nyt § 13, stk. 1, nr. 9, , hvorefter det kan fastsættes, at barnet eller den unge skal undlade at færdes eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område.

Det foreslåede pålæg vil have til formål at sikre, at barnet eller den unge i en periode ikke færdes eller opholder sig i et område, hvor barnet eller den unge f.eks. har været involveret i utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet. Utryghedsskabende adfærd vil f.eks. være en adfærd, der er egnet til at skabe utryghed hos andre mennesker. Det er således ikke et krav, at der skal være givet udtryk for en følelse af utryghed i forhold til den udviste adfærd, idet adfærden alene skal være egnet til at skabe utryghed.

Pålægget har således til formål at forhindre, at barnet eller den unge deltager i lignende aktiviteter i samme område. Endvidere vil pålægget kunne understøtte barnet eller den unge i at bryde med personer eller grupper, der er kendt for at hænge ud i bestemte områder, og som har en negativ indflydelse på barnets eller den unges udvikling.

Det forudsættes, at adfærden, der giver anledning til pålægget, er udvist eller begået i det område, som pålægget afgrænses til at omfatte.

Pålægget skal vurderes til at være egnet til at understøtte barnets eller den unges vej ud af kriminalitet og tilbage i trivsel, og pålægget må ikke være mere indgribende, end formålet tilsiger. Det forudsættes, at pålægget alene fastsættes, når der er grund til at tro, at barnet eller den unge vil gentage sin utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet på stedet eller i området, og at pålægget derfor er nødvendigt for at undgå den pågældende adfærd fremadrettet. Et pålæg vil f.eks. kunne fastsættes, hvis der er fare for at adfærden

eller kriminaliteten gentages eller hvor adfærden eller kriminaliteten af grovere karakter.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at et pålæg f.eks. kan meddeles i en situation, hvor der foreligger oplysninger om, at et barn eller en ung gentagne gange har udvist utryghedsskabende adfærd i det lokale bycenter. Pålægget vil herefter kunne gå ud på, at barnet eller den unge i en periode ikke må færdes eller tage ophold i det pågældende bycenter. Pålægget vil imidlertid ikke kunne afgrænses til også at omfatte, at barnet eller den unge ikke må færdes frem eller tilbage eller opholde sig f.eks. på den lokale togstation, hvis barnet eller den unges utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet ikke i øvrigt kan knyttes til den pågældende togstation.

Pålægget omfatter »et nærmere geografisk afgrænset område«. Det kan f.eks. være en bestemt plads, en station, et by- eller storcenter, et bestemt boligkvarter eller lignende. Pålægget kan omfatte steder, hvortil der er almindelig adgang, jf. ordensbekendtgørelsens § 2. Pålægget omfatter imidlertid ikke steder, hvortil der ikke er almindelig adgang, f.eks. private hjem.

Det forudsættes, at Ungdomskriminalitetsnævnet i forbindelse med meddelelse af pålægget tydeligt afgrænser det område, som pålægget omfatter, således at det står klart for barnet eller den unge, hvor den pågældende ikke må færdes eller opholde sig. Det kan være ved at angive navnet på stedet eller området, f.eks. ved at fastsætte at barnet eller den unge ikke må færdes frem eller tilbage eller tage ophold på en bestemt togstation, i et bestemt bycenter eller lignende. Pålægget kan også afgrænses til en bestemt vej eller boligkvarter. Den geografiske afgrænsning vil kunne markeres på et kort for at illustrere over for barnet eller den unge, hvor pålægget gælder.

Det geografisk afgrænsede område må ikke være større end det, som er påkrævet for at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og det skal stå i rimeligt forhold til formålet. Der skal være en sammenhæng mellem det afgrænsede geografiske område og det sted, hvor barnet eller den unge har været involveret i utryghedsskabende adfærd eller kriminalitet. Udstrækningen af det geografisk afgrænsede område skal være proportionalt med karakteren af kriminaliteten eller den utryghedsskabende adfærd.

Pålægget kan begrænses til at gælde i et bestemt tidsrum. Hvis den adfærd eller problemstilling, som barnet eller den unge udviser, alene finder sted på bestemte tidspunkter, vil pålægget kunne begrænses til at gælde i et nærmere angivet tidsrum. Som eksempel kan nævnes den situation, hvor den utryghedsskabende adfærd, som barnet eller den unge udviser, alene sker i aften timerne på den lokale togstation. Pålægget, hvorefter barnet eller den unge ikke må færdes eller tage ophold på den pågældende togstation, kan herefter begrænses til at gælde alle ugens dage i tidsrummet fra f.eks. kl. 18 til kl. 6 næste morgen.

Den tidsmæssige udstrækning af pålægget må ikke være større end det, som er påkrævet for at bidrage til en løsning af barnets eller den unges problemer, og det skal stå i rimeligt forhold til formålet. Den tidsmæssige udstrækning af pålægget skal være proportionalt med karakteren af kriminaliteten eller den utryghedsskabende adfærd. Pålægget fastsættes som led i en handleplan med en varighed op til 2 år, eller i helt særlige tilfælde op til 4 år. Pålægget kan fastsættes med en kortere tidsmæssig udstrækning end handleplanen.

Det foreslåede pålæg indebærer, at barnet eller den unge ikke må færdes frem eller tilbage eller tage ophold i det nærmere geografisk afgrænsede område. Barnet eller den unge vil dog kunne passere igennem området. Det vil sige, at et barn eller en ung, der er pålagt ikke at færdes eller tage ophold i området, godt må gå igennem området, så længe passagen ikke kan siges at have karakter af færden eller egentlige ophold i området. Det betyder endvidere, at barnet eller den unge kan foretage almindelige dagligdags gøremål i området. Hvis barnet eller den unge f.eks. bor, går i skole eller arbejder i det pågældende område, kan barnet eller den unge bevæge sig frit til og fra sin bopæl, skole m.v. og ud i sit lokalområde, men kan ellers ikke tage ophold i området. Hvis barnet eller den unge har fået pålagt ikke at opholde sig eller færdes på den lokale togstation, vil barnet eller den unge fortsat kunne tage toget til og fra skole eller til fritidsaktiviteter. Barnet eller den unge vil dog ikke i øvrigt kunne tage ophold eller færdes på stationen.

Til nr. 4

Det fremgår af ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 4, at foranstaltninger efter stk. 1, nr. 1, 8 og 9, kan fastsættes uden forældremyndighedsindehavernes samtykke, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer.

Det foreslås i ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 4, at ændre »nr. 1, 8 og 9,« til »nr. 1 og 8-10,«.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 3, der indfører et nyt pålæg i ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, nr. 9.

Den foreslåede ændring vil indebære, at pålægget efter ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 1, nr. 9, kan fastsættes uden forældremyndighedsindehavernes samtykke, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer, jf. ungdomskriminalitetslovens § 13, stk. 4.

Til § 4

Til nr. 1

Det fremgår af tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, at private ikke må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Det fremgår af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, at politiet uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning kan give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.7.1 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås i tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, 1. pkt., at »er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse« ændres til »kan fremme trygheden«.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at politiet efter ansøgning kan give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil for at fremme trygheden.

Det vil således ikke længere være en betingelse for at få tilladelse til at foretage tv-overvågning ved boligområder og foreninger m.v., at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Da der vil være tale om en udvidelse vil politiet fortsat kunne meddele tilladelse, hvis det vurderes, at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Herudover vil politiet kunne meddele tilladelse, hvis der er et behov for at fremme trygheden. Det vil bero på en samlet vurdering af forholdene i det pågældende område, om der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden. Det kan f.eks. være på gader eller arealer, der plages af uro og utryghedsskabende adfærd.

Ved vurderingen af, om der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden kan der bl.a. lægges vægt på, om der er tale om en type område, der generelt set opleves som mere utrygt for borgerne end andre steder, f.eks. baggårde, tunneller, parkeringsområder m.v.

Der vil også kunne lægges vægt på henvendelser politiet har modtaget fra kommunen, boligorganisationen eller foreninger m.v. fra beboere i området, lokale erhvervsdrivende, trafikelskaber m.v., der oplever, at der er personer, der skaber utryghed i et område, eller at et område i øvrigt er utrygt. Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt, at der er tale om én enkeltstående episode med utryghed, medmindre

der i forbindelse med episoden er begået kriminalitet, jf. nedenfor.

Der vil også kunne lægges vægt på oplysninger om, at personer i området gentagne gange har medført støjgener og/eller trafikale gener, indtager eller er påvirkede af alkohol eller andre rusmidler, har henvendt sig til eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende m.v.

Kriminalitetsbekæmpelse vil fortsat kunne indgå som et moment i politiets samlede vurdering af, hvorvidt boligorganisationer, foreninger m.v. kan gives tilladelse til at opsætte tv-overvågning. Der kan efter en samlet vurdering f.eks. gives tilladelse til tv-overvågning, selvom der er tale om enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller kriminalitet, som ligger lang tid tilbage. Der vil således efter omstændighederne kunne gives tilladelse, hvis der forekommer graffiti og hærværk i området.

Det vil fortsat være en forudsætning for at foretage tv-overvågning, at overvågningen indrettes på en sådan måde, at der i videst muligt omfang tages hensyn til beboernes privatliv, ligesom det skal sikres, at personer ikke kan blive tv-overvåget, når de befinder sig i private hjem, herunder navnlig i eget hjem.

Til nr. 2

Det foreslås i tv-overvågningslovens § 2, stk. 2, at indsætte som 3. pkt., at optagelser som nævnt i 1. pkt. må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages for at fremme trygheden, kun må videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, hvis videregivelsen følger af lov, eller hvis videregivelsen sker til politiet i kriminalitetsoptagende øjemed.

Det vil endvidere indebære, at optagelser som udgangspunkt skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget, jf. tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, medmindre optagelserne kan opbevares i et længere tidsrum i medfør af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5.

Til nr. 3

Det fremgår af tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, at private ikke må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel.

Det fremgår af tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, at politiet uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning kan give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.7.1 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås i tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, 1. pkt., at »er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse« ændres til »kan fremme trygheden«.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at politiet efter ansøgning med henblik på at fremme trygheden kan give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil.

Det vil således ikke længere være en betingelse for at få tilladelse til at foretage tv-overvågning ved idrætsanlæg at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Da der er tale om en udvidelse af mulighederne for at foretage tv-overvågning, vil politiet fortsat kunne meddele tilladelse, hvis det vurderes, at overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Herudover kan politiet meddele tilladelse, hvis der er et behov for at fremme trygheden. Det vil bero på en samlet vurdering af forholdene i det pågældende område, om der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden. Det kan f.eks. være på gader eller arealer, der plages af uro og utryghedsskabende adfærd.

Ved vurderingen af, om der er behov for tv-overvågning med henblik på at fremme trygheden kan der bl.a. lægges vægt på, om der er tale om en type område, der generelt set opleves som mere utrygt for borgerne end andre steder, f.eks. baggårde, tunneller, parkeringsområder m.v.

Der vil også kunne lægges vægt på henvendelser politiet har modtaget fra kommunen, boligorganisationen eller foreninger m.v. fra beboere i området, lokale erhvervsdrivende, trafikelskaber m.v., der oplever, at der er personer, der skaber utryghed i et område, eller at et område i øvrigt er utrygt. Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt, at der er tale om én enkeltstående episode med utryghed, medmindre der i forbindelse med episoden er begået kriminalitet, jf. nedenfor.

Der vil også kunne lægges vægt på oplysninger om, at personer i området gentagne gange har medført støjgener og/eller trafikale gener, indtager eller er påvirkede af alkohol eller andre rusmidler, har henvendt sig til eller stiller sig i vejen for forbipasserende på en måde, der kan opfattes som intimiderende eller utryghedsskabende m.v.

Kriminalitetsbekæmpelse vil fortsat kunne indgå som et moment i politiets samlede vurdering af, hvorvidt ejere af idrætsanlæg kan gives tilladelse til at opsætte tv-overvågning. Der kan efter en samlet vurdering f.eks. gives tilladelse til tv-overvågning, selvom der er tale om enkeltstående eller bagatelagtig kriminalitet, eller kriminalitet, som ligger lang tid tilbage. Der vil således efter omstændighederne

kunne gives tilladelse, hvis der forekommer graffiti og hærværk i området.

Det vil fortsat være en forudsætning for at foretage tv-overvågning, at overvågningen indrettes på en sådan måde, at der i videst muligt omfang tages hensyn til beboernes privatliv, ligesom det skal sikres, at personer ikke kan blive tv-overvåget, når de befinder sig i private hjem, herunder navnlig i eget hjem.

Til nr. 4

Det foreslås i tv-overvågningslovens § 2, stk. 3, at indsætte som 3. pkt., at optagelser som nævnt i 1. pkt. må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at billed- og lydoptagelser med personoplysninger, der optages for at fremme trygheden, kun må videregives, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, hvis videregivelsen følger af lov, eller hvis videregivelsen sker til politiet i kriminalitetssopklarende øjemed.

Det vil endvidere indebære, at optagelser som udgangspunkt skal slettes senest 30 dage efter, at optagelserne er foretaget, jf. tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, medmindre optagelserne kan opbevares i et længere tidsrum i medfør af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5.

Til nr. 5

Det fremgår af tv-overvågningslovens § 2 a, at en kommunalbestyrelse efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden kan foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i nær tilknytning til et område, der tv-overvåges i medfør af § 2, stk. 2.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.7.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås i tv-overvågningslovens § 2 a, at »et område« ændres til »et boligområde«, og at », der tv-overvåges i medfør af § 2, stk. 2« udgår.

De foreslåede ændringer vil indebære, at en kommunalbestyrelse efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden kan foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i nær tilknytning til et boligområde.

Det vil således ikke længere være en betingelse for kommunernes tv-overvågning af et område i nær tilknytning til et boligområde, at boligområdet overvåges i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2.

Udtrykket »et boligområde« skal forstås således, at det omfatter områder, hvor en boligorganisation m.v. vil kunne få

tilladelse til at foretage tv- overvågning i medfør af tv-overvågningslovens § 2, stk. 2.

Det forudsættes, at kommunernes opsætning af tv-overvågning i tilknytning til boligområder kun må finde sted, hvis der er en vis sammenhæng mellem forholdene i boligområdet og kommunens begrundelse for at opsætte tv-overvågningen.

Til nr. 6

Det fremgår af tv-overvågningslovens § 4 e, at Datatilsynet fører tilsyn med enhver behandling af personoplysninger omfattet af §§ 4 c og 4 d.

Det foreslås i tv-overvågningslovens § 4 e efter »omfattet af« at indsætte »§ 2, stk. 2, 3. pkt., § 2, stk. 3, 3. pkt., og«

Den foreslåede ændring vil indebære, at Datatilsynet har kompetence i relation til enhver behandling af personoplysninger, som omfattes af de foreslåede §§ 2, stk. 2, 3. pkt., 2, stk. 3, 3. pkt. Datatilsynets opgaver og beføjelser følger af kapitel 10 i databeskyttelsesloven.

Til § 5

Til nr. 1

Det fremgår af tilholdslovens § 1, at ved tilhold kan en person forbydes at opsøge en anden ved personlig, mundtlig eller skriftlig henvendelse, herunder ved elektronisk kommunikation, eller på anden måde kontakte eller følge efter den anden.

Betingelserne for, at et tilhold kan gives, fremgår af lovens § 2. Det fremgår af tilholdslovens § 2, stk. 1, at tilhold kan gives, hvis 1) der er begrundet mistanke om, at en person a) har krænket en andens fred ved at forfølge eller genere den anden ved kontakt m.v. som anført i § 1 eller b) mod den anden har begået strafbart forhold, der kan sidestilles med en sådan fredskrænkelse, og 2) der er bestemte grunde til at antage, at den pågældende fortsat vil krænke den anden som anført i nr. 1.

Det fremgår af tilholdslovens § 2, stk. 2, at tilhold endvidere kan gives, hvis 1) der er begrundet mistanke om, at en person har begået en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om drab, røveri, frihedsberøvelse, vold, psykisk vold, brandstiftelse, voldtægt eller anden seksualforbrydelse eller forsøg på en af de nævnte forbrydelser, og 2) den forurettede eller dennes nærmeste efter lovovertrædelsens grovhed ikke findes at skulle tåle kontakt m.v. med den pågældende som anført i § 1.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.8.1 i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås, at der i tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 1, efter »seksualforbrydelse« indsættes », stalking, ulovlig tvang, trusler på livet eller afpresning«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at listen af de straffelovsovertrædelser, der efter tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 1, og § 4, kan føre til tilhold og opholdsforbud, udvides til at omfatte begrundet mistanke om overtrædelse af straffelovens § 242 om stalking, § 260 om ulovlig tvang, § 266 om trusler på livet og § 281 om afpresning.

Det vil endvidere indebære, at et tilhold kan gives, hvis der er begrundet mistanke om, at en person har begået en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om stalking, ulovlig tvang, trusler på livet eller afpresning eller forsøg på en af de nævnte forbrydelser, og den forurettede eller dennes nærmeste efter lovovertrædelsens karakter og grovhed ikke findes at skulle tåle kontakt m.v. med den pågældende som anført i § 1.

Til nr. 2

Det fremgår af tilholdslovens § 2, stk. 2, at tilhold endvidere kan gives, hvis 1) der er begrundet mistanke om, at en person har begået en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om drab, røveri, frihedsberøvelse, vold, psykisk vold, brandstiftelse, voldtægt eller anden seksualforbrydelse eller forsøg på en af de nævnte forbrydelser, og 2) den forurettede eller dennes nærmeste efter lovovertrædelsens grovhed ikke findes at skulle tåle kontakt m.v. med den pågældende som anført i § 1.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.8.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås i tilholdslovens § 2, stk. 2, nr. 2, efter » lovovertrædelsens« at indsætte »karakter og«.

Der vil være tale om en rent sproglig ændring af bestemmelsens ordlyd, der har til formål at give mulighed for i bemærkningerne nærmere at beskrive nærmere retningslinjer for vurderingen af grovhedskriteriet efter bestemmelsen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at vurderingen af, om en lovovertrædelse har en sådan grovhed, at der kan gives tilhold, vil afhænge af en konkret vurdering af forbrydelsens karakter og beskaffenhed og de omstændigheder, hvorunder den er begået, herunder navnlig hvilken belastning forurettede eller dennes nærmeste har været udsat for. Det forudsættes ved bestemmelsens anvendelse, at der kan være tale om overtrædelser også af kortere varighed, f.eks. overtrædelser, der medfører ubetinget fængselsstraf af en varighed på 20-30 dage.

Til § 6

Til nr. 1

Retsplejelovens § 741 a indeholder bl.a. regler om beskikkelse af bistandsadvokater i sager om bl.a. seksuelle overgreb.

Efter retsplejelovens § 741 a, stk. 1, beskikker retten i en række nærmere opregnede sager en advokat for den, der er forurettet ved lovovertrædelsen, når den pågældende frem-

sætter begæring om det, jf. dog stk. 2 og 3. Det drejer sig om sager, der vedrører overtrædelse af straffelovens §§ 118 c-118 i (folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krigsforbrydelser), § 118 j, jf. §§ 118 c-118 i (overtrædelse af de nævnte bestemmelser ved kommandoansvar), § 118 l (tortur), § 119 (vold m.v. mod person i offentlig tjeneste eller hverv), § 119 b (angreb med genstande mod person i offentlig tjeneste eller hverv), § 123 (vidnetrusler), § 210 (incest), §§ 216-223 (voldtægt m.v.), § 225, jf. §§ 216-223 (voldtægt m.v. ved andet seksuelt forhold end samleje), §§ 231 (grooming) og 232 (blufærdighedskrænkelser), § 237, jf. § 21 (forsøg på drab), §§ 242-246 (stalking, psykisk vold, fysisk vold), §§ 249 (uagtsom legemsbeskadigelse) og 250 (hensættelse i hjælpeløs tilstand), § 252, stk. 2 (hensynsløs fareforvoldelse), §§ 260-262 b (tvang, frihedsberøvelse, menneskehandel m.v.) eller § 288 (røveri).

Det følger af retsplejelovens § 741 a, stk. 3, at beskikkelse af advokat i visse sager dog kan afslås, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendig. Det gælder i sager om overtrædelse af straffelovens § 119 (vold m.v. mod person i offentlig tjeneste eller hverv), § 119 b (angreb med genstande mod person i offentlig tjeneste eller hverv), § 123 (vidnetrusler), §§ 218-220 (udnyttelse af en persons sindssygdom eller mentale retardering, samleje med personer, der er i gerningspersonens varetægt og groft misbrug af en persons arbejdsmæssige, økonomiske, behandlings- eller plejemæssige afhængighed), § 222, stk. 1 (samleje med barn under 15 år), § 223, stk. 2 (om seksuelt forhold til en person under 18 år ved groft misbrug af en på alder og erfaring beroende overlegenhed), §§ 231 (grooming) og 232 (blufærdighedskrænkelser), § 237, jf. § 21 (forsøg på drab), §§ 242-246 (stalking, psykisk vold, fysisk vold), §§ 249 (uagtsom legemsbeskadigelse) og 250 (hensættelse i hjælpeløs tilstand), § 252, stk. 2 (hensynsløs fareforvoldelse), §§ 260-262 b (tvang, frihedsberøvelse, menneskehandel m.v.) eller § 288 (røveri). Det samme gælder i sager, der vedrører overtrædelse af straffelovens § 225, jf. §§ 218-220, § 222, stk. 1, eller § 223, stk. 2 (overtrædelse af de nævnte bestemmelser ved andet seksuelt forhold end samleje).

Det foreslås, at der i retsplejelovens § 741 a, stk. 3, 1. og 2. pkt., indsættes en henvisning til den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 217.

Placeringen af den foreslåede bestemmelse om stealthing i straffelovens § 217 vil indebære, at retten i medfør af retsplejelovens § 741 a, stk. 1, efter begæring fra forurettede vil kunne beskikke en bistandsadvokat for forurettede i sager om stealthing.

Den foreslåede ændring af § 741 a, stk. 3, vil indebære, at retten dog kan afslå at beskikke en bistandsadvokat i sager om stealthing, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, og bistandsadvokat må anses for åbenbart unødvendigt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.9.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2025.

De skærpede bødestrafte for overtrædelse af visse bestemmelser i ordensbekendtgørelsen, som tilsigtes ved lovforslaget, vil finde anvendelse for overtrædelser, der begås efter ikrafttrædelsen af den ændring af ordensbekendtgørelsen, som vil blive foretaget, hvis lovforslaget vedtages, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Den skærpede bødestraf for overtrædelse af politilovens § 6 d, som tilsigtes ved lovforslaget, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, vil finde anvendelse for overtrædelser, der begås efter lovens ikrafttræden.

De foreslåede ændringer af ungdomskriminalitetsloven, jf. lovforslagets § 3, nr. 1-4, finder anvendelse for sager om kriminalitet begået efter lovens ikrafttræden.

Retten vil alene kunne anvende de foreslåede ændringer af straffelovens § 79 c, stk. 1 og 4, jf. lovforslagets § 2, nr. 2 og 3, og den foreslåede ændring af straffelovens § 291, stk. 2, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, hvis den strafbare handling, der er til pådømmelse, er begået efter lovens ikrafttræden, jf. straffelovens § 4, stk. 2.

Den foreslåede § 217, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, vil alene finde anvendelse på forhold begået efter lovens ikrafttræden, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

De foreslåede ændringer af tilholdsloven, jf. lovforslagets § 5, nr. 1-2, finder anvendelse på handlinger, der er begået efter lovens ikrafttræden.

Til § 8

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale anvendelsesområde.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at Færøerne pr. 1. marts 2010 har overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, mens der for Grønland gælder en særlig kriminallov.

Herudover bemærkes det, at tilholdsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og heller ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Endvidere bemærkes det, at Færøerne og Grønland har egne retsplejelove.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1 ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Det foreslås endvidere at indsætte

mulighed for at sætte lovens § 1 i kraft på forskellige tidspunkter og dermed etapevis for Grønland.

Det vil indebære, at de foreslåede ændringer af politiloven, jf. lovforslagets § 1, ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger. Politiloven er sat i kraft ved kongelig anordning for både Færøerne og Grønland.

Det foreslås i *stk.* 3, at lovens §§ 4 og 5 ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Det foreslås endvidere at indsætte mulighed for at sætte lovens §§ 4 og 5 i kraft på forskellige tidspunkter og dermed etapevis for Grønland.

Det vil indebære, at de foreslåede ændringer af tv-overvågningsloven, jf. lovforslagets § 4, ved kongelig anordning helt eller delvis vil kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at det følger af § 7 i lov om tv-overvågning, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning kan sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønland-

ske forhold tilsiger. Det bemærkes i den forbindelse, at Færøerne har overtaget lovgivningskompetencen på området om privat tv-overvågning, som også omfatter lovgivningen om behandling af personoplysninger hos færøske myndigheder. Lovforslagets § 4 skal derfor ikke gælde for Færøerne eller ved kongelig anordning kunne sættes i kraft for Færøerne.

Det vil endvidere indebære, at de foreslåede ændringer af tilholdsloven, jf. lovforslagets § 5, ikke vil gælde for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Det bemærkes, at det følger af tilholdslovens § 26, stk. 1 og stk. 2, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Tilholdsloven kan dog med undtagelse af §§ 22 og 23 ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Tilholdsloven er sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning. For så vidt angår Færøerne vurderes loven at være omfattet af sagsområdet strafferetten, som pr. 1. marts 2010 er overtaget af Færøerne. Lovforslagets § 5 skal derfor ikke gælde for Færøerne eller ved kongelig anordning kunne sættes i kraft for Færøerne.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 23. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Det kan i regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 besluttes, at overtrædelse af reglerne eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Det kan i den forbindelse fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed. Det kan endvidere fastsættes, at der ved overtrædelser begået af selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges selskabet m.v. strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 24 f. ---

Stk. 2. Med bøde straffes endvidere den, som overtræder et påbud udstedt efter § 6 d, stk. 1.

Stk. 3. ---

§ 1

I lov om politiets virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 29. november 2019, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 201 af 25. februar 2025, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 6 f indsættes før overskriften før § 7:

»Tryghedsskabende opholdsforbud

§ 6 g. Har en person udvist en utryghedsskabende adfærd, kan politiet meddele den pågældende forbud imod at færdes eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Det er en betingelse for meddelelse af forbud, at det pågældende område generelt er plaget af utryghed. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter.

Stk. 2. Forbud efter stk. 1 kan meddeles mundtligt, men skal i så fald efterfølgende bekræftes skriftligt og ledsages af en begrundelse. For forbuddet skal fastsættes en tidsbegrænsning, der ikke må overstige 30 dage. Forbuddets tidsbegrænsning kan dog forlænges med indtil 30 dage ad gangen.

Stk. 3. Ved overtrædelse af forbud efter stk. 1, kan opholdsforbuddet forlænges i op til 6 måneder.«

2. I § 23, stk. 3, 2. pkt., ændres »orden og« til: »orden,« og efter »sikkerhed« indsættes: », og at forholdet er begået i tilknytning til en nattelevszone i tidsrummet fra kl. 24 til kl. 5«.

3. I § 24 f, stk. 2, ændres »som« til: »der«.

4. I § 24 f indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der overtræder et opholdsforbud meddelt i medfør af § 6 g, stk. 1.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

§ 2

§ 79 c. Den, som idømmes fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse af §§ 119, 119 b, 123, 134 a, 191 og 192 a, § 244, stk. 1, §§ 245 og 246, § 252, stk. 1, § 260, stk. 1, § 261, stk. 1, og §§ 266, 288 og 291, af lovgivningen om euforiserende stoffer, af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller af lovgivningen om knive og blankvåben, kan ved dommen gives opholdsforbud efter stk. 2.

Stk. 2-3 ---

Stk. 4. Forbud efter stk. 1 gives på tid op til 2 år regnet fra endelig dom. Ved udståelse af fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter forlænges forbuddet tilsvarende.

Stk. 5-8. ---

§ 291. ---

Stk. 2. Øves der hærværk af betydeligt omfang, eller af mere systematisk eller organiseret karakter, eller er gerningsmanden tidligere fundet skyldig efter nærværende paragraf eller efter § 180, § 181, § 183, stk. 1 og 2, § 184, stk. 1, § 193 eller § 194, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Stk. 3-4. ---

§ 13. Ungdomskriminalitetsnævnet kan fastsætte et forbedringsforløb i form af en handleplan med en varighed af op til 2 år. For børn og unge i alderen 10 til 14 år kan handleplanen i helt særlige tilfælde have en varighed af op til 4 år. Handleplanen skal angive en eller flere konkrete foranstaltninger for barnet eller den unge, som vurderes egnede i forhold til barnets eller den unges problemer og behov. Det kan herunder fastsættes, at barnet eller den unge skal

1) være hjemme på et nærmere fastsat tidspunkt,

2-7) ---

8) have formidlet praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse modtage udbetaling af godtgørelse eller

9) ---

I straffeloven, jf. lovekendtgørelse nr. 1145 af 5. november 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 201 af 25. februar 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 79 c, *stk. 1*, ændres »191 og« til: »191,«.

2. I § 79 c, *stk. 1*, indsættes efter »192 a,«: »216, 225, jf. § 216, og 232,«.

3. I § 79 c, *stk. 4*, ændres »2 år« til: »4 år«.

4. Efter § 216 indsættes:

»§ 217. Med fængsel indtil 2 år straffes den, som har samleje med en person uden at anvende et præventionsmiddel mod seksuelt overførbare infektioner og uønsket graviditet, når anvendelse af et sådant præventionsmiddel var en forudsætning for personens deltagelse i samlejet.«

5. I § 291, *stk. 2*, indsættes efter »organiseret karakter,«: »eller mod offentlige transportmidler,«.

§ 3

I lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, jf. lov nr. 1705 af 27. december 2018, som ændret ved § 3 i lov nr. 2394 af 14. december 2021, § 6 i lov nr. 897 af 21. juni 2022, § 34 i lov nr. 753 af 13. juni 2023 og § 23 i lov nr. 754 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, *stk. 1, nr. 1*, indsættes efter »tidspunkt«: »eller i et nærmere fastsat tidsrum«.

2. I § 13, *stk. 1, nr. 8*, ændres »godtgørelse eller« til: »godtgørelse,«.

3. I § 13, *stk. 1*, indsættes efter nr. 8 som nyt nummer:

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Foranstaltninger efter stk. 1, nr. 1, 8 og 9, kan fastsættes uden forældremyndighedsindehavernes samtykke, når barnet eller den unge har adfærdsproblemer eller udviser negativ adfærd af en sådan karakter, at der er risiko for, at barnets eller den unges udvikling er i fare, og det vurderes, at et frivilligt samarbejde med barnet eller den unge og forældremyndighedsindehaverne ikke er tilstrækkeligt til at afhjælpe barnets eller den unges problemer.

Stk. 5. ---

§ 2. ---

Stk. 2. Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give boligorganisationer og foreninger m.v., der repræsenterer husstandene i et boligområde, tilladelse til at foretage tv-overvågning af det pågældende boligområde og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Stk. 3. Politiet kan uanset bestemmelsen i § 1, stk. 1, efter ansøgning give ejere af idrætsanlæg tilladelse til at foretage tv-overvågning af anlæggets indgange, facader, indhegninger m.v. og af arealer, som ligger i direkte tilknytning hertil, når overvågningen er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. En tilladelse kan gives for højst 5 år ad gangen.

Stk. 4-6. ---

§ 2 a. En kommunalbestyrelse kan efter drøftelse med politidirektøren med henblik på at fremme trygheden foretage tv-overvågning af offentlig gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og som ligger i nær tilknytning til et område, der tv-overvåges i medfør af § 2, stk. 2.

§ 4 e. Datatilsynet fører tilsyn med enhver behandling af personoplysninger omfattet af §§ 4 c og 4 d.

§ 2. ---

Stk. 2. Tilhold kan endvidere gives, hvis

»9) undlade at færdes eller tage ophold i et nærmere geografisk afgrænset område eller«.

Nr. 9 bliver herefter nr. 10.

4. I § 13, stk. 4, ændres »nr. 1, 8 og 9,« til: »nr. 1 og 8-10,«.

§ 4

I lov om tv-overvågning, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 24. februar 2023, som ændret ved § 6 i lov nr. 665 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, 1. pkt., ændres »er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse« til: »kan fremme trygheden«.

2. I § 2, stk. 2, indsættes som 3. pkt.: »Optagelser som nævnt i 1. pkt. må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.«

3. I § 2, stk. 3, 1. pkt., ændres »er væsentlig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse« til: »kan fremme trygheden«.

4. I § 2, stk. 3, indsættes som 3. pkt.: »Optagelser som nævnt i 1. pkt. må videregives i de tilfælde, der er nævnt i § 4 c, stk. 1, og må opbevares i overensstemmelse med reglerne i § 4 c, stk. 4 og 5.«

5. I § 2 a ændres »et område« til: »et boligområde« og », der tv-overvåges i medfør af § 2, stk. 2« udgår.

6. I § 4 e indsættes efter »omfattet af«: »§ 2, stk. 2, 3. pkt., § 2, stk. 3, 3. pkt., og«.

§ 5

I lov nr. 112 af 3. februar 2012 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning, som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 633 af 12. juni 2013, § 3 i lov nr. 329 af 30. marts 2019 og senest ved § 3 i lov nr. 2600 af 28. december 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »seksualforbrydelse«: », stalking, ulovlig tvang, trusler på livet eller afpresning«.

1) der er begrundet mistanke om, at en person har begået en overtrædelse af straffelovens bestemmelser om drab, røveri, frihedsberøvelse, vold, psykisk vold, brandstiftelse, voldtægt eller anden seksualforbrydelse eller forsøg på en af de nævnte forbrydelser, og

2) den forurettede eller dennes nærmeste efter lovovertrædelsens grovhed ikke findes at skulle tåle kontakt m.v. med den pågældende som anført i § 1.

Stk. 3. ---

2. I § 2, *stk. 2, nr. 2*, indsættes efter »lovovertrædelsens«: »karakter og«.

§ 6

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1160 af 5. november 2024, som ændret senest ved § 8 i lov nr. 1687 af 30. december 2024, foretages følgende ændring:

§ 741 a. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. I sager om overtrædelse af straffelovens § 119, § 119 b, § 123, §§ 218-220, § 222, stk. 1, § 223, stk. 2, §§ 231 og 232, § 237, jf. § 21, §§ 242-246, §§ 249 og 250, § 252, stk. 2, §§ 260-262 b eller § 288 kan beskikkelse af advokat dog afslås, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendig. Det samme gælder i sager, der vedrører overtrædelse af straffelovens § 225, jf. §§ 218-220, § 222, stk. 1, eller § 223, stk. 2.

Stk. 4-7. ---

1. I § 741 a, *stk. 3, l. og 2 pkt.*, ændres »§§ 218-220« til: »§§ 217-220«.